

Nordisk Sjöförsäkringsplan av 2013 – *Version 2023*

Baserad på Norsk Sjöförsäkringsplan av 1996, Version 2010
: Översättning från engelska till svenska

Nordisk Sjöförsäkringsplan av 2013, Version 2023

Baserad på Norsk Sjöförsäkringsplan av 1996, Version 2010

Översättning till svenska

The Nordic Marine Insurance Plan of 2013, Version 2023

Based on the Norwegian Marine Insurance Plan of 1996, Version 2010

Translation into Swedish

Översättning till svenska:
Johan Kahlmeter,
Area Manager Team Sweden, The Swedish Club
Fredrik Thool,
Assistant Claims Executive – Trainee, The Swedish Club

© The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor), 2022
Alla rättigheter reserverade.
Layout och produktion: Færd AS
Cover photo: Klaveness
ISBN 978-82-93262-40-4

Förord

Nordisk Sjöförsäkringsplan av 2013, Version 2023

**Baserad på Norsk Sjöförsäkringsplan av 1996,
Version 2010**

Grunden för den Nordiska Sjöförsäkringsplanen av 2013 är överenskommelsen från den 3:e november 2010 (senast ändrat 9. december 2016) med tillägg av 21. augusti 2019 mellan:

The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor)
och
Danske Rederier,
Rederierna i Finland,
Norges Rederiforbund, samt
Svensk Sjöfart.

Överenskommelsen bekräftar att detta dokument ska benämnas “The Nordic Marine Insurance Plan of 2013” med undertiteln “Based on the Norwegian Marine Insurance Plan of 1996, Version 2010” (härefter “Planen”).

Överenskommelsen etablerade en permanent Stående Revisionskommitté (SRC) med ändamål att sammanställa Planen. Överenskommelsens parter kan föreslå förändringar till Planen. Om medlemmarna accepterar att förändringar ska göras, så ska SRC ge ett utkast till förändringar till texten i Planen och kommentarerna på engelska.

Följande medlemmar utsågs till SRC för Version 2023:

Chair

Trine-Lise Wilhelmsen, Professor, LL.D, Scandinavian Institute of Maritime Law

Secretary

Amund Bjøranger Tørum, Professor, LL.D, Deputy Director of the Scandinavian Institute of Maritime Law

Maria Linn Riis, Doctoral Research Fellow, Scandinavian Institute of Maritime Law

The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor)

Sveinung Måkestad, Vice President, Gard

Roar Sanden, Legal Director, Norwegian Hull Club

Tore Høisæther, Chairman – Director Special Projects, Fender Marine

Magne Andersen, Attorney-at-Law, Nordisk Skipsrederforening

Anders Hovelsrud, Insurance Director, The Norwegian Shipowners' Mutual War Risks Insurance Association

Hanne Rydelsborg, Senior Claims Handler, Codan Marine

Ronny Hindersson, Head of H&M Claims, Alandia

Johan Kahlmeter, Area Manager Team Sweden, The Swedish Club

Nordic Shipowners' Associations

Karoline Böhler, Attorney-at-Law, Insurance and CSR Manager, Norwegian Shipowners' Association

Marthe Romskoug, General Manager, Wilhelmsen Insurance Services AS

Svein Bergstad, Insurance Director, Altera Infrastructure

Claes Westman, Head of Marine Insurance, A.P. Møller-Maersk A/S

Anne Mentz Hansen, Senior Claims Manager, TORM A/S

Jörgen Sköld, Chairman of the Board, Svenska Orientlinjen

Mikael Livijn, Attorney-at-Law, Wallenius Marine AB

Mervi Pyökäri, Head of Legal, Finnlines

Nordic Average Adjusters

Bjørn Slaatten, Average Adjuster

Även Eivind Killengreen, suppleant i SRC för rederiföreningarna, och Nils Christian Evensen (från försäkringsmäklarföretaget Willis Towers Watson AS) representant för rederiföreningarna utan att vara medlem i SRC, deltog i revisionen.

Fokus i revisionen har varit på hållbarhet. Både Cefor och rederiföreningarna i de nordiska länderna stöttar FN:s mål för hållbar utveckling och i denna nya version av den Nordiska Planen har §§ 12-12 och 18-29 ändrats för att återspegla detta mål.

Planen fortsätter att vara under kontinuerlig översyn och det är parterna till Nordiska Planen-överenskommelsens intention att finna ytterligare vägar för att bidra till en mer hållbar framtid.

Det skall anses vara Planens anda att parterna till försäkringsavtalet strävar efter att finna mer ESG-vänliga lösningar att operera samt att justera krav under denna Plan.

SRC beslöt att förändringar till text i Planen och i kommentarerna i förhållande till Nordisk Sjöförsäkringsplan av 2013, Version 2019 ska framhävas i texten och i förordet. Där ändringarna är dominerande, är rubriken eller underrubriken markerad. I Planens formuleringar och kommentarer har det ansträngning gjorts för att implementera könsneutralitet.

SRC har tillämpat följande ändringar för infogande i Planens Version 2023:

- (1) § 2-17: Stycke 1 har ändrats genom att radera referensen till Frankrike, Ryssland och Kina. Detta likriktar paragrafen med motsvarande bestämmelser som används på den engelska marknaden. Utöver det kan nämnas att referensen till Frankrike var onödig då Frankrike redan omfattas utav referensen till EU. Referensen till Ryssland var också problematisk med anledning av krigsutbrottet mellan Ryssland och Ukraina, taget i beaktning risken för motsanktioner från Ryssland som skapade osäkerhet för parterna.
- (2) § 5-4: Stycke 3 förenklades och ändrades för att motsvara "United States Prime Rate" som tillämplig den 1a Januari det år som försäkringsavtalet börjar gälla. Ändringen gjordes primärt på grund av avslutandet av LIBOR

(London Interbank Offered Rate) av Storbritanniens Myndighet för Finansiell Ledning, och frånvaron av något allmänt accepterat alternativ. Räntenivån skall nu baseras på "United States Prime Rate", som är en vanligen använd låneränta för kortfristiga lån inom USA:s banksystem.

- (3) § 5-23: Den tidigare tidsgränsen på 6 månader för ersättning för krav förlängdes till 12 månader. Detta i enlighet med motsvarande regel i den norska försäkringsavtalslagen § 8-5, stycke 1.
- (4) Kapitel 7: Kapitel 7 ändrades genomgående för att motsvara förändringen i § 9-2 med avseende på huvudförsäkringsgivarens befogenheter. § 7-1, stycke 2 och 3 ändrades, stycke 4 och 5 lades till och kommentaren till stycke 1 ändrades.

Följande paragrafer har ändrats materiellt:

- § 7-1, stycke 2, andra och tredje meningen, ändrades genom att lägga till att meddelande om inteckning börjar gälla från och med den tid då det når försäkringsgivaren eller "huvudförsäkringsgivaren enligt § 9-2, stycke 3 (a)".
- § 7-1, stycke 3, ändrades till att inkludera en referens till huvudförsäkringsgivaren enligt § 9-2, stycke 4.
- § 7-1, stycke 4, är nytt och stadgar att: "Vilka som helst särskilda krav från panthavaren som inkluderas i försäkringsavtalet utöver innehållet i reglerna § 7-2 - §7-4 skall ej vara giltiga förutom om och förrän de är överenskomna med försäkringsgivaren. Om de medförsäkrade representeras av en huvudförsäkringsgivare så är denne auktoriserad att godkänna sådana särskilda krav på de medförsäkrades vägnar, under förutsättning att dessa krav är inom ramen för vad som utgör marknadssed enligt § 9-2, stycke 3 (b)."
- § 7-1, stycke 5, är nytt och stadgar att: "Om ett fartyg är försäkrat som del i en flotta, skall varje fartyg i denna flotta anses som separat försäkrat med avseende på: (i) ändringar eller uppsägning (§ 7-2), och (ii) kvittning (§ 7-4, stycke 6)." Syftet med ändringen är att införa

en standardregel som i allt väsentligt återspeglar marknadspraxis, och förordningen är avsedd att underlätta användningen av kapitel 7 i internationella låneavtal.

- § 7-3, stycke 1, ändrades till att uttryckligen stadga att även ”ställandet av säkerhet för förlust eller ansvar som täcks under försäkringen” kan göras utan panthavarens deltagande. Syftet är att klargöra att den försäkrade, utan panthavarens deltagande, är behäftad med behörighet att ställa säkerhet till tredje part med avseende på förlust eller ansvar som är täckt under försäkringen.
 - § 7-4, stycke 5, andra meningen, lades till för den situation då huvudförsäkringsgivaren har ställt säkerhet (§ 7-3, stycke 1). Referensen till § 9-7, stycke 2 statuerar att huvudförsäkringsgivarens intresse prioriteras under sådana omständigheter.
- (5) § 8-2: Ett nytt stycke 2 lades till för att understryka att ansvar mellan försäkringstagaren och medförsäkrade tredje part ej skall exkluderas eller avsägas mot bakgrund av medförsäkring. Den nya bestämmelsen är i enlighet med norsk bakgrundslagstiftning, där medförsäkring skall erbjuda finansiellt skydd för ansvar som den medförsäkrade kan ha gentemot försäkringstagaren, men utan att ansvaret mellan försäkringstagaren och den medförsäkrade påverkas. Bestämmelsen avviker från domen från den engelska Högsta domstolen i fallet *Ocean Victory*. Ändringar har gjorts genom införlivandet av BARECON 17 och ändringar av ”IG Pooling Agreement” och P&I-klubbarnas regler.
- (6) § 9-2: Stycke 3 och 4 är nya. Syftet är huvudsakligen att förtydliga huvudförsäkringsgivarens behörighet att agera å medförsäkringsgivarnas vägnar och att understryka de administrativa fördelarna med att ha en huvudförsäkringsgivare. § 9-2, stycke 3 (a) förtydligar huvudförsäkringsgivarens behörighet att ha emot meddelande om in-teckning enligt § 7-1, stycke 2, på medförsäkringsgivarnas vägnar och således också med konsekvens för dem. Bokstaven (b) gör det lättare för panthavaren att lägga fram samt gå med på särskilda krav, vilka är till försäkringstagarens och dess långivares och panthavarens fördel.

- (7) § 9-7: Paragrafen ändrades med tillägg av "medförsäkringsgivare", samt med ändring av den tidigare formuleringen "garanti" till "säkerhet".
- (8) § 10-8: Bokstaven (d) som beskriver täckningen för skada på fartyget när det är försäkrat på "stranding terms", ändrades i det första och sista alternativet. I tillfälle av grundstötning, täcks detta nu oavsett om fartyget måste komma flott med hjälp av assistans eller för egen maskin. I det sista alternativet har formuleringen "maskinrum" ändrats till "utrymme med maskinutrustning eller batterier".
- (9) § 12-12: Paragrafen har ändrats genom introducerandet av en höjning av det maximala bidraget från kaskoförsäkringsgivarna för det fall bränslekonsumtion för förflyttning kan reduceras genom att välja en dyrare verkstad istället för den billigaste. Stycke 2, andra meningen, är ny och stadgar ett incitament i form av ett extra bidrag (utöver 20%-regeln), vilket gäller för reparationsalternativ som kräver relativt sett kortare förflyttningsresor med motsvarande mindre utsläpp som följd av minskad bränslekonsumtion.
- (10) § 12-16: Stycke 1 ändrades för att förtydliga undantaget. Formuleringen av stycke 2, bokstav (b) ändrades från "maskinrummet har satts helt eller delvis under vatten" till "vatteninträngning och översvämning av det utrymme i vilket skadat maskineri eller tillbehör är installerat, eller". Undantaget i (c) sågs över genom att ersätta det smala konceptet "maskinrum" till den neutrala och bredare termen "utrymme" som en konsekvens av att layouten i moderna fartyg som ofta har mer än ett utrymme som innehåller utrustning för framdrivning och kraftproduktion.
- (11) § 15-11: Tidsgränsen för att konstatera totalförlust av fartyget har förlängts från sex till tolv månader.
- (12) Kapitel 16: Reglerna för tidsförlust sågs över för att förbättra kontinuiteten i terminologin, förenkla och omstrukturera bestämmelserna samt för att göra några materiella ändringar. Uttrycket "förlust" ändrades till "försäkringstagarens inkomstförlust" för att understryka att tidsförlustförsäkring täcker försäkringstagarens inkomstförlust och inte

fartygets inkomstförlust. Av samma anledning har uttrycket ”fartyget helt eller delvis har varit utom intäkt” ändrats till ”fartyget helt eller delvis har varit utom intäktsgivande verksamhet”. Syftet med dessa ändringar är att förtydliga täckningen. Kommentarererna är till största del omskrivna.

- i. I de följande paragraferna är denna terminologi ändrad och/eller så har det gjorts redaktionella ändringar utan några materiella ändringar: § 16-1, 16-3, 16-4, 16-5, 16-6, 16-7, 16-8, 16-9 stycke 1, 16-11 stycke 2 och 3, 16-13 och 16-14.
- ii. Följande paragrafer har ändrats materiellt:
 - § 16-2 stadgar nu att det är avgörande huruvida försäkringstagaren är berättigad till kompensation för totalförlust under de faktiska kaskovillkoren. Kravet i den tidigare bestämmelsen att bestämmelserna skulle accepteras av försäkringsgivaren är borttaget. Om ingen kaskoförsäkring är tecknad skall bedömningen baseras på Planen.
 - § 16-9 är nu tillämplig på alla kaskovillkor oavsett om det är baserade på Planen och oavsett försäkringsgivarens godkännande av andra villkor. Stycke 2 beskriver hur anbud skall justeras i jämförande syfte. Stycke 3 stadgar en reviderad begränsning av försäkringsgivarens ansvar. Stycke 4 motsvarar det tidigare stycket 2, men har ändrats till att vara identiskt med § 12-12, stycke 3.
 - § 16-11 utvidgas till att täcka alla åtgärder för att undvika eller minimera förlust, och inte endast kostnader för att spara tid (Rubrik och stycke 1). I förlängning av detta statuerar en ny sista mening i stycke 1 att ”kapitel 4, stycke 2, skall ej tillämpas”.
 - § 16-12 har ett nytt stycke 1 som ersätter de tidigare styckena 1-3. De materiella ändringarna är begränsade till lika fördelning mellan haverier, efter utgången av självriskperioden, då inget eget arbete för redaren har ägt rum. Stycke 2 motsvarar med det tidigare stycket 4, och innehåller endast en mindre ändring

med anledning av sammanslagningen av tidigare stycke 1-3 till stycke 1.

- § 16-15, stycke 1, har ändrats till att inkludera täckning för lön och underhåll av besättningen. Stycke 2 har ändrats till att inkludera tidsförlust under förflyttning efter reparationer.
- (13) Kapitel 17: Avsnitt 2 angående kaskoförsäkring har uppdaterats med redaktionella ändringar och tillägg för att motsvara ändringarna i kapitel 16 i paragraferna 17-34 till 17-37.
- (14) § 17-7A: Stycke 1 sista meningen med kravet att meddela försäkringsgivaren innan lämnande av hamn togs bort, eftersom det inte anses relevant.
- (15) § 17-13: Det smala begreppet ”maskinrum” ersattes med det neutrala och bredare begreppet ”utrymme” (se § 12-16 med kommentarer).
- (16) § 17-22: Formuleringen ändrades genom tillägg av stycke (e). Stycke (e) exkluderar krav som beror på nedbrytning eller kontaminering av fångsten som ett resultat av brist på korrekta rutiner i hanteringen av last ombord.
- (17) Kapitel 18, avsnitt 4: Tidsförlustförsäkring ändrades till att motsvara förändringarna som gjorts under kapitel 16 med avseende på tidsförlustförsäkring.
- (18) § 18-29: Paragrafen ändrades till att motsvara förändringarna i § 12-12 genom introducerandet av en höjning av det maximala bidraget från kaskoförsäkringsgivarna för det fall bränslekonsumtion för förflyttning kan reduceras genom att välja en dyrare verkstad istället för den billigaste.
- (19) § 18-59: En begränsning lades till i stycke 3, vilket nu stadgar att försäkringen inte täcker föremål som förvaras på land.

- (20) § 18-69: Tidsgränsen för att konstatera totalförlust av MOUen förlängdes från sex till tolv månader, i enlighet förändringarna i § 15-11.
- (21) § 18-73: Formuleringen ”eller rekviderats för användning” raderades, eftersom rekvisition ej längre täcks.
- (22) Kapitel 20: Rubriken på detta kapitel ändrades för att reflektera att visa fartyg utan klassning faktiskt har global handel enligt deras certifikat. Flera paragrafer i kapitel 20 har ändrats för att för att motsvara ändringarna i kapitel 17 och § 12-16.
- (23) § 20-4 (a): Ett undantag accepterades om fartyget har en föredömlig klassning eller certifikat av relevant myndighet, eller om det koms överens med försäkringsgivaren i skrift eller om det nämns uttryckligen i policyn.
- (24) § 20-9 (b): Ett undantag accepterades om fartyget har en föredömlig klassning eller certifikat av relevant myndighet, eller om det koms överens med försäkringsgivarna i skrift eller om det nämns uttryckligen i policyn.
- (25) § 20-10: Uttrycket ”maskinrummet” ersattes med ”utrymme med maskinutrustning eller batterier” då moderna fartyg ofta har mer än ett utrymme som innehåller utrustning för framdrivning och kraftproduktion (se kommentarer till § 12-16).
- (26) Ny § 20-16: Denna paragraf är identisk med § 10-6 och ny för kapitel 20 i Version 2023.
- (27) Ny § 20-17: Denna paragraf är identisk med § 10-7 och ny för kapitel 20 i Version 2023.
- (28) Ny § 20-18: Denna paragraf flyttades från den tidigare § 20-16 och ändrades till att vara identisk med § 10-8.

I samband med ovan nämnda ändringar, har ändringar även gjorts i kommentaren till respektive paragraf. Ändringar har likaledes gjorts i kommentaren till

andra paragrafer i vilka omständigheter som regleras i den ändrade paragrafen nämns. Ändringar har ytterligare gjorts på flera ställen i kommentaren vad gäller paragrafer som ej har ändrats, men där SRC har ansett att den tidigare kommentaren var opraktisk, vilseledande eller kunde missförstås. Detta gäller följande bestämmelser:

- (1) § 4-5: Kommentaren ändrades för att förtydliga att kostnader i relation till ett krav inkluderar både utgifter och avgifter för erbjudna tjänster.
- (2) § 5-2: Meningen ”om försäkringsgivaren har delegerat ansvaret för ersättningsberäkningen till en dispaschör enligt § 5-2, och försäkringstagaren eller försäkringsgivaren ej accepterar ersättningsberäkningen, så kan de använda sin rätt under § 5-5 att kräva att ersättningsberäkningen underställs en Nordisk dispaschör för dennes utlåtande innan dispyten ställs inför domstol” lades till.
- (3) § 10-1: Kommentaren ändrades för att förtydliga konceptet ”utrustning” vilket nu definieras som att även inkludera ”digital, navigerings- och kommunikationsutrustning”.
- (4) § 12-3: I kommentaren raderades definitionen av ”korrosion” och ordet ”ordinär” lades till för att förtydliga vilken typ av korrosion som är exkluderad från täckning. Detta elaboreras ytterligare på genom att inkludera ett exempel för att förtydliga när korrosion kan vara återvinningsbart under § 12-3.
- (5) § 12-5: (a) ändrades i kommentaren i syfte att förtydliga regeln angående särskilda överenskommelser mellan försäkringstagaren och huvudförsäkringsgivaren i § 12-5. Anledningen är att intentionen att etablera en sedvana av särskilda överenskommelser mellan försäkringstagaren och huvudförsäkringsgivaren ej har följts upp. Kommentaren understryker nu att försäkringsgivaren skall svara snabbt och på lämpligt vis när denne tillfrågas av den försäkrade angående sådan särskild överenskommelse. Om försäkringsgivaren inte inom rimlig tid erbjuder ett konkret svar på en specifik förfrågan från den försäkrade, kan den sistnämnde räkna sin förfrågan som accepterad av försäkringsgivaren.

- (6) § 12-12: Kommentaren till stycke 3 ändrades genom att introducera ett exempel med avseende på vad som skall anses som sådana ”särskilda omständigheter” som ger den försäkrade rätt att kräva att ett anbud skall bortses från.
- (7) § 18-17: Ny kommentar lades till för att förtydliga försäkringsgivarens ansvar för utgifter nödvändiga för att utföra reparationer (§ 12-1). Den huvudsakliga poängen är att kaskoförsäkringsgivaren skall täcka kostnader som är strikt nödvändiga för reparation och/eller ersättning av försäkrad egendom, härunder tryckutjämnning av utrustning, säker avmontering för reparation och/eller montering av den försäkrande MOUen vid återlämnande. Andra konsekvensbetonade eller indirekta förluster och kostnader med anledning av sådan avmontering och montering och/eller under perioden för reparation av skador ligger utanför täckning av kaskoförsäkringen.

När ändringarna i kommentarerna gjordes så ströks även förklaringarna till den historiska utvecklingen av paragraferna för att underlätta läsningen och förståelsen för kommentarerna.

Dock så är inte förklaringarna till den historiska utvecklingen borttagen i de paragrafer som inte har blivit ändrade. I kommentarerna till dessa paragrafer finns referenser till både Planen som användes innan 1996 års Plan, den Norska Sjöförsäkringsplanen av 1964 (1964 års Plan), samt diverse försäkringsvillkor och metoder. Försäkringsvillkoren som refereras till är kaskoförsäkringsvillkoren utfärdade av Cefor och De gjensidige skipsassuransforeningers Premie- og forsikringsvilkår (PIC). Förkortningen Cefor står för Cefor Form 246 A oktober 1995, medan PIC innebär De gjensidige skipsassuransforeningers Premie- og forsikringsvilkår 1 januari 1995.

Planens och kommentarens språk är engelska. Planen kommer att översättas till de nordiska språken.

Planen, Version 2023 träder formellt i kraft den 1 januari 2023. Förändringarna kommer att markeras i både den tryckta versionen liksom nätversionen av Planen. Cefor är upphovsrättsinnehavare och ansvariga för tryckningen

av Planen och publiceringen av nätversionen av Planen och kommentaren. Internetadressen är nordicplan.org. Planen är även tillgänglig som en App för smartphones och surfplattor.

Slutligen önskar den Stående Revisionskommittén meddela att Planen är en uppsättning av standardförsäkringsvillkor och sålunda rent illustrativa. Planen är inte bindande för parterna till denna överenskommelse. Parter som förhandlar om ett försäkringsavtal är fullständigt fria att komma överens om andra försäkringsvillkor eller att modifiera Planen och dess paragrafer.

Oslo, 15. september 2022

Trine-Lise Wilhelmsen, Ordförande

Amund Bjøranger Tørum, Sekreterare

Maria Linn Riis, Sekreterare

Innehåll

Del I GEMENSAMMA REGLER FÖR ALLA FÖRSÄKRINGSTYPER I

Kapitel I Inledande bestämmelser 3

§ 1-1.	Definitioner	3
§ 1-2.	Försäkringsbrev	3
§ 1-3.	Slutande av avtal genom mäklare	3
§ 1-4A.	Jurisdiktion och lagval	4
§ 1-4B.	Skiljedomsklausul	4
§ 1-5.	Försäkringstid	5

Kapitel 2 Allmänna bestämmelser om försäkringens omfattning ... 7

Avsnitt 1 *Intresse och försäkringsvärde* 7

§ 2-1.	Försäkring som inte är knuten till någons intresse	7
§ 2-2.	Försäkringsvärde	7
§ 2-3.	Avtalat försäkringsvärde	7
§ 2-4.	Underförsäkring	8
§ 2-5.	Överförsäkring	8
§ 2-6.	Försäkringsgivarens ansvar när intresset också är försäkrat hos en annan försäkringsgivare	8
§ 2-7.	Regress mellan försäkringsgivarna när intresset är försäkrat hos flera försäkringsgivare	8

Avsnitt 2 *Risker, orsakssammanhang och förlust* 9

§ 2-8.	Risker som omfattas av sjöförsäkring	9
§ 2-9.	Risker som omfattas av krigsförsäkring	10
§ 2-10.	Risker som omfattas när det inte har avtalats vad försäkringen omfattar	11
§ 2-11.	Orsakssammanhang. Periodisering av förlust	11
§ 2-12.	Huvudregel om bevisbörda	12
§ 2-13.	Samverkan mellan flera risker	12
§ 2-14.	Samverkan mellan sjörisk och krigsrisk	12
§ 2-15.	Förlust som i sin helhet anses förorsakad av krigsrisk	12
§ 2-16.	Förlust som antingen beror på sjörisk eller krigsrisk	13
§ 2-17.	Sanktionsbegränsningar och undantag	13

Kapitel 3 Försäkringstagarens och den försäkrades plikter 14

Avsnitt 1 *Försäkringstagarens upplysningsplikt* 14

§ 3-1.	Upplysningspliktens omfattning	14
§ 3-2.	Svek	14

§ 3-3.	Annan försummelse av upplysningsplikten	14
§ 3-4.	Överträdelse av upplysningsplikten som inte kan belastas försäkringstagaren	15
§ 3-5.	Tillfälle när försäkringsgivaren inte kan åberopa att bristfälliga upplysningar har lämnats	15
§ 3-6.	Försäkringsgivarens upplysningsplikt	15
§ 3-7.	Försäkringsgivarens rätt att få upplysningar från klassifikationssällskapet m.m.	16
Avsnitt 2	<i>Riskändring</i>	16
§ 3-8.	Riskändring	16
§ 3-9.	Riskändring som den försäkrade har framkallat eller samtyckt till	16
§ 3-10.	Försäkringsgivarens uppsägningsrätt	17
§ 3-11.	Den försäkrades upplysningsplikt	17
§ 3-12.	Tillfälle när försäkringsgivaren inte kan åberopa riskändring	17
§ 3-13.	Försäkringsgivarens upplysningsplikt	17
§ 3-14.	Förlust av huvudklass	17
§ 3-15.	Fartområde	18
§ 3-16.	Olagliga handlingar	19
§ 3-17.	Suspension av försäkringen vid rekvisition	19
§ 3-18.	Meddelande om rekvisition	19
§ 3-19.	Suspension av försäkringen vid tillfälligt beslagtagande	20
§ 3-20.	Förflyttning av fartyget till reparationsverkstad	20
§ 3-21.	Ägarbyte	20
Avsnitt 3	<i>Säkerhetsföreskrifter</i>	20
§ 3-22.	Säkerhetsföreskrifter	20
§ 3-23.	Försäkringsgivarens rätt att kräva besiktning av fartyget	21
§ 3-24.	(öppen)	21
§ 3-25.	Åsidosättande av säkerhetsföreskrifter	21
§ 3-26.	Fartyg som lagts upp	22
§ 3-27.	Försäkringsgivarens uppsägningsrätt	22
§ 3-28.	Kontraktsvillkor	22
Avsnitt 4	<i>Räddningsåtgärder m.m.</i>	23
§ 3-29.	Den försäkrades skyldighet att underrätta försäkringsgivaren om haveri	23
§ 3-30.	Den försäkrades skyldighet att avvärja och begränsa förlusten	23
§ 3-31.	Konsekvensen av att den försäkrade försummar sina skyldigheter	23
Avsnitt 5	<i>Den försäkrades uppsåtliga eller vårdslösa framkallande av haveri ..</i>	24
§ 3-32.	Uppsåt	24
§ 3-33.	Grov vårdslöshet	24
§ 3-34.	Försäkringsgivarens uppsägningsrätt	24

§ 3-35.	Omständigheter som utesluter tillämpning av § 3-32 till § 3-34	24
Avsnitt 6	Identifikation	25
§ 3-36.	Identifikation mellan den försäkrade och dennes medhjälpare	25
§ 3-37.	Identifikation mellan flera försäkrade och mellan den försäkrade och medägare	25
§ 3-38.	Identifikation mellan den försäkrade och försäkringstagaren	25
Kapitel 4	Försäkringsgivarens ersättningsansvar	26
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser om försäkringsgivarens ansvar	26
§ 4-1.	Totalförlust	26
§ 4-2.	Allmän förmögenhetsförlust och förlust som följd av försening	26
§ 4-3.	Kostnader vid ställande av säkerhet o. dyl.	26
§ 4-4.	Rättegångskostnader	26
§ 4-5.	Kostnader i samband med förlusten	27
§ 4-6.	Kostnader för åtgärder som berör flera intressen	27
Avsnitt 2	Räddningskostnader, inklusive bärgarlön och gemensamt haveri	27
§ 4-7.	Täckning av räddningskostnader	27
§ 4-8.	Gemensamt haveri	27
§ 4-9.	Fördelning vid gemensamt haveri när intressena tillhör en och samma person	28
§ 4-10.	Skada på och förlust av försäkringsföremålet	28
§ 4-11.	Oegentligt gemensamt haveri	28
§ 4-12.	Särskilda räddningskostnader	29
Avsnitt 3	Täckning av den försäkrades ansvar gentemot tredje part	29
§ 4-13.	Huvudregel	29
§ 4-14.	“Cross liabilities”	29
§ 4-15.	Ovanliga eller förbjudna kontraktsvillkor	30
§ 4-16.	Föremål som tillhör den försäkrade	30
§ 4-17.	Fastställande av den försäkrades ansvar	30
Avsnitt 4	Försäkringsbeloppet som gräns för försäkringsgivarens ansvar	31
§ 4-18.	Huvudregel	31
§ 4-19.	Ansvar utöver försäkringsbeloppet	31
§ 4-20.	Begränsning av ansvar när flera risker samverkar	31
§ 4-21.	Försäkringsgivarens möjlighet att befria sig från vidare ansvar genom att utbetala försäkringsbeloppet	31
Kapitel 5	Ersättningens bestämmande	33
Avsnitt 1	Beräkning av ersättning, räntor, förskott m.m.	33
§ 5-1.	Den försäkrades skyldighet att skaffa upplysningar och dokument	33
§ 5-2.	Beräkning av ersättningen	33

§ 5-3.	Valutakurser	33
§ 5-4.	Ränta på ersättningen	34
§ 5-5.	Tvist om ersättningsberäkningen	35
§ 5-6.	Förfallodag	35
§ 5-7.	Försäkringsgivarens skyldighet att lämna förskott	35
§ 5-8.	Förskott när det är en tvist om vilken försäkringsgivare som ska ersätta förlusten	36
Avsnitt 2	<i>Den försäkrades ansvar gentemot tredje part</i>	36
§ 5-9.	Den försäkrades skyldighet när ett ansvar som omfattas av försäkringen görs gällande mot den försäkrade	36
§ 5-10.	Försäkringsgivarens möjlighet att överta handläggningen av kravet	36
§ 5-11.	Avgörande av fråga om anhängiggörande eller överklagande vid domstol	37
§ 5-12.	Ställande av säkerhet	37
Avsnitt 3	<i>Den försäkrades krav gentemot tredje part</i>	38
§ 5-13.	Försäkringsgivarens rätt att träda in i krav som den försäkrade har mot tredje part	38
§ 5-14.	Avstående av kravet	38
§ 5-15.	Den försäkrades skyldighet att bistå försäkringsgivaren med upplysningar och dokument	38
§ 5-16.	Den försäkrades skyldighet att bevara och säkra kravet	39
§ 5-17.	Avgörande av frågan om anhängiggörande eller överklagande vid domstol	39
§ 5-18.	Bärgarlön som innebär kompensation för förlust som försäkringsgivaren har täckt	39
Avsnitt 4	<i>Försäkringsgivarens rätt att överta försäkringsföremålet vid utbetalning av ersättning</i>	39
§ 5-19.	Försäkringsgivarens rätt att överta försäkringsföremålet	39
§ 5-20.	Ansvar för försäkringsföremålet	40
§ 5-21.	Bevarande av försäkringsföremålet	40
§ 5-22.	Försäkringsgivarens rätt till ersättning för skada på försäkringsföremålet	40
Avsnitt 5	<i>Preskription m.m.</i>	41
§ 5-23.	Frist för meddelande om haveri	41
§ 5-24.	Preskription	41
§ 5-25.	Regler angående meddelande om krav och begränsning gällande försäkringskontrakt beroende av finsk lag och jurisdiktion	41
Kapitel 6	Premie	43
§ 6-1.	Premiebetalning	43

§ 6-2.	Försäkringsgivarens rätt att säga upp försäkringen vid utebliven premiebetalning	43
§ 6-3.	Premien vid totalförlust	43
§ 6-4.	Premietillägg när försäkringen förlängs	43
§ 6-5.	Premienedsättning	44
§ 6-6.	Premienedsättning vid uppläggning och liknande uppehåll	44
§ 6-7.	Krav på premienedsättning	44

Kapitel 7 Medförsäkring av panthavare 45

§ 7-1.	Panthavarens rättigheter gentemot försäkringsgivaren	45
§ 7-2.	Ändring och uppsägning av försäkringsavtalet	46
§ 7-3.	Haverihandläggning, ersättningsberäkning m.m.	46
§ 7-4.	Utbetalning av ersättningen	46

Kapitel 8 Medförsäkring av tredje part 48

§ 8-1.	Tredje parts rättigheter gentemot försäkringsgivaren	48
§ 8-2.	Skydd av tredje part gentemot subrogationskrav från försäkringsgivaren	48
§ 8-3.	Tillämpning av reglerna i kapitel 3 och § 5-1	48
§ 8-4.	Ändring och uppsägning av försäkringsavtalet	49
§ 8-5.	Skadehantering, beräkning av ersättning m.m.	49
§ 8-6.	Andra försäkringar	49
§ 8-7.	Oberoende medförsäkring av panthavare och namngiven tredje part ...	49

Kapitel 9 Förhållandet mellan huvudförsäkringsgivaren och medförsäkringsgivarna 50

§ 9-1.	Definitioner	50
§ 9-2.	Huvudförsäkringsgivarens rätt att uppträda å medförsäkringsgivarnas vägnar	50
§ 9-3.	Plan för uppläggning	51
§ 9-4.	Meddelanden i samband med haveri	51
§ 9-5.	Bärgning	51
§ 9-6.	Förflyttning och reparation	51
§ 9-7.	Ställande av säkerhet	51
§ 9-8.	Twist med tredje part	52
§ 9-9.	Beräkning av ersättning	52
§ 9-10.	Medförsäkringsgivarens insolvens	52
§ 9-11.	Ränta på huvudförsäkringsgivarens kostnader	52

Del II KASKOFÖRSÄKRING 55

Kapitel 10 Allmänna bestämmelser om kaskoförsäkringens omfattning 57

§ 10-1.	Försäkringens omfattning	57
---------	--------------------------------	----

§ 10-2.	Föremål o. dyl. som tillfälligt avlägsnas från fartyget	57
§ 10-3.	Förlust som beror på normalt bruk	58
§ 10-4.	Försäkring "på fulla villkor"	58
§ 10-5.	Försäkring "endast mot totalförlust"	58
§ 10-6.	Försäkring "endast mot totalförlust och bidrag i gemensamt haveri" ...	58
§ 10-7.	Försäkring "endast mot totalförlust, gemensamt haveribidrag och kollisionsansvar"	58
§ 10-8.	Försäkring "på strandningsvillkor"	58
§ 10-9.	Reseförsäkringens varaktighet	59
§ 10-10.	Förlängning av försäkringen	59
§ 10-11.	Försäkringsgivarens ansvar när fartyget bärgas av den försäkrade	60
§ 10-12.	Reducerat ansvar på grund av intresseförsäkring	60

Kapitel 11 Totalförlust 61

§ 11-1.	Totalförlust	61
§ 11-2.	Bärgningsförsök	61
§ 11-3.	Kondemnation/konstruktiv totalförlust	61
§ 11-4.	Kondemnation/konstruktiv totalförlust när flera risker samverkar	62
§ 11-5.	Begäran om kondemnation/konstruktiv totalförlust	62
§ 11-6.	Förflyttning av fartyget	62
§ 11-7.	Försvunnet och övergivet fartyg	63
§ 11-8.	Förlängning av försäkringen när fartyget har försvunnit eller övergivits	63
§ 11-9.	Försäkringsgivarens ansvar under utredningsperioden	64

Kapitel 12 Skada 65

§ 12-1.	Huvudregel om försäkringsgivarens ansvar	65
§ 12-2.	Ersättning för oreparerad skada	65
§ 12-3.	Bristande underhåll m.m.	66
§ 12-4.	Konstruktionsfel m.m.	66
§ 12-5.	Förlust som inte ersätts	66
§ 12-6.	Uppskjuten reparation	67
§ 12-7.	Temporär reparation	67
§ 12-8.	Kostnader för att påskynda reparationsarbetet	67
§ 12-9.	Reparation av kondemnabelt fartyg	67
§ 12-10.	Besiktning av skadorna	67
§ 12-11.	Inhämtande av anbud	68
§ 12-12.	Val av reparationsverkstad	68
§ 12-13.	Förflyttning av fartyget	69
§ 12-14.	Fördelning av gemensamma kostnader	69
§ 12-15.	Isavdrag	69
§ 12-16.	Maskinavdrag	70
§ 12-17.	Ersättning utan avdrag	70
§ 12-18.	Självrisk	70

§ 12-19.	Grund för beräkning av avdrag enligt § 12-15 till § 12-18 och § 3-15	70
----------	--	----

Kapitel 13 Den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt 71

§ 13-1.	Omfattningen av försäkringsgivarens ansvar	71
§ 13-2.	Ansvarsbegränsning på grund av tonnage eller värde för flera fartyg ...	72
§ 13-3.	Gränsen för försäkringsgivarens ansvar vid ett enskilt haveri	72
§ 13-4.	Självrisk	72

Del III ANDRA FÖRSÄKRINGAR FÖR OCEANGÅENDE FARTYG 73

Kapitel 14 Särskilda försäkringar mot totalförlust 75

§ 14-1.	Försäkring mot totalförlust och överskjutande kollisionsansvar (kaskointresseförsäkring)	75
§ 14-2.	Försäkring mot förlust av långsiktiga fraktintäkter (fraktintresseförsäkring)	75
§ 14-3.	Gemensamma regler för särskilda försäkringar mot totalförlust	75
§ 14-4.	Begränsning av möjligheten att teckna särskilda försäkringar mot totalförlust	76

Kapitel 15 Krigsförsäkring 77

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser om krigsförsäkringens omfattning 77

§ 15-1.	Riskfältet	77
§ 15-2.	Försäkrade intressen	77
§ 15-3.	Försäkringsbelopp	77
§ 15-4.	Säkerhetsföreskrifter	78

Avsnitt 2 Försäkringens upphörande 78

§ 15-5.	Stormaktskrig	78
§ 15-6.	Användning av atomvapen i krigssyfte	79
§ 15-7.	Bareboat-charter	79
§ 15-8.	Uppsägning	79

Avsnitt 3 Fartområde 79

§ 15-9.	Uteslutna och villkorade fartområden	79
---------	--	----

Avsnitt 4 Totalförlust 80

§ 15-10.	Förhållandet till kapitel 11	80
§ 15-11.	Ingripande av främmande statsmakt, sjöröveri	80
§ 15-12.	Instängning	80
§ 15-13.	Påtvingat uppehåll m.m.	81

Avsnitt 5	Skada	81
§ 15-14.	Förhållandet till kapitel 12	81
§ 15-15.	Självrisk	81
Avsnitt 6	Tidsförlust	82
§ 15-16.	Förhållandet till kapitel 16	82
§ 15-17.	Förlust vid anlop av visitationshamn, tillfälligt uppehåll m.m.	82
§ 15-18.	Förlust vid beslut om uppehåll m.m.	82
§ 15-19.	Val av reparationsplats	82
Avsnitt 7	Redaransvar m.m. (P&I)	83
§ 15-20.	Täckning	83
§ 15-21.	(struken)	83
§ 15-22.	Begränsningar i täckningen	83
Avsnitt 8	Yrkesskadeförsäkring m.m.	83
§ 15-23.	Täckning	83
Kapitel 16	Tidsförlustförsäkring	85
§ 16-1.	Huvudregler beträffande försäkringsgivarens ansvar	85
§ 16-2.	Totalförlust	86
§ 16-3.	Huvudregel för ersättningsberäkningen	86
§ 16-4.	Beräkning av tidsförlusten	86
§ 16-5.	Dagsbelopp	86
§ 16-6.	Avtalat dagsbelopp	86
§ 16-7.	Självriskperiod	87
§ 16-8.	Besiktning av skadorna	87
§ 16-9.	Val av reparationsplats	87
§ 16-10.	Förflyttning till verkstad o. dyl.	88
§ 16-11.	Extrakostnader för att undgå eller minimera förlust	88
§ 16-12.	Samtidiga reparationer	88
§ 16-13.	Tidsförlust efter avslutad reparation	89
§ 16-14.	Reparationer efter försäkringstidens utgång	90
§ 16-15.	Försäkringsgivarens ansvar när fartyget överläts till ny ägare	90
§ 16-16.	Förhållande till andra försäkringsgivare och gemensamt haveri	91
Del IV ANDRA FÖRSÄKRINGAR		93
Kapitel 17	Försäkring för fiskefartyg	95
Avsnitt 1	Gemensamma bestämmelser	95
§ 17-1.	Tillämpning	95
§ 17-2.	Förlängning av försäkringen, ref. § 1-5	95
§ 17-3.	Fartområde för fiskefartyg, ref. § 3-15	95

§ 17-4.	Klassning och tillsyn, ref. § 3-14 och § 3-8	96
§ 17-5.	Säkerhetsföreskrifter, ref. § 3-22 och § 3-25	96
§ 17-6.	Den försäkrades besparing	96
Avsnitt 2	Kaskoförsäkring	96
§ 17-7.	Förhållandet till kapitel 10-13	96
§ 17-7A.	Fast utrustning som temporärt avlägsnas från fartyget	97
§ 17-8.	Ändring av det öppna eller avtalade försäkringsvärdet, ref. § 2-2 och § 2-3	97
§ 17-9.	Skada på båtar, fångstredskap och fångst, ref. § 4-7 till § 4-12 och § 4-16	97
§ 17-10.	Kasko- och fraktintresseförsäkring, ref. § 10-12	97
§ 17-11.	Kondemnation/konstruktiv totalförlust, ref. § 11-3	97
§ 17-12.	Skrovsador på fartyg som inte är byggda i stål, ref. § 12-1	98
§ 17-13.	Begränsad maskinskadetäckning	98
§ 17-14.	Kostnader för att spara tid, ref. § 12-7, § 12-8, § 12-11 och § 12-12	98
§ 17-15.	Avdrag, ref. § 12-15, § 12-16 och § 12-18	99
§ 17-16.	Kollisionsansvar för fiskefartyg, ref. § 13-1	99
§ 17-17.	Kollisionsansvar, ref. § 13-1	99
Avsnitt 3	Kaskoförsäkring – utvidgad täckning	100
§ 17-18.	Utvidgad maskinskadetäckning	100
Avsnitt 4	Fångst- och utrustningsförsäkring - normaltäckning	100
§ 17-19.	Försäkringens omfattning	100
§ 17-20.	Försäkringsvärde	100
§ 17-21.	Extraordinära hanteringskostnader	101
§ 17-22.	Risker som inte täcks, ref. § 2-8	101
§ 17-23.	Däckslast	101
§ 17-24.	Totalförlust	101
§ 17-25.	Skada på eller förlust av fångst	102
§ 17-26.	Skada på andra föremål	102
§ 17-27.	Besiktning av skadorna	102
§ 17-28.	Självrisk	103
Avsnitt 5	Tilläggstäckning för nät och notar i havet	103
§ 17-29.	Försäkringens omfattning	103
§ 17-30.	Risker som inte täcks, ref. § 2-8	103
§ 17-31.	Självrisk	103
§ 17-32.	Den försäkrades skyldigheter vid haveri, ref. § 3-29	103
Avsnitt 6	Tidsförlustförsäkring för fiskefartyg	104
§ 17-33.	Förhållandet till kapitel 16	104
§ 17-34.	Försäkringsgivarens ansvar – i stället för § 16-1 gäller	104

§ 17-35.	Totalförlust – i stället för § 16-2 gäller	104
§ 17-36.	Ersättningsberäkning för fiskefartyg , ref. § 16-3	105
§ 17-37.	Dagsbelopp för fiskefartyg – i stället för § 16-5 gäller	105
§ 17-38.	Avtalat dagsbelopp för fiskefartyg – i stället för § 16-6 gäller	105

Kapitel 18 Försäkring av mobile offshore-inrättningar (mobile offshore units = MOUs) 107

<i>Avsnitt 1</i>	<i>Allmänna regler för omfattningen av försäkringen</i>	<i>107</i>
§ 18-1.	Användningsområde och vilka regler som gäller	107

<i>Avsnitt 2</i>	<i>Kaskoförsäkring</i>	<i>111</i>
------------------	------------------------------	------------

<i>Avsnitt 2-1</i>	<i>Allmänna bestämmelser om kaskoförsäkringens omfattning</i>	<i>111</i>
--------------------	---	------------

§ 18-2.	Försäkringens omfattning	111
§ 18-3.	Föremål som tillfälligt avlägsnats eller skiljts etc. från MOUen	111
§ 18-4.	Förlust som beror på normalt bruk	112
§ 18-5.	Förlängning av försäkringen	112
§ 18-6.	Försäkringsgivarens ansvar om MOUen bärgas av den försäkrade	112
§ 18-7.	Reducerat ansvar på grund av intresseförsäkring	112

<i>Avsnitt 2-2</i>	<i>Totalförlust</i>	<i>113</i>
--------------------	---------------------------	------------

§ 18-8.	Totalförlust	113
§ 18-9.	Bärgningsförsök	113
§ 18-10.	Kondemnation/Konstruktiv totalförlust	113
§ 18-11.	Kondemnation/Konstruktiv totalförlust när flera risker samverkar	114
§ 18-12.	Begäran om kondemnation/konstruktiv totalförlust	114
§ 18-13.	Förflyttning av MOU	114
§ 18-14.	Försvunnet eller övergivet MOU	115
§ 18-15.	Förlängning av försäkringen när MOUen har försvunnit eller övergivits	115
§ 18-16.	Försäkringsgivarens ansvar under utredningsperioden	115

<i>Avsnitt 2-3</i>	<i>Skada</i>	<i>116</i>
--------------------	--------------------	------------

§ 18-17.	Huvudregel om försäkringsgivarens ansvar	116
§ 18-18.	Ersättning för oreparerad skada	116
§ 18-19.	Bristande underhåll m.m.	117
§ 18-20.	Konstruktionsfel m.m.	117
§ 18-21.	Förlust som inte ersätts	117
§ 18-22.	Skada på borrhälen	118
§ 18-23.	Uppskjuten reparation	118
§ 18-24.	Temporär reparation	118
§ 18-25.	Kostnader för att påskynda reparationsarbetet	118
§ 18-26.	Reparationer av en kondemnerad MOU	118
§ 18-27.	Besiktning av skadorna	119
§ 18-28.	Inhämtande av anbud	119

§ 18-29.	Val av reparationsverkstad	119
§ 18-30.	Förflyttning för reparation	120
§ 18-31.	Fördelning av gemensamma kostnader	120
§ 18-32.	Isavdrag	121
§ 18-33.	Självrisk	121
§ 18-34.	Grund för beräkning av avdrag enligt § 18-32, § 18-33 och § 3-15	121
Avsnitt 2-4	<i>Den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt</i>	122
§ 18-35.	Omfattningen av försäkringsgivarens ansvar	122
§ 18-36.	Ansvarsbegränsning på grund av tonnage eller värde för flera MOUer	123
§ 18-37.	Gränsen för försäkringsgivarens ansvar vid ett enskilt haveri	123
§ 18-38.	Självrisk	123
Avsnitt 3	<i>Särskilda försäkringar mot totalförlust</i>	123
§ 18-39.	Försäkring mot totalförlust och överskjutande kollisionsansvar (kaskointresseförsäkring)	123
§ 18-40.	Försäkring mot förlust av långsiktiga fraktintäkter (fraktintresseförsäkring)	124
§ 18-41.	Gemensamma regler för särskilda försäkringar mot totalförlust	124
§ 18-42.	Begränsning av möjligheten att teckna särskilda försäkringar mot totalförlust	124
Avsnitt 4	<i>Tidsförlust</i>	125
§ 18-43.	Huvudregel beträffande försäkringsgivarens ansvar	125
§ 18-44.	Totalförlust	126
§ 18-45.	Huvudregel för ersättningsberäkningen	126
§ 18-46.	Beräkning av tidsförlusten	126
§ 18-47.	Dagsbelopp	126
§ 18-48.	Avtalat dagsbelopp	127
§ 18-49.	Självriskperiod	127
§ 18-50.	Besiktning av skadorna	127
§ 18-51.	Val av reparationsplats	127
§ 18-52.	Förflyttning till reparationsplats o. dyl.	128
§ 18-53.	Extrakostnader för att undgå eller minimera förlust	128
§ 18-54.	Samtida reparationer	129
§ 18-55.	Tidsförlust efter avslutad reparation	130
§ 18-56.	Reparationer efter försäkringstidens utgång	130
§ 18-57.	Försäkringsgivarens ansvar när MOUen överläts till ny ägare	130
§ 18-58.	Förhållande till andra försäkringar och gemensamt haveri	131
Avsnitt 5	<i>Krigsförsäkring</i>	131
Avsnitt 5-1	<i>Allmänna bestämmelser om krigsförsäkringens omfattning</i>	131
§ 18-59.	Täckta risker	131

§ 18-60.	Försäkrade intressen	132
§ 18-61.	Försäkringsbelopp	132
§ 18-62.	Säkerhetsföreskrifter	132
Avsnitt 5-2	Försäkringens upphörande	133
§ 18-63.	Stormaktskrig	133
§ 18-64.	Användning av atomvapen i krigssyfte	133
§ 18-65.	Bareboat-charter	133
§ 18-66.	Uppsägning	133
Avsnitt 5-3	Verksamhetsområden	134
§ 18-67.	Uteslutna och villkorade områden	134
Avsnitt 5-4	Totalförlust	134
§ 18-68.	Förhållandet till avsnitt 2-2 ovan	134
§ 18-69.	Ingripande av främmande statsmakt, sjöröveri	134
§ 18-70.	Instängning	135
§ 18-71.	Påtvingat uppehåll m.m.	135
Avsnitt 5-5	Skada	135
§ 18-72.	Förhållandet till avsnitt 2-3 ovan	135
§ 18-73.	Självrisk	136
Avsnitt 5-6	Tidsförlust	136
§ 18-74.	Förhållandet till avsnitt 4 ovan	136
§ 18-75.	Förlust vid anlop av visitationshamn, tillfälligt uppehåll m.m.	137
§ 18-76.	Förlust vid beslut om uppehåll m.m.	137
§ 18-77.	Val av reparationsplats	137
Avsnitt 5-7	Redaransvar m.m. (P&I)	137
§ 18-78.	Täckning	137
§ 18-79.	Begränsningar i täckningen	138
Avsnitt 5-8	Yrkesskadeförsäkring m.m.	138
§ 18-80.	Täckning	138
Avsnitt 6	Konstruktionsriskförsäkring	138
Avsnitt 6-1	Allmänna bestämmelser om konstruktionsriskförsäkringens omfattning	138
§ 18-81.	Tillämpning	138
§ 18-82.	Försäkringstid, ref. § 1-5	139
§ 18-83.	Försäkringsplatsen - projektplatsen	139
§ 18-84.	Ökning av försäkringsbeloppet	139
§ 18-85.	Självrisk	140
§ 18-86.	Premien vid totalförlust	140

Avsnitt 6-2	Förlust av eller skada på MOUen	140
§ 18-87.	Försäkringens omfattning, ref. § 18-2	140
§ 18-88.	Försäkringsvärde	140
§ 18-89.	Ersättning vid totalförlust, ref. § 4-1	141
§ 18-90.	Totalförlust, ref. avsnitt 2-2	141
§ 18-91.	Skada, ref. avsnitt 2-3	141
§ 18-92.	Konstruktionsfel m.m.	141
§ 18-93.	Kostnader för att spara tid, ref. §§ 18-24, 18-28 och 18-29	142
Avsnitt 6-3	Tilläggstäckning	142
§ 18-94.	Gällande bestämmelser	142
§ 18-95.	Extra kostnader vid misslyckad sjösättning	142
§ 18-96.	Kostnader för borttagning av vrak och spillror	142
§ 18-97.	Den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt	143
§ 18-98.	Ansvarsförsäkring	143
§ 18-99.	Försenad leverans	144
Kapitel 19	Byggrisikförsäkring	145
Avsnitt 1	Gemensamma bestämmelser	145
§ 19-1.	Risikfältet, ref. § 2-8 jfr. § 2-10	145
§ 19-2.	Försäkringstid, ref. § 1-5	145
§ 19-2A.	Premien vid totalförlust	145
§ 19-3.	Medförsäkring, ref. § 8-1	146
§ 19-4.	Överlåtande av byggkontraktet, ref. § 3-21	146
§ 19-5.	Försäkringsplatsen	146
§ 19-6.	Försäkringsbeloppet som gräns för försäkringsgivarens ansvar, ref. § 4-18 och § 4-19	146
§ 19-7.	Ökning av försäkringsbeloppet	146
§ 19-8.	Självrisk	147
Avsnitt 2	Förlust av eller skada på nybygget	147
§ 19-9.	Försäkringens omfattning, ref. § 10-1	147
§ 19-10.	Försäkringsvärde	147
§ 19-11.	Totalförlust vid kondemnation/konstruktiv totalförlust	148
§ 19-12.	Totalförlust vid bortfall av verkstadens leveransskyldighet	148
§ 19-13.	Ersättning vid totalförlust, ref. § 4-1	148
§ 19-14.	Skada, ref. kapitel 12	148
§ 19-15.	Begränsning av försäkringsgivarens ansvar, ref. § 12-1	149
§ 19-16.	Ersättning för oreparerad skada, ref. § 12-2	149
§ 19-17.	Kostnader för att spara tid, ref. § 12-7, § 12-11 och § 12-12	149
Avsnitt 3	Täckning av extra kostnader vid misslyckad sjösättning och kostnader för vrakborttagning	149
§ 19-18.	Extra kostnader vid misslyckad sjösättning	149
§ 19-19.	Kostnader för borttagning av vrak	149

Avsnitt 4	Ansvarsförsäkring	150
§ 19-20.	Ansvarsförsäkringens omfattning	150
§ 19-21.	Begränsningar i ansvarsförsäkringen	150
Avsnitt 5	Tilläggstäckning	151
§ 19-22.	Gällande bestämmelser	151
§ 19-23.	Försäkring av extrakostnader vid återuppbyggnad och/eller byggande av ett nytt försäkrat objekt	151
§ 19-24.	Försäkring av verkstadens ansvar för beställarens krav på ränta på gjorda inbetalningar	151
§ 19-25.	Försäkring av verkstadens ränteförlust vid försenad leverans	151
§ 19-26.	Försäkring av varvets viten vid försenad leverans	152
§ 19-27.	Bogsering och förflyttning av det försäkrade objektet	153
Avsnitt 6	Tilläggstäckning för krigsrisk	154
§ 19-28.	Risker	154
§ 19-29.	Försäkringstiden	154
§ 19-30.	Bestämmelser i övrigt	154
Kapitel 20	Försäkring för fartyg med handelscertificat	155
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	155
§ 20-1.	Tillämpning	155
§ 20-2.	Förlängning av försäkringen, ref. § 1-5	155
§ 20-3.	Klassning och tillsyn, ref. § 3-14 och § 3-8	155
§ 20-4.	Säkerhetsföreskrifter, ref. § 3-22 och § 3-25	156
§ 20-5.	Den försäkrades besparing	156
Avsnitt 2	Kaskoförsäkring	156
§ 20-6.	Förhållandet till kapitel 10-13	156
§ 20-7.	Kasko- och fraktintresseförsäkring, ref. § 10-12	156
§ 20-8.	Kondemnation/konstruktiv totalförlust, ref. § 11-3	157
§ 20-9.	Skrovsador på fartyg som inte är byggda i stål, ref. § 12-1	157
§ 20-10.	Begränsad maskinskadetäckning	157
§ 20-11.	Kostnader för att spara tid, ref. § 12-7, § 12-8, § 12-11 och § 12-12	158
§ 20-12.	Avdrag, ref. § 12-15, § 12-16 och § 12-18	158
§ 20-13.	Kollisionsansvar, ref. § 13-1	158
Avsnitt 3	Kaskoförsäkring – utvidgad täckning	159
§ 20-14.	Utvidgad maskinskadetäckning	159
Avsnitt 4	Kaskoförsäkring – begränsad täckning	159
§ 20-15.	Försäkring "endast mot totalförlust"	159
§ 20-16.	Försäkring "endast mot totalförlust och bidrag till	

	gemensamt haveri”	159
§ 20-17.	Försäkring ”endast mot totalförlust, bidrag till gemensamt haveri och kollisionsansvar”	159
§ 20-18.	Försäkring ”på strandningsvillkor”	160

Kapitel 21 Ansvarsförsäkring 161

§ 21-1.	Tillämpning	161
§ 21-2.	Förlängning av försäkringen, ref. § 1-5	161
§ 21-3.	Klassning och tillsyn, ref. § 3-14 och § 3-8	161
§ 21-4.	Den försäkrades besparing	162
§ 21-5.	Täckta risker	162
§ 21-6.	Ansvar för personskad	162
§ 21-7.	Ansvar för sakskada	162
§ 21-8.	Beskrivningsansvar	163
§ 21-9.	Utlämningsansvar	163
§ 21-10.	Gemensamt haveribidrag	163
§ 21-11.	Ansvar för borttagning av vrak	164
§ 21-12.	Ansvar för särskild ersättning vid bärgning	164
§ 21-13.	Ansvar för föroreningskada vid utsläpp av bunker och skada på miljön	164
§ 21-14.	Fripassagerare	164
§ 21-15.	Ansvar för böter m.m.	164
§ 21-16.	Ansvar för socialtjänster till besättningen	165
§ 21-17.	Resekostnader för avlösare	165
§ 21-18.	Kostnader för desinfektion och karantän	165
§ 21-19.	Begränsning på grund av annan försäkring o. dyl.	166
§ 21-20.	Säkerhetsföreskrifter, ref. § 3-22 och § 3-25	166
§ 21-21.	Den försäkrades egna misstag	166
§ 21-22.	Försäkringsgivarens rättigheter vid ansvar	167
§ 21-23.	Ansvar för förlust som har uppstått under annan transport m.m.	167
§ 21-24.	Ansvarsbegränsning för fiskefartyg	168
§ 21-25.	Begränsning av försäkringsgivarens ansvar för räddningsaktioner	168
§ 21-26.	Försäkringsbeloppet som gräns för försäkringsgivarens ansvar	168
§ 21-27.	Självrisk	168

Bilaga till § 3-15 fartområde 169

<i>1. Uteslutna fartområden, jfr. § 3-15 tredje stycket (karta 1)</i>	169
1. Det norra halvklotet	169
1.1. Europeiska-arktiska farvatten	169
1.2. Euro-asiatiska arktiska farvatten	169
1.3. Østasiatiska farvande og Beringshavet	169
1.4. Nord- och nordost-amerikanska farvatten samt farvattnen vid västra Grönland	170
2. Det södra halvklotet	170

<i>II. Villkorade fartområden, jfr. § 3-15 andra stycket</i>	<i>170</i>
1. Östersjön (karta 2)	170
2. Labrador (karta 3)	170
3. St. Lawrence-golfen och St. Lawrence-floden (karta 3)	170
4. St. Lawrence Seaway och de nordamerikanska sjöarna (karta 3)	171
5. Ostasiatiska farvatten (karta 4)	171

Bilaga till § 3-15 och § 17-3 om fartområden 180

<i>III. Uteslutna fartområden vid försäkring av fiskefartyg i enlighet med kapitel 17, jfr. § 17-3 (karta 5, 6 och 7)</i>	<i>180</i>
---	------------

Del I

GEMENSAMMA REGLER FÖR ALLA FÖRSÄKRINGSTYPER

Kapitel I

Inledande bestämmelser

§ 1-1. Definitioner

I den här Planen avses med:

- (a) försäkringsgivare: den som genom avtalet har åtagit sig att tillhandahålla försäkring,
- (b) försäkringstagare: den som har ingått avtal om försäkring med försäkringsgivaren,
- (c) den försäkrade: den som enligt försäkringsavtalet har rätt till ersättning eller försäkringsbelopp. Vid ansvarsförsäkring är den försäkrade den part vars ersättningsansvar försäkringen omfattar,
- (d) mäklaren: den som har blivit instruerad av försäkringstagaren att agera som förmedlare mellan försäkringstagaren och försäkringsgivaren.

§ 1-2. Försäkringsbrev

När avtalet har slutits, kan försäkringstagaren kräva ett försäkringsbrev. Försäkringsbrevet ska bekräfta att avtal har ingåtts och hänvisa till villkoren. Om försäkringsgivaren vill åberopa villkor som inte framgår av försäkringsbrevet eller hänvisningar i detsamma, ligger bevisbördan för att försäkringstagaren kände till berörda villkor och att dessa skulle gälla, hos försäkringsgivaren.

Försäkringstagaren ska framföra eventuella invändningar mot innehållet i försäkringsbrevet utan oskäligt dröjsmål. Om **försäkringstagaren** inte gör det anses försäkringsbrevet vara godkänt.

§ 1-3. Slutande av avtal genom mäklare

Mäklaren agerar på uppdrag av försäkringstagaren i samtliga fall, med undantag då försäkringsgivaren har givit en skriftlig fullmakt till mäklaren att utföra ett specifikt uppdrag å dennes vägnar.

Om försäkringstagaren kräver försäkringsbrev enligt § 1-2, ska mäklaren hjälpa till att utställa detta. Om mäklaren utställer försäkringsbrev på försäkringsgivarens vägnar, ska det uttryckligen anges i försäkringsbrevet att det är utställt av mäklaren i enlighet med försäkringsgivarens fullmakt.

Mäklaren är auktoriserad att mottaga återbetalning av premier eller återbetalning av skaderegleringar på vägnar av försäkringstagaren och den försäkrade. Försäkringstagaren och/eller den försäkrade kan när som helst återkalla denna auktorisering genom att meddela försäkringsgivaren.

Försäkringstagaren kan betala premien till försäkringsgivaren via en mäklare, men i enlighet med första stycket anses inte premien vara betald förrän den faktiskt är försäkringsgivaren till handa.

§ 1-4A. Jurisdiktion och lagval

Om försäkring baserad på denna Plan har tecknats med en nordisk huvudförsäkringsgivare, är det överenskommet att rättslig process mot huvudförsäkringsgivaren om vilket som helst ärende, tvist eller oenighet av alla slag som uppstår under eller i samband med detta försäkringsavtal eller som på något sätt har beröring med det, kan enbart föras vid domstol där huvudförsäkringsgivaren har sitt huvudkontor och enligt där gällande lag, varvid uteslutande denna lag ska gälla.

Om försäkring baserad på den här Planen har tecknats med en icke-nordisk huvudförsäkringsgivare, så har det överenskommits att bestämmelserna i § 1-4B, om skiljedom, ska gälla.

Talan kan väckas mot medförsäkringsgivarna vid huvudförsäkringsgivarens laga domstol.

Förändringar i villkoren enligt överenskommelsen i första stycket ska vara i skrift.

§ 1-4B. Skiljedomsklausul

Om parterna skriftligen kommit överens att tvister ska hänvisas till skiljedomstol, gäller följande istället för § 1-4A:

Alla tvister som härrör sig från, eller i förbindelse med försäkringsavtalet, inklusive tvister gällande förekomsten, kontraktsbrott, upphörande eller giltighet av densamma, ska slutgiltigt avgöras av skiljedomstol enligt de av Nordic Offshore and Maritime Arbitration Association (Nordic Arbitration) antagna procedurregler, vilka var gällande vid den tidpunkt då skiljeförfarandet påbörjades.

Om försäkring baserad på denna Plan har tecknats med en nordisk huvudförsäkringsgivare, ska skiljeförfarandet föras där huvudförsäkringsgivaren har sitt huvudkontor när försäkringsavtalet tecknades, och enligt där gällande lag, varvid uteslutande denna lag ska gälla.

Om försäkring baserad på denna Plan har tecknats med en icke-nordisk huvudförsäkringsgivare, ska skiljeförfarandet föras i Oslo om inget annat avtalats i försäkringsavtalet. Norsk lag ska då uteslutande gälla. Om parterna avtalat om skiljeförfarande i annat nordiskt land ska lagen i detta land uteslutande gälla. Om parterna avtalat om skiljeförfarande i ett icke-nordiskt land ska norsk lag uteslutande gälla.

Samtliga ändringar av villkoren i försäkringsavtalet enligt stycke 2, 3 och 4 måste ske skriftligt.

§ 1-5. Försäkringstid

Om inte något annat har avtalats, ska försäkringsgivarens ansvar börja löpa när försäkringstagaren eller försäkringsgivaren har godtagit de villkor som den andra parten har ställt.

Om försäkringsgivarens ansvar enligt avtalet ska börja löpa en bestämd dag utan att tidpunkten har angivits, börjar ansvaret löpa kl. 00:00. Om en försäkring gäller till en bestämd dag utan att tidpunkten har angivits, upphör ansvaret kl. 23:59:59. Klockslaget beräknas enligt UTC.

Försäkringen upphör när den avtalade försäkringstiden har löpt ut om inte parterna är ense om att förnya den. Vid en eventuell förnyelse gäller de villkor som då kommer att avtalas. Bestämmelsen i § 1-2 gäller på motsvarande sätt. Om det har avtalats att försäkringen ska löpa under en längre period än ett

år, räknas försäkringstiden ändå som ett år i förhållande till bestämmelserna i § 2-2, § 2-11, § 5-3 sista stycket, § 5-4 tredje stycket, § 6-3 första stycket, § 12-2, § 16-1, tredje och fjärde stycket, samt § 16-14.

Kapitel 2

Allmänna bestämmelser om försäkringens omfattning

Avsnitt I

Intresse och försäkringsvärde

§ 2-1. Försäkring som inte är knuten till någons intresse

Ett försäkringsavtal som inte är knuten till någons intresse är ogiltigt.

§ 2-2. Försäkringsvärde

Försäkringsvärdet är intressets fulla värde vid försäkringens början. Parterna kan genom överenskommelse fastställa försäkringsvärdet till en viss summa, härafter kallat avtalat försäkringsvärde, jfr. § 2-3.

Den försäkrade summan eller summorna i försäkringsavtalet ska anses vara det avtalade försäkringsvärdet om inte omständigheterna tydligt indikerar annorledes.

§ 2-3. Avtalat försäkringsvärde

Försäkringsgivaren kan bara kräva att det avtalade värdet frångås om försäkringstagaren har lämnat missvisande upplysningar om försäkringsföremålets egenskaper vilka har betydelse för avtalet.

Om intressets värde har förändrats väsentligt, på grund av förändringar i omständigheterna vilka bildade grunden av parternas överenskommelse av det försäkrade värdet, har endera part rätt att kräva att det avtalade försäkringsvärdet ändras med fjorton dagars varsel.

Om det råder oenighet om villkoren för ändring av det avtalade försäkringsvärdet i enlighet med andra stycket ska frågan slutligt avgöras av en nordisk dispasschör som utses av den försäkrade parten.

§ 2-4. Underförsäkring

Om försäkringsbeloppet är lägre än försäkringsvärdet ska försäkringsgivaren endast ersätta en så stor del av förlusten som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och försäkringsvärdet. Om ett taxerat försäkringsvärde har frångåtts i enlighet med § 2-3 första stycket, ska det ändå användas som försäkringsvärde vid tillämpning av den här bestämmelsen.

§ 2-5. Överförsäkring

Om försäkringsbeloppet är högre än försäkringsvärdet, ska försäkringsgivaren endast ersätta förlusten upp till försäkringsvärdet.

Om intresset är överförsäkrat i sviklig avsikt är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren.

§ 2-6. Försäkringsgivarens ansvar när intresset också är försäkrat hos en annan försäkringsgivare

Om intresset är försäkrat mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är var och en av dessa ansvarig gentemot den försäkrade i enlighet med sitt avtal, tills den försäkrade har fått den ersättning han totalt sett har rätt till.

Om en av försäkringsgivarna har hävdats ansvarsfrihet emedan intresset samtidigt är försäkrat hos en annan försäkringsgivare, är **denne** enbart ansvarig för det belopp som försäkringstagaren inte får täckt hos andra försäkringsgivare.

Om samtliga försäkringsgivare har hävdats ansvarsfrihet emedan intresset samtidigt är försäkrat hos en annan försäkringsgivare, ska bestämmelserna i första stycket gälla.

§ 2-7. Regress mellan försäkringsgivarna när intresset är försäkrat hos flera försäkringsgivare

Om intresset samtidigt är försäkrat mot samma risk hos flera försäkringsgivare, ska de samlade ersättningarna i regressuppgörelsen fördelas enligt förhållandet mellan de belopp som varje enskild försäkringsgivare var ansvarig för.

Om samtliga försäkringsgivare har hävdad ansvarsfrihet emedan intresset samtidigt är försäkrat hos en annan försäkringsgivare och den försäkrade har fått ersättning enligt bestämmelserna i § 2-6 tredje stycket, ska regressregeln i första stycket tillämpas på motsvarande sätt.

Om den försäkrade har rätt att kräva att hans förlust täcks av en försäkringsgivare enligt bestämmelserna om räddningskostnader, ska denne försäkringsgivare täcka de sammanlagda ersättningarna i regressuppgörelsen så långt **denne** är ansvarig. Detta gäller även om samtliga försäkringsgivare har hävdat ansvarsfrihet om intresset samtidigt är försäkrat hos en annan försäkringsgivare.

Avsnitt 2

Risker, orsakssammanhang och förlust

§ 2-8. Risker som omfattas av sjöförsäkring

En sjöförsäkring omfattar alla risker som intresset kan bli utsatt för, med undantag av följande:

- (a) risker som omfattas av en krigsförsäkring enligt § 2-9,
- (b) uppbringande, konfiskation, expropriation eller annat ingripande som företas av egen statsmakt, förutsatt att sådant ingripande utförs för att främja ett övergripande nationellt politiskt mål. Med egen statsmakt avses statsmakt i fartygets registreringsstat eller i den stat där de väsentliga ägarintressena finns. Egen statsmakt innefattar inte personer eller organisationer som utövar överstatlig myndighet,
- (c) rekvisition som företas av statsmakt,
- (d) insolvens eller bristande betalningsförmåga hos den försäkrade, eller företagande av ordinär rättsprocess för att verkställa betalning av böter, vite, skuld eller rätt till säkerhet vilken inte är relaterad till ersättning eller ansvar täckt under försäkringen,
- (e) risker som omfattas av RACE II-klausulen:
 - (1) joniserande strålning eller radioaktiv kontaminering från vilket som helst atombränsle eller från vilket som helst radioaktivt avfall eller från förbränning av atombränsle,
 - (2) radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra farliga eller kontaminerande egenskaper i vilken som helst atomanläggning, reaktor eller

- annan kärnfysisk sammanslagning eller kärnfysisk komponent i sådan sammanslagning,
- (3) varje vapen eller anordning som använder atomisk eller kärnfysisk kärnklyvning (fission) och/eller kärnsammanslagning (fusion) eller någon annan liknande reaktion eller radioaktiv kraft eller substans,
 - (4) radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra farliga eller kontaminerande egenskaper i vilken som helst radioaktiv substans. Detta gäller dock inte när andra radioaktiva isotoper än radioaktiva isotoper från atombränsle färdigställs, fraktas, lagras eller används för kommersiella, lantbruksmässiga, medicinska, vetenskapliga eller andra liknande fredliga ändamål,
 - (5) varje kemiskt, biologiskt, biokemiskt eller elektromagnetiskt vapen.

§ 2-9. Risker som omfattas av krigsförsäkring

En krigsförsäkring omfattar följande:

- (a) risker som beror på krig eller krigsliknande förhållanden, inklusive inbördeskrig eller användning av vapen eller andra stridsmedel under militärövningar i fredstid eller vid neutralitetsvärn,
- (b) uppbringande, konfiskation expropriation eller annat ingripande som företas av främmande statsmakt, förutsatt att sådant ingripande utförs för att främja ett övergripande nationellt politiskt mål. Med främmande statsmakt förstås en annan statsmakt än egen statsmakt, enligt definitionen i § 2-8 (b), andra meningen, samt personer och organisationer som utövar överstatlig myndighet eller orättmätigt utger sig för att utöva offentlig eller överstatlig myndighet,
- (c) oroligheter, sabotage, terrorhandlingar eller annat bruk av våld eller hot om våld, som sker av sociala, religiösa eller politiska skäl, strejk eller lockout.
- (d) sjöröveri och myteri,
- (e) åtgärder från statsmakt i syfte att avvärja eller begränsa skada, om risken för en sådan skada beror på en risk som nämns i punkterna (a) - (d).

Följande risker omfattas inte av försäkringen:

- (a) insolvens eller bristande betalningsförmåga hos den försäkrade, eller företagande av ordinär rättsprocess för att verkställa betalning av böter, vite, skuld eller rätt till säkerhet vilken inte är relaterad till ersättning eller ansvar täckt under försäkringen,

- (b) risker som omfattas av RACE II-klausulen:
- (1) joniserande strålning eller radioaktiv kontaminering från vilket som helst atombränsle eller från vilket som helst radioaktivt avfall eller från förbränning av atombränsle,
 - (2) radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra farliga eller kontaminerande egenskaper i vilken som helst atomanläggning, reaktor eller annan kärnfysisk sammanslagning eller kärnfysisk komponent i sådan sammanslagning,
 - (3) varje vapen eller anordning som använder atomisk eller kärnfysisk fission och/eller fusion eller någon annan liknande reaktion eller radioaktiv kraft eller substans,
 - (4) radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra farliga eller kontaminerande egenskaper i alla radioaktiva substanser,
 - (5) varje kemiskt, biologiskt, biokemiskt eller elektromagnetiskt vapen,
- (c) rekvisition som företas av statsmakt.

§ 2-10. Risker som omfattas när det inte har avtalats vad försäkringen omfattar

Om inte annat har avtalats, omfattar försäkringen endast sjörisk.

§ 2-11. Orsakssammanhang. Periodisering av förlust

Försäkringsgivaren är ansvarig för förlust som beror på att det försäkrade intresset under försäkringstiden drabbas av en risk som omfattas av försäkringen.

Om en okänd svaghet orsakar skada på det försäkrade fartyget, ska svagheten anses vara en sjörisk som drabbar det försäkrade intresset vid tidpunkten när skadan börjar utvecklas.

Om en okänd skada i en del av fartyget orsakar skada på en eller flera delar av fartyget, ska ursprungsskadan anses vara en sjörisk som drabbar det försäkrade intresset vid tidpunkten när skadan på annan del eller delar börjar utvecklas.

Ger en svaghet eller skada som existerade vid försäkringens början, och som var känd av den försäkrade men inte av försäkringsgivaren, upphov till skada (vid svaghet) eller ny skada på andra delar (vid existerande skada), ska försäkringsgivarens ansvar ej överstiga det belopp som den försäkrade kunnat

erhålla från försäkringen av risken vid tidpunkten då den försäkrade först fick kännedom om den relevanta svagheten eller skadan.

§ 2-12. Huvudregel om bevisbörda

Den försäkrade har bevisbördan för att **denne** har lidit en förlust som försäkringen täcker, samt för förlustens omfattning.

Försäkringsgivaren har bevisbördan för att förlusten är förorsakad av förhållanden som försäkringen inte omfattar, såvida inte något annat framgår av andra bestämmelser.

Den försäkrade har bevisbördan för att förlust inte beror på risker som nämns i § 2-8 punkt (e) eller § 2-9 andra stycket, punkt (b).

§ 2-13. Samverkan mellan flera risker

Om förlusten har förorsakats genom samverkan mellan flera olika risker och en eller flera av dessa risker inte omfattas av försäkringen, fördelas förlusten proportionerligt mellan de olika riskerna efter det inflytande var och en av dem antas ha haft på förlustens inträffande och omfattning, och försäkringsgivaren är endast ansvarig för den del av förlusten som kan hänföras till de risker som försäkringen täcker.

Om en risk som är undantagen från täckning i § 2-8 punkt (e) och § 2-9 andra stycket punkt (b), direkt eller indirekt har förorsakat eller medverkat till förlusten, ska hela förlusten hänföras till denna risk.

§ 2-14. Samverkan mellan sjörisk och krigsrisk

Om förlusten beror på en samverkan mellan sjörisk, jfr. § 2-8, och krigsrisk, jfr. § 2-9, ska hela förlusten anses förorsakad av den risk som har varit den dominerande orsaken. Om ingen av riskerna framträder som dominerande orsak, ska båda riskerna anses ha övat lika stort inflytande på förlustens inträffande och omfattning.

§ 2-15. Förlust som i sin helhet anses förorsakad av krigsrisk

Krigsrisk ska alltid anses som dominerande orsak till följande:

- (a) förlust som beror på att fartyget har skadats vid användning av vapen eller

andra stridsmedel i syfte att föra krig eller under militärövning i fredstid eller under neutralitetsvärn,

- (b) förlust som beror på att fartyget till följd av krig eller krigsliknande förhållande får främmande manskap ombord som helt eller delvis berövar befälhavaren fri ledning av fartyget,
- (c) förlust av eller skada på en båt som beror på att den hänger utsvängd på grund av krigsrisk, och skador på fartyget som en sådan båt vållar.

§ 2-16. Förlust som antingen beror på sjörisk eller krigsrisk

Om det är uppenbart att en förlust antingen är förorsakad av sjörisk, jfr. § 2-8, eller av krigsrisk, jfr. § 2-9, utan att det går att utpeka risker i en av grupperna som den övervägande troliga orsaken, ska bestämmelsen i § 2-14 andra punkten tillämpas på motsvarande sätt.

§ 2-17. Sanktionsbegränsningar och undantag

Ordalydelsen i denna paragraf ska gå före all annan text i försäkringsavtalet som inte överensstämmer med nedanstående ordalydelse.

Enligt denna paragraf ska ingen försäkringsgivare anses ha tecknat försäkring och ingen försäkringsgivare ska vara skyldig att ersätta skada eller tillhandahålla annan nytta under försäkringspolisen i det fall att tecknande av sådan försäkring, ersättning av sådan skada eller tillhandahållande av sådan nytta kan utsätta försäkringsgivaren eller dennes återförsäkringsgivare för sanktioner (vare sig primära eller sekundära), förbud eller restriktioner i enlighet FN:s resolutioner, eller ekonomiska och handelsmässiga sanktioner, lagar eller förordningar i EU, Storbritannien, USA eller en stat där försäkringsgivaren eller dennes återförsäkringsgivare har registrerat kontor eller har permanent driftsställe.

I det fall att försäkringsobjektet har nyttjats eller nyttjas i vilken som helst aktivitet som kan utsätta försäkringsgivaren eller dennes återförsäkringsgivare för sanktioner (vare sig primära eller sekundära), förbud eller restriktioner i enlighet med första stycket, har försäkringsgivaren rätt att säga upp försäkringen med 14 dagars varsel. Uppsägningen gäller även för inteckningshavaren, men försäkringsgivaren ska omedelbart meddela inteckningshavaren om uppsägningen.

Kapitel 3

Försäkringstagarens och den försäkrades plikter

Avsnitt I

Försäkringstagarens upplysningsplikt

§ 3-1. Upplysningspliktens omfattning

När avtalet ingås ska försäkringstagaren lämna fullständiga och korrekta upplysningar om alla omständigheter som är viktiga för försäkringsgivaren att känna till när **denne** ska avgöra om och på vilka villkor **denne** ska acceptera försäkringen.

Om försäkringstagaren upptäcker att han har lämnat oriktiga eller ofullständiga upplysningar om risken, ska **denne** utan oskäligt dröjsmål underrätta försäkringsgivaren om detta.

§ 3-2. Svek

Om försäkringstagaren svikligt har försummat sin upplysningsplikt är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren kan också säga upp andra försäkringsavtal som **denne** har med försäkringstagaren med fjorton dagars varsel.

§ 3-3. Annan försummelse av upplysningsplikten

Om försäkringstagaren vid avtalets ingående på något annat sätt har försummat sin upplysningsplikt och det kan antas att försäkringsgivaren inte skulle ha accepterat försäkringen om försäkringstagaren hade lämnat de upplysningar

denne borde, är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren.

Om det kan antas att försäkringsgivaren skulle ha accepterat försäkringen men på andra villkor, är **denne** endast ansvarig i den utsträckning det bevisas att förlusten inte beror på omständigheter som försäkringstagaren borde ha lämnat upplysning om. Ansvaret begränsas på samma sätt om försäkringstagaren försummar sin upplysningsplikt efter avtalets ingående, om det inte bevisas att förlusten har inträffat innan försäkringstagaren kunde ha korrigerat sina upplysningar.

I de situationer som nämns i andra stycket kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

§ 3-4. Överträdelse av upplysningsplikten som inte kan belastas försäkringstagaren

Om försäkringstagaren har lämnat oriktiga eller ofullständiga upplysningar utan att detta kan läggas **denne** till last, är försäkringsgivaren ansvarig som om **denne** hade fått korrekta upplysningar, men kan säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

§ 3-5. Tillfälle när försäkringsgivaren inte kan åberopa att bristfälliga upplysningar har lämnats

Försäkringsgivaren kan inte hävda att oriktiga eller ofullständiga upplysningar har lämnats om **denne** vid den tidpunkt när upplysning borde ha lämnats hade eller borde ha haft kännedom om förhållandet. **Försäkringsgivaren** kan heller inte åberopa § 3-3 eller § 3-4 om det förhållande som det har lämnats oriktiga eller ofullständiga upplysningar om har upphört att ha betydelse för **denne**.

§ 3-6. Försäkringsgivarens upplysningsplikt

Om försäkringsgivaren får kännedom om att oriktiga eller ofullständiga upplysningar har lämnats, ska han utan oskäligt dröjsmål skriftligen underätta försäkringstagaren om i vilken utsträckning han kommer att åberopa § 3-2, § 3-3 och § 3-4. Om han inte gör det förlorar han sin rätt att åberopa dessa bestämmelser.

§ 3-7. Försäkringsgivarens rätt att få upplysningar från klassifikationssällskapet m.m.

Försäkringstagaren är skyldig att på försäkringsgivarens anmodan lämna **denne** alla tillgängliga upplysningar från klassifikationssällskapet om fartygets tillstånd före och under försäkringstiden.

Om försäkringstagaren försummar sin skyldighet i enlighet med första stycket kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel, dock tidigast så att försäkringen löper ut vid fartygets ankomst till närmaste säkra hamn enligt försäkringsgivarens anvisning.

Försäkringsgivaren har fullmakt att inhämta upplysningar som nämns i första stycket direkt från klassifikationssällskapet och från relevanta myndigheter i det land där fartyget är registrerat eller har genomgått hamnstatskontroll. Försäkringstagaren ska underrättas senast samtidigt med att sådant inhämtande av upplysningar sker.

Avsnitt 2 Riskändring

§ 3-8. Riskändring

Med riskändring avses en förändring av de förhållanden som försäkringen enligt avtalet baseras på, och risken därvid ändras i strid med avtalets förutsättningar.

Byte av flaggstat, den som förfogar över fartyget, eller av det bolag som ansvarar för fartygets tekniska/maritima drift, ska räknas som riskändring enligt första stycket. Detsamma gäller byte av klassifikationssällskap.

§ 3-9. Riskändring som den försäkrade har framkallat eller samtyckt till

Om den försäkrade efter det att avtalet ingicks medvetet har framkallat eller samtyckt till en riskändring, är försäkringsgivaren fri från ansvar om det kan antas att **denne** inte skulle ha accepterat försäkringen om **denne** när avtalet ingicks hade haft kännedom om att ändringen skulle ske.

Om det kan antas att försäkringsgivaren skulle ha accepterat försäkringen men på andra villkor, ansvarar **denne** endast i den mån det bevisas att förlusten inte beror på riskändringen.

§ 3-10. Försäkringsgivarens uppsägningsrätt

Om en riskändring sker kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

§ 3-11. Den försäkrades upplysningsplikt

Om den försäkrade får kännedom om att en riskändring kommer att ske eller har skett ska **denne** utan oskäligt dröjsmål underrätta försäkringsgivaren om detta. Om den försäkrade utan giltig orsak underlåter att göra det, tillämpas bestämmelsen i § 3-9, även om ändringen inte har framkallats av **denne** eller med **dennes** samtycke, och försäkringsgivaren kan säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

§ 3-12. Tillfälle när försäkringsgivaren inte kan åberopa riskändring

Försäkringsgivaren kan inte åberopa § 3-9 och § 3-10 efter det att riskändringen har upphört att ha betydelse för **denne**.

Detsamma gäller om risken har ändrats genom åtgärder som syftar till att rädda människoliv eller till att det försäkrade fartyget under resan bärgar eller försöker bärga fartyg eller gods.

§ 3-13. Försäkringsgivarens upplysningsplikt

Om försäkringsgivaren får kännedom om att det har skett en riskändring ska **denne** utan oskäligt dröjsmål skriftligen underrätta den försäkrade om i vilken utsträckning **denne** kommer att åberopa § 3-9 och § 3-10. Om **denne** inte gör det förlorar **denne** sin rätt att åberopa dessa bestämmelser.

§ 3-14. Förlust av huvudklass

Vid försäkringstidens början ska fartyget vara klassat av ett klassifikations-sällskap som är godkänt av försäkringsgivaren.

Vid förlust av huvudklass bortfaller försäkringen om inte försäkringsgivaren

uttryckligt samtycker till att försäkringsförhållandet fortsätter. Om fartyget är på resa när huvudklassen förloras, bortfaller försäkringstäckningen dock inte förrän fartyget angör närmaste säkra hamn enligt försäkringsgivarens anvisning.

Förlust av huvudklass föreligger när den försäkrade eller någon på **dennes** vägnar ber om att huvudklassen ska strykas eller när huvudklassen suspenderas eller dras tillbaka av andra orsaker än att haveri har skett.

Beträffande ändring av klassifikationssällskap gäller § 3-8 andra stycket andra punkten.

§ 3-15. Fartområde

Försäkringens ordinära fartområde omfattar samtliga farvatten med de begränsningar som följer av Planens bilaga om villkorade eller uteslutna områden. Försäkringstagaren är skyldig att informera försäkringsgivaren innan fartyget seglar utanför det ordinära fartområdet.

Försäkringsgivaren kan tillåta fartyget fortsätta segla utanför det ordinära fartområdet, och kan kräva tilläggspremie för detta. Försäkringsgivaren kan också ange andra villkor vilka ska utgöra säkerhetsföreskrifter, jmf. § 3-22 och § 3-25, första stycket.

Fartyget är försäkrat när det seglar inom det villkorade fartområdet, men om det uppstår en skada medan fartyget befinner sig i ett villkorat område med den försäkrades samtycke, och utan att information har lämnats till försäkringsgivaren, ersätts skadan med avdrag av en fjärdedel, högst USD 200.000. Bestämmelsen i § 12-19 ska tillämpas på motsvarande sätt. Ytterligare nedsättningar av ersättningen kan göras om skada på grund av is är ett resultat av den försäkrades försummelse att agera aktsamt och med omsorg. Storleken på nedsättningen baseras på den försäkrades grad av försummelse samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringsgivaren har blivit underrättad om resa i ett villkorat område i enlighet med första stycket så ska försäkringen gälla i fullo under förutsättning att de villkor, om några, som försäkringsgivaren givit följs.

Om fartyget seglar in i ett uteslutet fartområde, slutar försäkringen att gälla om inte försäkringsgivaren på förhand har givit sitt godkännande eller över-skridandet har gjorts omedvetet av fartygets befälhavare. Om fartyget seglar ut ur det uteslutna området innan försäkringen löper ut, träder försäkringen på nytt i kraft. Bestämmelsen i § 3-12 andra stycket ska tillämpas på motsvarande sätt.

§ 3-16. Olagliga handlingar

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust som beror på att fartyget används till lagliga ändamål såvida inte den försäkrade varken kände till eller borde ha känt till förhållandet vid en tidpunkt när det skulle ha varit möjligt för **denne** att ingripa.

Om den försäkrade inte ingriper utan oskäligt dröjsmål efter att **denne** fick kännedom om förhållandet kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

Om fartyget med den försäkrades samtycke används huvudsakligen till olagliga ändamål bortfaller försäkringen.

§ 3-17. Suspension av försäkringen vid rekvisition

Om fartyget rekvideras av statsmakt upphör både försäkringen mot sjörisk och mot krigsrisk att gälla. Om rekvisitionen bortfaller innan försäkringstiden har löpt ut träder försäkringen på nytt i kraft. Om fartyget då är i väsentligt sämre skick än det var innan rekvisitionen ägde rum, kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel, dock tidigast så att den upphör när fartyget anlöper närmaste säkra hamn enligt försäkringsgivarens anvisning.

§ 3-18. Meddelande om rekvisition

Om den försäkrade får veta att fartyget är eller kommer att bli rekviderat eller att det är eller kommer att bli återlämnat efter rekvisition ska **denne** utan oskäligt dröjsmål informera försäkringsgivaren om detta.

Försäkringsgivaren kan kräva att den försäkrade omedelbart efter det att fartyget har återlämnats efter rekvisition på egen bekostnad ska låta besiktiga fartyget i docka. Försäkringsgivaren ska i god tid underrättas om besiktningen.

Om den försäkrade har försummat att uppfylla sina skyldigheter enligt första eller andra stycket har **denne** bevisbördan för att förlusten inte beror på haverier eller andra liknande förhållanden som har inträffat medan fartyget var rekvirerat.

§ 3-19. Suspension av försäkringen vid tillfälligt beslagtagande

Om fartyget blir tillfälligt beslagtaget av statsmakt utan att § 3-17 tillämpas upphör försäkringen mot sjörisk att gälla. Försäkringen mot krigsrisk täcker i så fall också de risker som enligt § 2-8 omfattas av en försäkring mot sjörisk.

§ 3-18 ska tillämpas på motsvarande sätt.

§ 3-20. Förflyttning av fartyget till reparationsverkstad

Om det antas att en förflyttning av fartyget till reparationsverkstad kan medföra att risken ökas på grund av skada, ska den försäkrade i förväg informera försäkringsgivaren om förflyttning.

Om förflyttning medför att risken väsentlig ökas kan försäkringsgivaren innan förflyttning påbörjas meddela den försäkrade att **denne** av denna orsak motsätter sig förflyttning. Om ett sådant meddelande har lämnats eller om den försäkrade har försummat att informera försäkringsgivaren enligt första stycket, är försäkringsgivaren inte ansvarig för förlust som uppstår under eller som följd av förflyttning.

§ 3-21. Ägarbyte

Om fartyget genom försäljning eller på annat sätt övergår till ny ägare, upphör försäkringen att gälla.

Avsnitt 3

Säkerhetsföreskrifter

§ 3-22. Säkerhetsföreskrifter

Med säkerhetsföreskrifter avses föreskrifter om förhållningsregler vilka syftar till att förebygga förlust och som har utfärdats av offentliga myndigheter, eller meddelas i försäkringsavtalet, eller har lämnats av försäkringsgivaren med rättsligt stöd i försäkringsavtalet, eller som har lämnats av klassifikations-sällskapet.

Periodiska besiktningar föreskrivna av offentliga myndigheter eller av klassifikationssällskapet utgör en säkerhetsföreskrift enligt första stycket. Sådana besiktningar ska företas inom de angivna tidsramarna.

När Safety Management System upprättas som är nödvändig för att uppfylla den försäkrades skyldighet att följa ISM-koden, såsom antagits av IMO, så ska den försäkrade ombesörja att systemet innefattar instruktioner och rutiner för hur smörjolja, kylvatten och matarvatten till panna ska användas och övervakas. § 3-25, andra stycket, ska inte tillämpas.

§ 3-23. Försäkringsgivarens rätt att kräva besiktning av fartyget

Försäkringsgivaren har rätt att när som helst under försäkringstiden undersöka om fartyget uppfyller de föreskrifter om teknisk och operativ säkerhet som offentliga myndigheter eller klassifikationssällskapet har utfärdat. Om det är nödvändigt av hänsyn till undersökningen, kan **denne** kräva att lasten helt eller delvis ska lossas.

Om den försäkrade nekar att låta försäkringsgivaren företa en sådan undersökning är försäkringsgivaren därefter ansvarig endast i den utsträckning som den försäkrade bevisar att förlusten inte beror på brister hos fartyget som skulle ha upptäckts.

Om undersökningen inte föranleds av ett haveri eller annat liknande förhållande som omfattas av försäkringen, ska försäkringsgivaren ersätta både den försäkrades kostnader och den förlust **denne** lider till följd av undersökningen, såvida det inte visar sig att föreskrifterna om teknisk och operativ säkerhet ej är uppfyllda.

§ 3-24. (öppen)

§ 3-25. Åsidosättande av säkerhetsföreskrifter

Om en säkerhetsföreskrift har åsidosatts är försäkringsgivaren ansvarig bara i den utsträckning att förlusten inte är ett resultat av åsidosättandet eller att den försäkrade inte har åsidosatt säkerhetsföreskriften försumligen. Detta gäller däremot inte om den försäkrade är befälhavare på fartyget eller medlem av

fartygets besättning och den försummelse **denne** har gjort sig skyldig till är av nautisk art.

Om åsidosättandet gäller en speciell säkerhetsföreskrift som anges i försäkringsavtalet, ska försummelse som visats av någon som på den försäkrades vägnar är skyldig att följa föreskriften eller se till att den följs, likställas med att den försäkrade själv har varit försumlig.

Försäkringsgivaren har bevisbördan att visa att säkerhetsföreskrifter har åsidosatts, såvida inte fartyget springer läck medans flott. Den försäkrade har bevisbördan att visa att **denne** inte åsidosatt säkerhetsföreskriften genom försumlighet, och att det inte finns något tillfälligt samband mellan åsidosättandet av säkerhetsföreskrifter och haveriet.

§ 3-26. Fartyg som lagts upp

För fartyg som ska läggas upp ska en särskild plan för uppläggning utarbetas och godkännas av försäkringsgivaren. Om så inte sker, eller om planen inte följs under uppläggningsen, ska § 3-25 första stycket tillämpas på motsvarande sätt.

§ 3-27. Försäkringsgivarens uppsägningsrätt

Försäkringsgivaren kan säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel, dock så att försäkringen tidigast upphör när fartyget anlöper närmaste säkra hamn enligt försäkringsgivarens anvisning, i följande fall:

- (a) när fartyget på grund av olämplig konstruktion, svaghet, haveri eller liknande förhållande inte uppfyller säkerhetsföreskrift om teknisk och operativ säkerhet,
- (b) när en säkerhetsföreskrift av väsentlig betydelse medvetet eller grovt oaktsamt har överträtts av den försäkrade eller av någon som på **dennes** vägnar är skyldig att följa föreskriften eller att sörja för att den följs.

§ 3-28. Kontraktsvillkor

Försäkringsgivaren kan bestämma att vissa villkor ska användas eller inte användas vid slutande av kontrakt gällande driften av det försäkrade fartyget. Detta kan göras generellt eller för en bestämd hamn eller fart.

Avsnitt 4

Räddningsåtgärder m.m.

§ 3-29. Den försäkrades skyldighet att underrätta försäkringsgivaren om haveri

Om ett haveri hotar inträffa eller har inträffat ska den försäkrade utan oskäligt dröjsmål informera försäkringsgivaren om detta, och hålla denne underrättad om den fortsatta utvecklingen.

Den försäkrade och befälhavaren är skyldiga att informera försäkringsgivaren om sjöförklaringar och besiktningar som äger rum med anledning av haveriet.

§ 3-30. Den försäkrades skyldighet att avvärja och begränsa förlusten

Om ett haveri hotar inträffa eller har inträffat ska den försäkrade göra det som rimligen kan förväntas av **denne** för att avvärja eller begränsa förlusten. Innan **den försäkrade** vidtar sina åtgärder ska **denne**, om det är möjligt, rådfråga försäkringsgivaren.

§ 3-31. Konsekvensen av att den försäkrade försummar sina skyldigheter

Om den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt § 3-29 eller § 3-30, är försäkringsgivaren inte ansvarig för större förlust än det kan antas att **denne** skulle ha behövt täcka, om skyldigheten hade blivit uppfylld.

Motsvarande gäller om befälhavaren försummar sina skyldigheter enligt § 3-29.

Avsnitt 5

Den försäkrades uppsåtliga eller vårdslösa framkallande av haveri

§ 3-32. Uppsåt

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat haveri, kan **denne** inte framställa något krav mot försäkringsgivaren.

§ 3-33. Grov vårdslöshet

Om den försäkrade har förorsakat ett haveri genom grov vårdslöshet, avgörs med hänsyn till grad av skuld och övriga omständigheter, om och, för det fall ersättning ska utgå, hur mycket försäkringsgivaren ska betala.

§ 3-34. Försäkringsgivarens uppsägningsrätt

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat eller försökt att framkalla ett haveri, kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen utan varsel. Om den försäkrade har förorsakat ett haveri genom grov vårdslöshet kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat haveriet kan försäkringsgivaren säga upp andra försäkringar som han har med den försäkrade med fjorton dagars varsel.

§ 3-35. Omständigheter som utesluter tillämpning av § 3-32 till § 3-34

Bestämmelserna i § 3-32 till § 3-34 tillämpas inte i följande fall:

- (a) om den försäkrade på grund av sinnessjukdom eller annat onormalt sinnestillstånd - självförvällat rus undantaget - inte var i stånd att bedöma sina handlingar,
- (b) om den försäkrade har förorsakat haveriet under omständigheter som avses i § 3-12, andra stycket, under förutsättning att **dennes** handlingar under föreliggande omständigheter måste anses som ändamålsenliga och försvarbara.

Avsnitt 6

Identifikation

§ 3-36. Identifikation mellan den försäkrade och dennes medhjälpare

Försäkringsgivaren kan inte gentemot den försäkrade åberopa fel eller försummelser begångna av fartygets befälhavare eller manskap under sjömannatjänsten.

Försäkringsgivaren kan gentemot den försäkrade åberopa fel eller försummelser begångna av alla organisationer eller personer till vilka den försäkrade har delegerat beslutsfattande beträffande funktioner av väsentlig betydelse för försäkringstäckningen, om felet eller försummelsen har anknytning till en sådan funktion.

§ 3-37. Identifikation mellan flera försäkrade och mellan den försäkrade och medägare

Försäkringsgivaren kan inte gentemot den försäkrade åberopa fel eller försummelser begångna av en annan försäkrad eller medägare i det försäkrade fartyget, eller någon som dessa kan identifieras med enligt § 3-36 andra stycket, om inte denne försäkrade eller medägare har befogenhet att besluta för fartygets drift.

§ 3-38. Identifikation mellan den försäkrade och försäkringstagaren

Försäkringsgivaren kan gentemot den försäkrade åberopa fel eller försumelse begångna av försäkringstagaren.

Kapitel 4

Försäkringsgivarens ersättningsansvar

Avsnitt I

Allmänna bestämmelser om försäkringsgivarens ansvar

§ 4-1. Totalförlust

Vid totalförlust kan den försäkrade kräva att försäkringsbeloppet utbetalas, dock inte över försäkringsvärdet.

§ 4-2. Allmän förmögenhetsförlust och förlust som följd av försening

Om inte annat är bestämt i denna Plan eller är särskilt avtalat, är försäkringsgivaren inte ansvarig för allmän förlust av förmögenhet, tid, konjunktur, marknad och liknande förlust som beror på försening.

§ 4-3. Kostnader vid ställande av säkerhet o. dyl.

Om den försäkrade med anledning av ett haveri har behövt tillhandahålla likvida medel eller ställa säkerhet, kan **denne** kräva att skäligen kostnader i samband med detta ersätts av försäkringsgivaren. Detta gäller dock inte om den försäkrade utan skäligen orsak har underlåtit att använda sin möjlighet att begära förskott från försäkringsgivaren enligt § 5-7.

§ 4-4. Rättegångskostnader

När ett ansvar som omfattas av försäkringen görs gällande mot den försäkrade och när den försäkrade riktar ett betalningskrav mot tredje **part** med anledning av förlust som omfattas av försäkringen, svarar försäkringsgivaren för de kostnader som detta för med sig, under förutsättning att de åtgärder som vidtas har godkänts av försäkringsgivaren eller kan anses försvarbara.

§ 4-5. Kostnader i samband med förlusten

Vid händelse av en skada som kan ge upphov till en ersättningsbar förlust under försäkringen ska försäkringsgivaren också ersätta nödvändiga kostnader för att fastställa huruvida ersättningsbar förlust har inträffat och omfattningen av den förlusten.

Om den försäkrade har rimliga skäl att använda egen utsänd besiktningsman ska försäkringsgivaren stå för nödvändiga kostnader för denne.

Försäkringsgivaren ska också ersätta kostnader för skadehantering och ersättningsuträkning.

§ 4-6. Kostnader för åtgärder som berör flera intressen

Om kostnader som nämns i § 4-3 till § 4-5 har uppstått vid åtgärder som berör flera intressen är försäkringsgivaren enbart ansvarig för den del av kostnaderna som proportionellt kan hänföras till den försäkrades intresse.

Avsnitt 2

Räddningskostnader, inklusive bärgarlön och gemensamt haveri

§ 4-7. Täckning av räddningskostnader

Om ett haveri hotar inträffa eller har inträffat, är försäkringsgivaren ansvarig enligt bestämmelserna i § 4-8 till § 4-12 för åtgärd som vidtagits av hänsyn till risker som försäkringen omfattar, under förutsättning att åtgärden hade en extraordinär karaktär och måste anses som försvarbar.

§ 4-8. Gemensamt haveri

Försäkringsgivaren är ansvarig för det bidrag i gemensamt haveri som faller på den försäkrades intresse. Kaskoförsäkringsgivaren är också ansvarig för bidrag i gemensamt haveri som faller på frakt eller certepartihyra om den försäkrade står som ägare av detta intresse. Bidraget ersätts baserat på dispasch, lagligen upprättad enligt gällande rättsregler eller villkor som kan anses sedvanliga för berörd fart. Bidraget ersätts enligt dispaschen även om bidragsvärdet är högre än intressets försäkringsvärde. Försäkringsgivaren är också på motsvarande

sätt ansvarig för bärgarlön i den mån den inte ersätts i gemensamt haveri. Försäkringsgivaren är emellertid inte ansvarig för räntor i den utsträckning de i dispaschen ersätts utöver förfallotid enligt § 5-6.

Om den försäkrade som följd av kontraktsbrott i fraktavtalet är förhindrad att kräva bidrag från de övriga deltagarna i det gemensamma haveriet, ska försäkringsgivaren ersätta det belopp som enligt bestämmelserna om gemensamt haveri faller på den försäkrades intresse.

Om den försäkrade väljer att inte kräva bidrag från övriga intressen i det gemensamma haveriet är försäkringsgivaren enligt den försäkrades val ansvarig antingen för

- (a) förlust, skador, ansvar och kostnader som skulle ha varit ersatta i det gemensamma haveriet upp till det belopp som anges i försäkringsavtalet, eller
- (b) för fartygets bidrag vid gemensamt haveri.

Beräkning enligt föregående punkt ska baseras på York-Antwerpen reglerna 2016, men att § 4-11 andra stycket, andra punkten tillämpas på motsvarande sätt.

§ 4-9. Fördelning vid gemensamt haveri när intressena tillhör en och samma person

Om fartyg, frakt och last tillhör samma person, men förutsättningarna för fördelning vid gemensamt haveri för övrigt finns, är försäkringsgivaren ansvarig som om bidragsvärdena hade tillhört olika personer.

§ 4-10. Skada på och förlust av försäkringsföremålet

Om försäkringsföremålet har skadats eller har gått förlorat till följd av en åtgärd i gemensamt haveri har den försäkrade rätt att kräva kompensation för den skadan eller förlusten i enlighet med reglerna om enskilt haveri, utan att först använda sig av sin rätt till bidrag från andra parter.

§ 4-11. Oegentligt gemensamt haveri

Försäkringsgivaren är ansvarig för förlust som har uppstått för att rädda fartyg som går i barlast eller för att slutföra barlastresan om **denne** skulle ha varit ansvarig för fartygets andel av sådana kostnader enligt dispasch vid gemensamt haveri enligt York-Antwerpen reglerna 2016. § 4-10 ska tillämpas på motsvarande sätt.

Däremot ersätts inte kostnader för avlöning och kost enligt York-Antwerpen reglerna 2016 XI (b) för den tid som krävs för permanent reparation. Kostnader för provision o. dyl. samt räntor ersätts enligt § 4-3 och § 5-4.

§ 4-12. Särskilda räddningskostnader

Om en räddningsåtgärd enligt § 4-7 har genomförts utan att bestämmelserna i § 4-8 till § 4-11 är tillämpliga är försäkringsgivaren ansvarig för förlust av eller skada på den försäkrades föremål, och för ansvar och kostnader som har åsamkats den försäkrade. Förlust som avses i § 4-2 ersätts likväl inte enligt den här bestämmelsen.

Om förlust, skada, ansvar och kostnader som nämns i första stycket har vållats vid åtgärd som berör flera intressen, är försäkringsgivaren ansvarig enbart för den del av förlusten som vid en proportionell fördelning hänförs till den försäkrades intresse.

Avsnitt 3

Täckning av den försäkrades ansvar gentemot tredje *part*

§ 4-13. Huvudregel

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för den försäkrades ansvar gentemot tredje **part** såvida inte annat har angivits i denna Plan eller särskilt avtalat.

§ 4-14. “Cross liabilities”

Om den försäkrade har ådragit sig ett ansvar och om **denne** kan göra ansvar gällande mot skadelidande för förlust som **denne** själv har ådragit sig vid samma tillfälle, ska ersättningsberäkningen mellan den försäkrade och försäkringsgivaren baseras på de beräknade bruttoansvar innan moträkning har ägt rum. Detta gäller även om ett av de nämnda ansvaren eller båda begränsas i ersättningsberäkningen mellan den försäkrade och den skadelidande. Företas begränsningen på ansvarssaldot mellan den försäkrade och den skadelidande, ska i ersättningsberäkningen mellan den försäkrade och försäkringsgivaren det största beräknade bruttoansvaret reduceras med samma belopp som saldot har reducerats med.

§ 4-15. Ovanliga eller förbjudna kontraktsvillkor

Försäkringsgivaren svarar inte under några omständigheter för ansvar som beror på att den försäkrade eller någon å **dennes** vägnar:

- (a) har ingått ett kontrakt som medför strängare ansvar än det som följer av vanliga sjörättsbestämmelser, om inte sådana villkor kan anses sedvanliga i berörd fart,
- (b) har använt eller underlåtit att använda kontraktsvillkor som försäkringsgivaren enligt § 3-28 har förbjudit respektive begärt.

§ 4-16. Föremål som tillhör den försäkrade

Försäkringsgivaren är ansvarig för den försäkrades förlust om ett föremål som tillhör den försäkrade skadas eller förloras under sådana förhållanden att den försäkrade skulle ha ansvarat för förlusten om föremålet hade tillhört tredje **part**, och försäkringsgivaren skulle ha täckt detta ersättningsansvar. Härifrån undantas dock förlust av eller skada på det försäkrade fartyget, dess förråd och utrustning.

§ 4-17. Fastställande av den försäkrades ansvar

Om försäkringen täcker den försäkrades ansvar gentemot tredje **part** kan skadelidande tredje **part** inte ställa direkta krav mot försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren ersätter den försäkrades förlust som resultat av ansvar om det har fastställts på något av följande sätt:

- (a) slutlig dom eller avgörande utfärdat av en behörig domstol,
- (b) skiljedom om avtal om avgörande genom skiljedom hade ingåtts innan tvisten uppstod eller har ingåtts senare med försäkringsgivarens samtycke,
- (c) förlikning som har godkänts av försäkringsgivaren.

Om den försäkrade i andra situationer har erkänt ett krav eller betalat ersättning täcker försäkringsgivaren enbart förlusten om den försäkrade kan styrka att kravet var berättigat såväl i fråga om grund som storlek.

Avsnitt 4

Försäkringsbeloppet som gräns för försäkringsgivarens ansvar

§ 4-18. Huvudregel

Försäkringsgivaren är ansvarig upp till försäkringsbeloppet för förlust som har förorsakats vid ett enskilt haveri. För räddningskostnader som har uppstått i samband med ett sådant haveri är försäkringsgivaren dessutom ansvarig upp till ett belopp motsvarande försäkringsbeloppet. Om räddningskostnaderna överstiger detta belopp är försäkringsgivaren i kaskoförsäkring också ansvarig med den del av försäkringsbeloppet som inte har använts till att täcka skada på eller förlust av fartyget.

När det gäller ansvar gentemot tredje **part** som beror på en kollision eller kontakt är försäkringsgivaren ansvarig särskilt i enlighet med bestämmelserna i § 13-3 och § 14-1.

§ 4-19. Ansvar utöver försäkringsbeloppet

Även om försäkringsbeloppet överskrids ersätter försäkringsgivaren följande:

- (a) förlust som avses i § 4-3 till § 4-5, och § 5-21 första punkten,
- (b) räntor på ersättningen.

§ 4-20. Begränsning av ansvar när flera risker samverkar

Om försäkringsgivaren enligt § 2-13, § 2-14 eller § 2-16 åläggs att täcka en del av skadan, begränsas **dennes** ansvar till en motsvarande del av det belopp som avses i § 4-18 och § 4-19.

§ 4-21. Försäkringsgivarens möjlighet att befria sig från vidare ansvar genom att utbetala försäkringsbeloppet

När ett haveri har inträffat kan försäkringsgivaren befria sig från vidare ansvar genom att meddela den försäkrade att **denne** kommer att utbetala försäkringsbeloppet.

Förlust som avses i § 4-3 till § 4-5, § 4-7 till § 4-12 och § 5-21 första punkten, ersätts utöver försäkringsbeloppet enligt bestämmelserna i § 4-18 och § 4-19,

under förutsättning att den beror på åtgärder som vidtogs innan den försäkrade fick meddelande om försäkringsgivarens beslut.

Enligt detta har försäkringsgivaren ingen rätt till försäkringsföremålet enligt § 5-19.

Kapitel 5

Ersättningsens bestämmande

Avsnitt I

Beräkning av ersättning, räntor, förskott m.m.

§ 5-1. Den försäkrades skyldighet att skaffa upplysningar och dokument

Den försäkrade är skyldig att till försäkringsgivaren överlämna de upplysningar och dokument som **denne** har tillgång till och som försäkringsgivaren behöver för ersättningsberäkningen.

Om den försäkrade uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet försummar sina skyldigheter enligt första stycket, täcker försäkringsgivaren enbart det ansvar som skulle ha åvilat **denne** om skyldigheten hade varit uppfylld.

Om försummelsen är sviklig bortfaller försäkringsgivarens ansvar. Försäkringsgivaren kan dessutom med fjorton dagars varsel säga upp alla försäkringsavtal som **denne** har med den försäkrade. Uppsägningen ska företas utan oskäligt dröjsmål efter att försäkringsgivaren fick kännedom om det svikliga förhållandet.

§ 5-2. Beräkning av ersättningen

Försäkringsgivaren ska lägga fram ersättningsberäkningen snarast möjligt. **Försäkringsgivaren** kan överlåta beräkningen till en dispatchör.

§ 5-3. Valutakurser

Om den försäkrade har haft kostnader i en annan valuta än det som försäkringsbeloppet är angivet i, ska omräkningen ske efter valutakursen på utgifts-

dagen. Om utgiften förfaller en bestämd tid och den försäkrade utan skäl原因 inte betalar i tid, kan **den försäkrade** inte kräva ersättning efter högre valutakurs än den som gällde på förfallodagen. Om den försäkrade efter samråd med försäkringsgivaren har företagit täckningsköp baseras ersättningen på täckningskursen.

Om försäkringsgivaren ska ersätta kostnader som inte är betalda när ersättningsberäkningen utfärdas bestäms omräkning enligt kursen den dag ersättningsberäkningen utfärdas.

Vid försäkringsbelopp noterat i en valuta annan än den som noterats för självrisk eller andra belopp noterade i försäkringsavtalet ska omräkning till försäkringsavtalets valuta företas enligt bankernas sista säljkurs innan försäkringen trädde i kraft.

§ 5-4. Ränta på ersättningen

Den försäkrade kan kräva ränta när det har gått en månad från den dag meddelande om haveriet sändes till försäkringsgivaren. Om försäkringsgivaren ska ersätta den försäkrades kostnader, löper räntan från dagen för utlägg. Om försäkringsgivaren ska ersätta den försäkrades tidsförlust, inträder ränteskyldigheten först en månad efter att den period som försäkringsgivaren är ansvarig för har löpt ut.

Om den försäkrade försummar att skaffa upplysningar och dokument som nämns i § 5-1, och uppgörelsen till följd av detta försenas, kan **denne** inte kräva räntor för den tid som därvid går förlorad. Detsamma gäller om den försäkrade obefogat avvisar hel eller delvis uppgörelse.

Den årliga räntesatsen **ska motsvara Amerikas Förenta Staters Prime Rate**. Räntan fastställs per 1 januari det år försäkringsavtalet träder i kraft.

Efter förfallodagen, jfr. § 5-6, utgår dröjsmålsränta enligt räntan i tredje stycket + 2 procentenheter.

§ 5-5. Tvist om ersättningsberäkningen

Om den försäkrade inte godtar försäkringsgivarens ersättningsberäkning, kan såväl den försäkrade som försäkringsgivaren begära att beräkningen föreläggs en nordisk dispaschör för uttalande innan tvisten förs inför domstol. Dispaschören utses av den försäkrade. Om den försäkrade underlåter att utse en dispaschör kan försäkringsgivaren göra det.

Kostnaderna för dispaschörens handläggning av ärendet ska bäras av försäkringsgivaren, om inte den försäkrades krav på omprövning av ersättningsberäkningen var klart omotiverad.

Bestämmelserna i första och andra stycket ovan ska tillämpas på motsvarande sätt när försäkringsgivaren har avslagit den försäkrades krav på ersättning.

När ett försäkringsavtal är beroende av finsk eller svensk lag och jurisdiktion ska en tvist angående ersättningsberäkningen av ett krav lämnas till den finske eller svenske dispaschören innan tvisten förs till domstol.

§ 5-6. Förfallodag

Ersättningen förfaller till betalning fyra veckor från den dag då ersättningsberäkningen lämnades eller skulle ha lämnats.

§ 5-7. Försäkringsgivarens skyldighet att lämna förskott

Om den försäkrade innan försäkringsberäkningen kan genomföras styrker att **denne** har haft eller i en nära framtid kommer att få större kostnader eller förlust som omfattas av försäkringen, kan **den försäkrade** kräva ett lämpligt förskott på ersättningen. När förskottet gäller kostnader som den försäkrade ännu inte har betalat har försäkringsgivaren möjlighet att betala beloppet direkt till berörd tredje **part**.

Bestämmelserna i föregående stycke gäller inte om försäkringsgivaren har skälig grund att ifrågasätta sin ersättningsplikt. Att försäkringsgivaren har betalat förskott har inte någon betydelse för ersättningsskyldigheten.

Försäkringsgivaren kan kräva samma ränta som enligt § 5-4 tredje stycket. Om **försäkringsgivaren** ger förskott på ett belopp som ersätts i gemensamt

haveri, kan **denne** kräva räntor enligt dispaschens räntesats. När det gäller tidsförlustförsäkring kan försäkringsgivaren kräva ränta på förskott en månad efter utgången av den period **denne** är ansvarig för.

§ 5-8. Förskott när det är en tvist om vilken försäkringsgivare som ska ersätta förlusten

Vid tvist om vilken av flera försäkringsgivare som ska ersätta förlusten, ska var och en av dem på begäran betala ett proportionerligt förskott på ersättningen. Skyldigheten är betingad av att ingen av försäkringsgivarna har framställt andra invändningar mot kravet. Om deras eventuella ansvar för förlusten skiljer sig åt, ska förskottsbetalningen baseras på det lägsta ansvaret.

Avsnitt 2

Den försäkrades ansvar gentemot tredje part

§ 5-9. Den försäkrades skyldighet när ett ansvar som omfattas av försäkringen görs gällande mot den försäkrade

När ett ansvar som omfattas av försäkringen görs gällande mot den försäkrade är **denne** skyldig att omedelbart meddela försäkringsgivaren. **Försäkringstagaren** ska tillvarata försäkringsgivarens intresse på bästa sätt och när det är nödvändigt använda sig av kvalificerad teknisk och juridisk assistans. Försäkringsgivaren har rätt att snarast få ta del av alla dokument och andra bevis.

Om den försäkrade uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet försummar sina skyldigheter enligt föregående stycke, täcker försäkringsgivaren enbart det ansvar som skulle ha åvilat **denne** om skyldigheterna hade varit uppfyllda.

§ 5-10. Försäkringsgivarens möjlighet att överta handläggningen av kravet

Försäkringsgivaren kan med den försäkrades samtycke åta sig handläggningen av ett anspråk som riktas mot den försäkrade och i förekommande fall processa om det i **den försäkrades** namn. Detta innebär inte att försäkringsgivaren erkänner någon skyldighet att täcka det ansvar som den försäkrade kan åläggas.

§ 5-11. Avgörande av fråga om anhängiggörande eller överklagande vid domstol

Om det råder oenighet mellan försäkringsgivaren och den försäkrade om anhängiggörande eller överklagande avgörs frågan med slutlig verkan av en skiljeman utses gemensamt av de nordiska dispasschörerna.

Skiljemannen ska välja den lösning som enligt **dennes** bedömning troligen kommer att leda till den lägsta sammanlagda förlusten för den försäkrade och för **dennes** försäkringsgivare. Skiljemannen ska inte ta hänsyn till den fördel som den försäkrade eller en försäkringsgivare kan behålla eller uppnå genom att den försäkrade godtar eller söker bli ålagd en större andel av skulden i ett kollisionsärende.

Om den försäkrade inte följer skiljemannens beslut, har den försäkringsgivare som har fått medhåll av skiljemannen inte på några villkor ansvar utöver det **försäkringsgivaren** hade förklarat sig villig att godta då tvisten förelades för skiljemannen. Om den försäkrade anhängiggör ärendet vid domstol eller överklagar en dom i strid mot skiljemannens beslut, och om processen eller överklagandet leder till att försäkringsgivaren måste bära ett mindre ansvar än det **denne** hade förklarat sig villig att godta, svarar försäkringsgivaren inom den uppnådda besparingen för sin proportionella del av rättegångskostnaderna.

§ 5-12. Ställande av säkerhet

Försäkringsgivaren är inte skyldig att ställa säkerhet för den försäkrades ansvar gentemot tredje **part**.

Att försäkringsgivaren ställer sådan säkerhet har ingen betydelse för ersättningsskyldigheten.

Om försäkringsgivaren har ställt säkerhet för ett ansvar som visar sig att vara **denne** ovidkommande, ska den försäkrade ersätta **försäkringsgivaren** för de kostnader **denne** har haft i samband med ställandet av säkerheten.

Avsnitt 3

Den försäkrades krav gentemot tredje *part*

§ 5-13. Försäkringsgivarens rätt att träda in i krav som den försäkrade har mot tredje *part*

Om den försäkrade kan fordra att tredje **part** ersätter förlusten, inträder försäkringsgivaren vid utbetalningen av ersättningen i den försäkrades rätt mot tredje **part**. Bestämmelsen i § 4-14 ska tillämpas på motsvarande sätt.

Om försäkringsgivaren endast delvis ansvarar för förlusten delas kravet proportionerligt mellan försäkringsgivaren och den försäkrade. Detsamma gäller om ersättning för hela förlusten skulle ha betalats med ett högre belopp av tredje **part** än av försäkringsgivaren, men tredje **part** bara bär ansvar för en del av förlusten eller om hela förlusten inte kan indrivs.

Om försäkringsgivarens krav leder till ett högre nettobelopp än det **denne** har betalat till den försäkrade med tillägg av räntor, tillfaller det överskjutande beloppet den försäkrade.

§ 5-14. Avstående av kravet

Försäkringsgivarens ansvar minskas med det belopp **denne** blir förhindrad att kräva in till följd av att den försäkrade har avstått rätten att kräva ersättning av tredje **part**, om avståendet antingen inte kan anses sedvanligt i berörd fart eller har skett i strid mot föreskrift som försäkringsgivaren har lämnat i enlighet med § 3-28.

§ 5-15. Den försäkrades skyldighet att bistå försäkringsgivaren med upplysningar och dokument

Den försäkrade ska på begäran ge försäkringsgivaren alla upplysningar och dokument **denne** har tillgång till och som är av betydelse för att driva försäkringsgivarens krav.

Även innan försäkringsgivaren har övertagit kravet har **denne** rätt att få ta del av alla dokument och andra bevis.

§ 5-16. Den försäkrades skyldighet att bevara och säkra kravet

Den försäkrade är skyldig att vidta nödvändiga åtgärder för att bevara och säkra kravet tills försäkringsgivaren själv kan tillvarata sina intressen. Om så krävs ska den försäkrade utnyttja kvalificerad teknisk och juridisk assistans.

Om den försäkrade uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt föregående stycke ansvarar **denne** för den förlust försäkringsgivaren belastas med genom försummelsen.

§ 5-17. Avgörande av frågan om anhängiggörande eller överklagande vid domstol

Om det råder oenighet mellan försäkringsgivaren och den försäkrade om anhängiggörande eller överklagande vid domstol gällande krav gentemot tredje **part** ska § 5-11 tillämpas på motsvarande sätt.

§ 5-18. Bärarglön som innebär kompensation för förlust som försäkringsgivaren har täckt

Om den försäkrade har lidit förlust i samband med en bärgning och om **denne** mottar bärarglön eller andel av bärarglön är **den försäkrade** skyldig att av det mottagna beloppet återbetala till försäkringsgivaren den summa som denne har betalat som ersättning för förlusten.

§ 5-13 till § 5-17 ska tillämpas på motsvarande sätt.

Avsnitt 4**Försäkringsgivarens rätt att överta försäkringsföremålet
vid utbetalning av ersättning****§ 5-19. Försäkringsgivarens rätt att överta
försäkringsföremålet**

Vid betalning av ersättning för skada och totalförlust övertar försäkringsgivaren den försäkrades rätt till försäkringsföremålet eller de delar av försäkringsföremålet som har ersatts, såvida **denne** inte senast vid utbetalningen avstår från rätten. § 2-4 ska tillämpas på motsvarande sätt.

Vid totalförlust är den försäkrade skyldig att ge försäkringsgivaren rätt till försäkringsföremålet och att lämna ut samtliga dokument som **den** behöver som ägare. Kostnader i samband med detta ska bäras av försäkringsgivaren.

Vid skada ska § 5-13 andra stycket, första punkten tillämpas på motsvarande sätt.

§ 5-20. Ansvar för försäkringsföremålet

Om försäkringsgivaren efter det att **den** enligt § 5-19 har övertagit hela eller delar av försäkringsföremålet åläggs att bekosta bortforsling av detta, ska den försäkrade återbetala den del av kostnaderna som överstiger värdet av det bortforslade till **försäkringsgivaren**.

Om försäkringsföremålet berörs av ansvar som inte omfattas av försäkringen ska den försäkrade hålla försäkringsgivaren skadeslös för detta.

Om den försäkrade för att begränsa sitt ansvar gentemot tredje **part** måste överge fartyget, kan detta ske utan hinder av försäkringsgivarens rätt enligt § 5-19.

§ 5-21. Bevarande av försäkringsföremålet

Försäkringsgivaren ansvarar för kostnaderna vid nödvändiga åtgärder för bevaring av försäkringsföremålet efter ett haveri som ger den försäkrade rätt till totalförlustersättning. Den försäkrade är skyldig att vidta sådana åtgärder också efter det att försäkringsföremålet har övertagits av försäkringsgivaren om denne själv inte har möjlighet att tillvarata sina intressen.

§ 5-22. Försäkringsgivarens rätt till ersättning för skada på försäkringsföremålet

Försäkringsgivaren inträder i den försäkrades ställe vid krav på ersättning från tredje **part** för skada på försäkringsföremålet. Detta gäller dock inte krav enligt försäkringsavtalet.

Avsnitt 5

Preskription m.m.

§ 5-23. Frist för meddelande om haveri

Rätten att kräva ersättning bortfaller om haveriet inte har anmälts till försäkringsgivaren inom **tolv** månader efter att den försäkrade fick kännedom om det.

Rätten att kräva ersättning för annat än skrovsador under lätt vattenlinje bortfaller under alla omständigheter om haveriet inte har anmälts inom 24 månader efter att det uppstod.

§ 5-24. Preskription

Den försäkrades krav på ersättning preskriberas efter tre år. Fristen börjar löpa vid utgången av det kalenderår då den försäkrade fick nödvändig kunskap om det förhållande som ligger till grund för kravet. Kravet preskriberas dock senast tio år efter utgången av det kalenderår då haveriet ägde rum.

Vid ansvarsförsäkring kan försäkringsgivarens ansvar dock inte preskriberas vid en tidigare tidpunkt än enligt de bestämmelser som gäller för den försäkrades ersättningsansvar.

Krav som har anmälts till försäkringsgivaren innan kravet är preskriberat, kommer inte att bli preskriberat innan 6 månader efter att den försäkrade har erhållit skriftlig notifiering om att preskription kommer att tillämpas. Notifieringen ska förklara hur preskriptionsperioden har blivit åsidosatt. Preskriptionsperioden kommer inte att förlängas enligt denna stadga om mer än 10 år har förflutit sedan kravet anmälades till försäkringsgivaren.

§ 5-25. Regler angående meddelande om krav och begränsning gällande försäkringskontrakt beroende av finsk lag och jurisdiktion

När försäkringsgivaren avslår ett krav fullt eller delvis, ska försäkringsgivaren meddela den försäkrade att **denne** är förpliktad att hänvisa kravet till finsk dispaschör för ersättningsberäkning inom en tidsperiod av ett år med risk att

ha förverkat sin rätt gentemot försäkringsgivaren. Tidsperioden ska räknas från den dag den försäkrade erhåller skriftligt besked om försäkringsgivarens beslut och om denna tidsperiod.

Försäkringsgivaren ska bifoga till sitt beslut en instruktion om överklagande av krav som klart visar tidsperioden inom vilken kravet måste sändas till den finske dispaschören för ersättningsberäkning.

Försäkringsgivaren är ansvarig för dispaschörens kostnader och hans arvode.

Kapitel 6

Premie

§ 6-1. Premiebetalning

Försäkringstagaren ansvarar för premien. När inte annat har avtalats, förfaller premien vid anfordran.

Om premien inte erläggs när den förfaller till betalning tillkommer dröjsmålsränta med samma räntesats som enligt § 5-4 fjärde stycket.

§ 6-2. Försäkringsgivarens rätt att säga upp försäkringen vid utebliven premiebetalning

Om en premie inte betalas i rätt tid, kan försäkringsgivaren säga upp försäkringen med fjorton dagars varsel.

Om premien betalas innan fristen har löpt ut får uppsägningen ingen verkan.

§ 6-3. Premien vid totalförlust

När försäkringsgivaren betalar ut ersättning för totalförlust eller utbetalar försäkringsbeloppet enligt § 4-21, har **denne** rätt till hela den avtalade premien.

Om totalförlusten helt eller delvis beror på en risk som inte omfattas av försäkringen kan försäkringstagaren, för den del av försäkringsbeloppet som inte betalas ut, kräva en premienedsättning som motsvarar den tid försäkringsgivaren inte har burit risken.

§ 6-4. Premietillägg när försäkringen förlängs

Vid omständigheter som avses i § 10-10 kan försäkringsgivaren kräva premietillägg i förhållande till den tid försäkringen har förlängts.

Om det när försäkringstiden upphör är ovisst om ersättning för totalförlust kommer att krävas enligt § 11-2 andra stycket, § 11-7 eller § 15-11, och fartyget senare bärgas eller kommer till rätta, kan premietillägg krävas först från den tidpunkt då den försäkrade eller någon å **dennes** vägnar fick förfoga över fartyget.

§ 6-5. Premienedsättning

Om försäkringstiden blir kortare än avtalat eller om försäkringen inte har varit i kraft under en period kan försäkringstagaren kräva en premienedsättning som motsvarar reduceringen av försäkringstiden.

§ 6-6. Premienedsättning vid uppläggning och liknande uppehåll

Om fartyget under försäkringstiden ligger minst 30 dagar oavbrutet på ett och samma ställe utan last ombord, kan den försäkrade kräva förhandlingar om premienedsättning (ristorno).

Försäkringsgivaren har rätt till full premie under uppehållet i följande fall:

- (a) när fartyget är försäkrat enligt de villkor som avses i § 10-5 till § 10-6,
- (b) när försäkringsgivaren senare enligt § 6-3 har rätt till hela den avtalade premien.

§ 6-7. Krav på premienedsättning

Krav på nedsättning eller återbetalning av premie enligt bestämmelserna i detta kapitel bortfaller om det inte framställs inom sex månader efter utgången av försäkringsåret eller den avtalade försäkringstiden, om sistnämnda är kortare än ett år. Om kravet är avhängigt av hur fartyget har använts ska försäkrings-tagaren lämna in uppgift om fart.

Kapitel 7

Medförsäkring av panthavare

§ 7-1. Panthavarens rättigheter gentemot försäkringsgivaren

Om det försäkringsintresse som försäkringen gäller är pantsatt, skyddar försäkringen också panthavarens intresse, emellertid så att försäkringsgivaren kan åberopa bestämmelserna om identifikation i § 3-36 till § 3-38.

Om försäkringsgivaren har fått meddelande om pantsättning, ska bestämmelserna i § 7-2 till § 7-4 tillämpas. **Om de medförsäkrade representeras av en huvudförsäkringsgivare, är det tillräckligt att en notifiering därom ges till den huvudförsäkringsgivaren enl. § 9-2, stycke 3 (a). Meddelandet träder i kraft när det når försäkringsgivaren eller huvudförsäkringsgivaren.**

Försäkringsgivaren ska **informera** panthavaren om att **denne blivit under rättad om pantsättningen enligt andra stycket ovan. Om de medförsäkrade representeras av en huvudförsäkringsgivare och denne har mottagit en sådan underrättelse, så skall huvudförsäkringsgivaren underrätta panthavaren om sådan information.**

Vilka som helst särskilda krav från panthavaren som inkluderas i försäkringsavtalet utöver innehållet i reglerna § 7-2 - § 7-4 skall ej vara giltiga förutom om och förrän de är överenskomna med försäkringsgivaren. Om de medförsäkrade representeras av en huvudförsäkringsgivare så är denne auktoriserad att godkänna sådana särskilda krav på de medförsäkrades vägnar, under förutsättning att dessa krav är inom ramen för vad som utgör marknadssed enligt § 9-2, stycke 3 (b).

Om ett fartyg är försäkrat som del i en flotta, skall varje fartyg i denna flotta anses som separat försäkrat med avseende på: (i) ändringar eller uppsägning (§ 7-2), och (ii) kvittning (§ 7-4, stycke 6).

§ 7-2. Ändring och uppsägning av försäkringsavtalet

Om försäkringsavtalet har ändrats eller sagts upp gäller detta inte gentemot panthavaren om inte försäkringsgivaren särskilt har meddelat denne om förhållandet med minst fjorton dagars varsel. Bestämmelsen gäller dock inte krigsförsäkring, jfr. § 15-8 första stycket andra punkten.

§ 7-3. Haverihandläggning, ersättningsberäkning m.m.

De beslut som krävs med anledning av haveri, ersättningsberäkning, drivande av krav mot tredje **part eller ställandet av säkerhet för förlust eller ansvar som täcks under försäkringen**, kan fattas utan panthavarens medverkan.

Rätten till ersättning för totalförlust kan inte avstås ifrån helt eller delvis till skada för panthavaren.

§ 7-4. Utbetalning av ersättningen

Vid totalförlust ska panthavarens intresse täckas först.

Ersättning för skada som för ett enskilt haveri överstiger 5 %, **eller vad annars är överenskommet**, av försäkringsbeloppet kan försäkringsgivaren utan panthavarens medgivande endast betala mot kvitterad räkning för utförd reparation. Om fartyget är försäkrat mot samma risk hos flera försäkringsgivare, gäller denna begränsning för försäkringsgivarnas sammanlagda utbetalningar.

Ersättning enligt § 12-1, fjärde stycket och § 12-2 kan inte utbetalas utan panthavarens samtycke.

Ersättning för tidsförlust kan inte utbetalas utan samtycke från panthavare som har pant i fartygets fraktintäkter.

Ansvar mot tredje **part** som försäkringsgivaren ska stå för, kan endast utbetalas mot kvitto av tredje **part**. **Om huvudförsäkringsgivaren har utgivit säkerhet enligt § 7-3, stycke 1, så tillämpas § 9-7, stycke 2.**

Utan panthavarens medgivande kan försäkringsgivaren endast avräkna krav som uppstått ur försäkringsförhållandet för respektive fartyg och som har förfallit under de två år som föregick utbetalningen.

Kapitel 8

Medförsäkring av tredje *part*

§ 8-1. Tredje *parts* rättigheter gentemot försäkringsgivaren

Om försäkringen uttryckligen har tecknats till fördel för tredje *part*, skyddar försäkringen dennes intresse inom ramen för försäkringsvillkoren.

§ 8-2. Skydd av tredje *part* gentemot subrogationskrav från försäkringsgivaren

Försäkringsgivaren har inte rätt till subrogation gentemot medförsäkrad tredje *part* såvida inte, och i så fall begränsat till, att sådan rätt är specificerad i försäkringsavtalet eller att medförsäkrad tredje *part* uttryckligen har åtagit sig en avtalad förpliktelse till en försäkrad att förbli ansvarig för skador av sådan art som annars hade varit täckt genom försäkringen.

Ansaret för försäkringstagaren och medförsäkrade tredje *part* gentemot varandra skall ej exkluderas eller gå fria från ansvar på grund av medförsäkring. Varje betalning till försäkringstagaren eller medförsäkrad tredje *part* med anledning av vilket som helst ansvar, förluster, kostnader och utgifter skall endast utgöra ett gottgörande av försäkringstagarens krav mot försäkringsgivaren, men ej ett exkluderande eller frigående från ansvar för denne i relation till försäkringstagaren eller den medförsäkrade.

§ 8-3. Tillämpning av reglerna i kapitel 3 och § 5-1

Bestämmelserna om upplysningsplikt i kapitel 3 avsnitt 1 ska tillämpas på motsvarande sätt för medförsäkrad tredje *part*, under förutsättning att medförsäkrad tredje *part* vet att *denne* är namngiven i försäkringsbrevet.

Försäkringsgivaren kan åberopa reglerna i kapitel 3, avsnitt 2-5, eller § 5-1 gentemot medförsäkrad tredje **part**.

Försäkringsgivaren kan åberopa reglerna om identifikation i § 3-36 till § 3-38 gentemot medförsäkrad tredje **part**.

§ 8-4. Ändring och uppsägning av försäkringsavtalet

Om försäkringsavtalet är ändrat eller uppsagt, gäller detta också gentemot medförsäkrad tredje **part**.

§ 8-5. Skadehantering, beräkning av ersättning m.m.

Beslut i förhållande till förluster, beräkning av ersättningar samt skador gentemot tredje **part** får tas utan delaktighet av medförsäkrad tredje **part**.

§ 8-6. Andra försäkringar

Om ersättningskrav från medförsäkrad tredje **part** under försäkringen även är täckt av annan försäkring **denne har** ingått, så ska täckningen under detta kapitel vara underordnat den andra försäkringen.

§ 8-7. Oberoende medförsäkring av panthavare och namngiven tredje part

Om det uttryckligen har avtalats att en panthavares eller en tredje **parts** intressen ska vara oberoende medförsäkrat så kan inte försäkringsgivaren göra gällande att **denne** är utan ansvar på grund av en handling eller försummelse av försäkringstagaren eller annan försäkrad under bestämmelserna i kapitel 3 och § 5-1.

Kapitel 9

Förhållandet mellan huvudförsäkringsgivaren och medförsäkringsgivarna

§ 9-1. Definitioner

Med “huvudförsäkringsgivare” avses den försäkringsgivare som vid försäkringens tecknande har uppgivits som huvudförsäkringsgivare.

Med “medförsäkringsgivare” avses andra försäkringsgivare som har åtagit sig försäkring mot samma risk av en andel av försäkringsintresset och svarar direkt gentemot den försäkrade.

§ 9-2. Huvudförsäkringsgivarens rätt att uppträda å medförsäkringsgivarnas vägnar

Om inte annat har avtalats har huvudförsäkringsgivaren rätt att vidta de åtgärder som avses i § 9-3 till § 9-9 med bindande verkan för medförsäkringsgivarna. **Huvudförsäkringsgivaren** är i dessa fall skyldig att såvitt möjligt ta hänsyn till samtliga försäkringsgivares intressen.

Även om huvudförsäkringsgivaren har uppträtt i strid mot avtalet med medförsäkringsgivarna eller på något annat sätt åsidosatt deras intressen, är en åtgärd som **huvudförsäkringsgivaren** har vidtagit i enlighet med § 9-3 till § 9-8 bindande för medförsäkringsgivarna gentemot den försäkrade, om inte den försäkrade kände till eller borde ha känt till förhållandet.

Om ej annat är överenskommet, är huvudförsäkringsgivaren auktoriserad att för medförsäkringsgivarnas räkning:

- (a) ta emot meddelande om pantsättning som aktiverar panthavarens ytterligare rättigheter som statuerat i § 7-1, stycke 2;
- (b) komma överens om särskilda krav från panthavaren, under förutsättning att de särskilda kraven ligger inom vad som anses som normal marknadssedvänja. § 9-2, stycke 2 tillämpas i enlighet med föregående.

Huvudförsäkringsgivaren skall bekräfta mottagandet av meddelande om pantsättning för panthavaren, som meddelat under stycke 3 (a) ovan.

§ 9-3. Plan för uppläggning

Huvudförsäkringsgivaren kan godkänna en plan för uppläggning enligt § 3-26.

§ 9-4. Meddelanden i samband med haveri

Meddelanden i samband med ett haveri kan lämnas till huvudförsäkringsgivaren.

Huvudförsäkringsgivaren ska snarast möjligt vidarebefordra meddelandena till berörda medförsäkringsgivare, inklusive information om haveriet samt uppskattade kostnader.

§ 9-5. Bärgning

Huvudförsäkringsgivaren kan vidta åtgärder i syfte att bärga fartyget. **Denne** kan meddela den försäkrade att bärgningen har övergetts eller att försäkringsgivarna kommer att begränsa sitt ansvar för kostnaderna i enlighet med § 4-21.

§ 9-6. Förflyttning och reparation

Huvudförsäkringsgivaren fattar beslut enligt § 3-20 och § 12-10 till § 12-13. Om den försäkrade har begärt att fartyget ska kondemneras, avgör huvudförsäkringsgivaren också om fartyget ska förflyttas i enlighet med § 11-6.

§ 9-7. Ställande av säkerhet

Om huvudförsäkringsgivaren har utfärdat säkerhet för förlust eller ansvar täckt under försäkringen, får denne ta en provision om 1 % av beloppet på

den utfärdade säkerheten. Om öppen garanti ställs beräknas provisionen på den effektiva **bruttoförlusten eller det effektiva** bruttoansvaret.

Om medförsäkringsgivaren har underrättats om att huvudförsäkringsgivaren har ställt **säkerhet** enligt första stycket, **är** medförsäkringsgivaren **ansvarig för dennes proportionella del av ansvaret direkt i relation till huvudförsäkringsgivaren och kan ej avsäga sig detta ansvar genom att utge** ersättning direkt till den försäkrade **eller medförsäkrade.**

Medförsäkringsgivaren kan inte gentemot huvudförsäkringsgivaren kvitta ett krav mot den försäkrade såvida **denne** inte innan säkerheten ställdes har gjort särskilda förbehåll.

§ 9-8. Tvist med tredje part

Om tredje **part** åberopar ett ansvar som omfattas av försäkringen eller om den försäkrade har ett krav som försäkringsgivarna träder in i, ska huvudförsäkringsgivaren avgöra frågor om anhängiggörande, överklagande och förlikning.

§ 9-9. Beräkning av ersättning

Huvudförsäkringsgivaren ska ansvara för att det görs en ersättningsberäkning. Beräkningen är bindande för medförsäkringsgivarna under förutsättning att den överensstämmer med försäkringsvillkoren.

§ 9-10. Medförsäkringsgivarens insolvens

Om en medförsäkringsgivare är insolvent, ska den försäkrade täcka dennes andel av de kostnader som huvudförsäkringsgivaren har haft på den försäkrades vägnar. Den insolventa medförsäkringsgivarens andel av de kostnader huvudförsäkringsgivaren har haft på försäkringsgemenskapens vägnar ska delas pro rata av huvudförsäkringsgivaren samt de övriga medförsäkringsgivarna.

§ 9-11. Ränta på huvudförsäkringsgivarens kostnader

Huvudförsäkringsgivaren har rätt att räkna ränta på kostnader som **denne** har haft på försäkringsgemenskapens och den försäkrades vägnar. § 5-4 ska tillämpas på motsvarande sätt.

Del II

KASKOFÖRSÄKRING

Kapitel 10

Allmänna bestämmelser om kaskoförsäkringens omfattning

§ 10-1. Försäkringens omfattning

Försäkringens omfattar följande:

- (a) fartyget,
- (b) ombordvarande tillbehör och reservföremål för fartyg och tillbehör, under förutsättning att tillbehören eller reservföremålen tillhör den försäkrade eller har lånats, hyrts eller köpts med äganderättsförbehåll eller liknande villkor,
- (c) ombordvarande bunkerolja och smörjolja.

Försäkringens omfattar inte:

- (a) proviant, maskin- och däckrekvisita samt andra föremål som är avsedda för förbrukning,
- (b) båtar och redskap som är avsedda för fångst eller fiske,
- (c) lösa föremål som uteslutande är avsedda för säkring eller skydd av lasten,
- (d) lösa containers som är avsedda för transport av last.

§ 10-2. Föremål o. dyl. som tillfälligt avlägsnas från fartyget

Försäkringens omfattar också föremål o. dyl. som avses i § 10-1 första stycket och som tillfälligt avlägsnas från fartyget som en del av dettas drift eller på grund av reparation, ombyggnad eller liknande, såvida föremålen i fråga ska föras ombord igen före avgång. För föremål som skickats iland för reparation så bibehålls försäkringstäckningen i 3 månader efter det att reparationen är slutförd.

§ 10-3. Förlust som beror på normalt bruk

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust som är en följd av normalt bruk av fartyget och dess tillbehör.

§ 10-4. Försäkring “på fulla villkor”

Om inte annat har avtalats är kaskoförsäkringsgivaren ansvarig för totalförlust, skada och kollisionsansvar i enlighet med kapitel 11 till 13.

§ 10-5. Försäkring “endast mot totalförlust”

Om försäkring “endast mot totalförlust” har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig för totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11.

§ 10-6. Försäkring “endast mot totalförlust och bidrag i gemensamt haveri”

Om försäkring “endast mot totalförlust och bidrag i gemensamt haveri” har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig för följande:

- (a) totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11,
- (b) gemensamt haveribidrag och förlust vid oegentligt gemensamt haveri, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 och § 4-11.

§ 10-7. Försäkring “endast mot totalförlust, gemensamt haveribidrag och kollisionsansvar”

Om försäkring “endast mot totalförlust, gemensamt haveribidrag och kollisionsansvar” har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig för följande:

- (a) totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11,
- (b) gemensamt haveribidrag och förlust vid oegentligt gemensamt haveri, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 och § 4-11,
- (c) ansvar gentemot tredje **part** i enlighet med bestämmelserna i kapitel 13.

§ 10-8. Försäkring “på strandningsvillkor”

Om försäkring “på strandningsvillkor” har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig för följande:

- (a) totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11,
- (b) gemensamt haveribidrag och förlust vid oegentligt gemensamt haveri, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 och § 4-11,
- (c) ansvar gentemot tredje **part** i enlighet med bestämmelserna i kapitel 13,

- (d) skada på fartyget som är en följd av:
- att fartyget har grundstött under sådana **omständigheter** att det **måste komma flott, antingen med assistans eller för egen maskin**.
 - att fartyget har kantrat så att det ligger med masterna i sjön eller botten upp,
 - att fartyget har kolliderat med ett annat fartyg eller ett isberg,
 - att brand eller explosion har inträffat, dock undantaget skada som vållas i **utrymme med maskinutrustning eller batterier**, av brand eller explosion som har uppstått där.

§ 10-9. Reseförsäkringens varaktighet

Vid reseförsäkring gäller försäkringen från det ögonblick fartyget börjar ta in last eller ballast. Om fartyget varken ska ta in last eller ballast, gäller försäkringen från det ögonblick fartyget lättar ankar eller lossar förtöjningarna för att avgå.

Försäkringen gäller tills fartyget har lossat sin last eller ballast på angiven bestämmelseort. Om den försäkrade inte sörjer för att lossningen sker med tillbörlig snabbhet upphör försäkringen att gälla när lossningen borde ha varit avslutad. Om fartyget varken ska lossa last eller ballast upphör försäkringen att gälla när fartyget har kastat ankar eller har förtöjts på sedvanlig ankrings- eller förtöjningsplats.

Om fartyget på bestämmelseorten börjar ta in last eller ballast för en ny resa innan lossningen av den gamla lasten eller ballasten har avslutats, upphör försäkringen att gälla när fartyget börjar ta in last eller ballast.

Om resan avbryts efter att försäkringen har börjat gälla, betraktas det ställe där resan slutar som bestämmelseort.

§ 10-10. Förlängning av försäkringen

Om fartyget vid försäkringstidens utgång har skador som försäkringsgivaren är ansvarig för, och som är av sådan art att en reparation måste anses nödvändig för att fartyget ska kunna uppfylla kraven på teknisk och operativ säkerhet, förlängs försäkringen tills fartyget har kastat ankar eller har förtöjts på det första ställe där permanent reparation kan ske. Om reparation utförs på detta ställe förlängs försäkringen tills reparationen är färdig.

Om det har avtalats att en ny försäkring ska gälla från det ögonblick den gamla skulle ha upphört, förskjuts begynnelsestidpunkten för den nya försäkringen motsvarande. Om fartyget avgår från reparationshamnen innan den gamla försäkringen skulle ha löpt ut enligt § 1-5, övergår ansvaret på den nya försäkringsgivaren vid avgången.

§ 10-11. Försäkringsgivarens ansvar när fartyget bärgas av den försäkrade

Om fartyget bärgas av ett annat fartyg som tillhör den försäkrade är försäkringsgivaren ansvarig som om bärgningen hade utförts av tredje **part**.

§ 10-12. Reducerat ansvar på grund av intresseförsäkring

Om den försäkrade får ersättning utbetalad inom ramen för en kasko-intresseförsäkring eller en fraktintresseförsäkring, och det utbetalade beloppet enligt de respektive försäkringarna överstiger 25 % av det avtalade försäkringsvärdet i kaskoförsäkringen mot samma risk, reduceras kaskoförsäkringsgivarens ansvar motsvarande.

Kapitel 11

Totalförlust

§ 11-1. Totalförlust

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när **denne** har förlorat fartyget utan utsikt att få det tillbaka, eller när fartyget har blivit så kraftigt skadat att det inte kan repareras.

När ersättning ska beräknas görs inget avdrag för icke reparerad skada som fartyget har fått vid tidigare haveri.

§ 11-2. Bärgningsförsök

Försäkringsgivaren har rätt att på egen bekostnad och på eget ansvar försöka bärga fartyget. Den försäkrade ska i så fall göra det **denne** kan för att sätta försäkringsgivaren i stånd att genomföra bärgningen.

Om bärgningen inte har slutförts inom sex månader från den dag försäkringsgivaren fick meddelande om haveriet kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust. Om bärgningen försenas på grund av isproblem, förlängs fristen motsvarande, dock längst med sex månader.

§ 11-3. Kondemnation/konstruktiv totalförlust

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när fartyget är kondemnabelt.

Fartyget kan kondemneras när det har så omfattande haveriskador att kostnaderna för att reparera det kommer att utgöra minst 80 % av försäkringsvärdet eller av fartygets värde i reparerat skick, om detta är högre än försäkringsvärdet. Om flera kaskoförsäkringar har tecknats mot samma risk med olika taxerat försäkringsvärde, ska det högsta taxerade försäkringsvärdet användas.

Fartygets värde i reparerat skick ska baseras på värdeförhållandena vid den tidpunkt när den försäkrade begär kondemnation/konstruktiv totalförlust.

Som haveriskador räknas bara skador som har anmälts till berörd försäkringsgivare och besiktigats av denne under de tre år som direkt föregår det haveri som föranleder begäran om kondemnation. Som reparationskostnader räknas alla kostnader vid förflyttning och reparation som vid den tidpunkt då begäran framställs kan antas uppkomma om fartyget ska repareras, dock inte bärgarlön eller ersättning för värdeminskning enligt § 12-1 fjärde stycket.

§ 11-4. Kondemnation/konstruktiv totalförlust när flera risker samverkar

Om det haveri som utlöser kondemnationen också beror på risker som inte omfattas av försäkringen ska ersättningen minskas motsvarande, jfr. § 2-13, § 2-14 och § 2-16.

Om haveriet beror på samverkan mellan sjörisk och krigsrisk som avses i § 2-14, andra stycket, jfr. § 2-16, ska beslut om fartyget är kondemnabelt baseras på det taxerade försäkringsvärdet i försäkringen mot sjörisk.

§ 11-5. Begäran om kondemnation/konstruktiv totalförlust

Om den försäkrade vill att fartyget ska kondemneras, ska **denne** lägga fram en begäran till försäkringsgivaren utan oskäligt dröjsmål efter det att fartyget har bärgats och den försäkrade har haft möjlighet att besiktiga skadorna. Begäran kan dras tillbaka så länge den inte har accepterats av försäkringsgivaren.

Att den försäkrade eller försäkringsgivaren bärgar eller underlåter att bärga fartyget innebär inte ett godkännande eller uppgivande av rätten till kondemnation.

§ 11-6. Förflyttning av fartyget

Om den försäkrade har begärt att fartyget ska kondemneras kan försäkringsgivaren kräva att det flyttas till ett ställe där skadan kan besiktigas ordentligt. Kravet ska läggas fram utan oskäligt dröjsmål efter det att fartyget har bärgats.

Försäkringsgivaren ska bära kostnaderna vid förflyttningen och ansvaret för all förlust som uppstår under eller till följd av förflyttningen och som inte täcks av andra försäkringsgivare.

§ 11-7. Försvunnet och övergivet fartyg

Om fartyget har försvunnit kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust när det har gått tre månader från den dag då fartyget senast väntades till hamn. Om fartyget har försvunnit under förhållanden som ger anledning att anta att det har frusit inne och senare kommer att komma till rätta, är fristen tolv månader.

Om besättningen har övergivit fartyget i öppen sjö utan att man känner till dess vidare öde, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust när det har gått tre månader från den dag då fartyget övergavs. Om fartyget övergavs för att för att det har frusit inne är fristen tolv månader. Om fartyget har iakttagits efter det att det övergavs löper fristen från den dag det sågs senast.

Om det redan före utgången av tidsfristerna i första och andra stycket ovan är uppenbart att den försäkrade inte kommer att få fartyget tillbaka kan **försäkringstagaren** begära ersättning för totalförlust omedelbart.

Om fristen har löpt ut och den försäkrade har ställt krav på ersättning för totalförlust kan försäkringsgivaren inte avslå kravet för att fartyget senare kommer till rätta.

§ 11-8. Förlängning av försäkringen när fartyget har försvunnit eller övergivits

Om det när försäkringstiden löper ut föreligger förhållanden som avses i § 11-7, och fartyget senare kommer till rätta utan att den försäkrade har rätt till ersättning för totalförlust, förlängs försäkringen tills fartyget har kastat ankar eller har förtöjts i första hamn. Om fartyget är skadat ska bestämmelserna i § 10-10 därefter tillämpas.

Försäkringen förlängs dock inte under några omständigheter längre än två år efter utgången av försäkringstiden.

§ 11-9. Försäkringsgivarens ansvar under utredningsperioden

Om den försäkrade har rätt till ersättning för totalförlust enligt § 11-2, andra stycket, § 11-3 och § 11-7, är en försäkringsgivare som inte är ansvarig för totalförlusten inte heller ansvarig för nya haverier som inträffar efter det haveri som medförde totalförlust.

Den försäkringsgivare som är ansvarig för totalförlusten, är ansvarig för den försäkrades ersättningsansvar i enlighet med bestämmelserna i kapitel 13, oavsett om ansvaret har uppstått till följd av sjörisk eller krigsrisk, under förutsättning att ansvaret uppstod efter det haveri som medförde totalförlusten, men innan ersättningen utbetalades, och senast inom två år efter utgången av försäkringstiden.

Kapitel 12

Skada

§ 12-1. Huvudregel om försäkringsgivarens ansvar

Om fartyget har skadats utan att bestämmelserna för totalförlust är tillämpliga, är försäkringsgivaren ansvarig för kostnaderna för att reparera skadan så att fartyget återställs till det skick det var innan skadan inträffade.

Ansaret inträder allteftersom reparationskostnaderna uppkommer.

Om reparationen har medfört speciella fördelar för den försäkrade genom att fartyget har förstärkts eller utrustningen har förbättrats, ska avdrag på ersättningen göras, begränsat till de merkostnader som förstärkningen eller förbättringen har föranlett.

Om fullständiga reparationer av skadorna inte är möjligt men fartyget uppfyller kraven på teknisk och operativ säkerhet och kan göras tjänligt sitt syfte genom en mindre omfattande reparation, är försäkringsgivaren, utöver reparationskostnaderna, ansvarig för värdeminskningen. Om fullständiga reparationer av skadorna medför orimliga kostnader kan försäkringsgivaren kräva att **dennes** ansvar begränsas till vad den mindre omfattande reparationen skulle kosta, med tillägg av värdeminskningen.

§ 12-2. Ersättning för oreparerad skada

Även om reparationen inte har utförts kan den försäkrade kräva att skadan ersätts när försäkringsperioden löper ut.

Ersättningen beräknas baserat på en ungefärlig uppskattning av den minskning av fartygets marknadsvärde som beror på skadan och gäller vid

tidpunkten då försäkringen upphör, men inte utöver de ungefärligt uppskattade reparationskostnaderna. Beräknade gemensamma kostnader ersätts inte, med undantag av 50 % av beräknad dock- och kajhyra.

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för oreparerad skada om fartyget är föremål för totalförlust eller är kondemnabelt enligt § 11-3 innan försäkringen upphör. Detta gäller också om totalförlusten inte är täckt enligt den försäkringen.

Om fartyget ska överlätas kan den försäkrade överföra ersättningskrav för kända skador till köparen.

§ 12-3. Bristande underhåll m.m.

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för kostnader för att förnya eller reparera den eller de delar av skrovet, maskineriet eller utrustningen som på grund av slitage, frätning, förruttnelse, bristande underhåll eller liknande orsaker inte var i försvarbart skick.

§ 12-4. Konstruktionsfel m.m.

Om skadan beror på konstruktionsfel eller materialfel är försäkringsgivaren inte ansvarig för kostnaderna för att förnya eller reparera den eller de delar av skrovet, maskineriet eller utrustningen som inte var i försvarbart skick, om inte den berörda delen eller delarna var godkända av klassifikationssällskapet.

§ 12-5. Förlust som inte ersätts

Försäkringsgivaren ersätter inte

- (a) kost och hyra för besättningen eller andra normala kostnader för driften av fartyget under den tid reparationen varar, utan särskilt avtal om detta,
- (b) kostnader för flänsning, lagring och borttagande av last,
- (c) kost och logi för passagerare,
- (d) föremål som normalt måste bytas ut flera gånger under fartygets förväntade livslängd och som har tagits i bruk och används vid förtöjning, bogsering och liknande, om inte förlusten beror på kollision, brand, stöld eller att fartyget har sjunkit. Motsvarande gäller för presenningar,
- (e) zinkblock, magnesiumblock och liknande som har anbringats till skydd mot frätning.

§ 12-6. Uppskjuten reparation

Om reparation inte har utförts inom fem år efter det att skadan upptäcktes, är försäkringsgivaren inte ansvarig för de ökade kostnader för arbetet som senare inträder.

§ 12-7. Temporär reparation

Försäkringsgivaren svarar för kostnader vid en nödvändig temporärreparation när permanent reparation inte kan utföras på det ställe där fartyget befinner sig.

Om en temporär reparation av det skadade föremålet utförs vid ett annat tillfälle är försäkringsgivaren ansvarig för kostnaderna upp till den besparing **denne** uppnår genom att den permanenta reparationen skjuts upp, eller upp till 20 % per år av det avtalade kaskoförsäkringsvärdet för den tid den försäkrade sparar om detta belopp är större.

§ 12-8. Kostnader för att påskynda reparationsarbetet

Om den försäkrade för att begränsa sin tidsförlust påskyndar reparationen av det skadade föremålet genom extraordinära åtgärder, är försäkringsgivarens ansvar för de kostnader som dessa åtgärder medför, begränsat till 20 % per år av det avtalade kaskoförsäkringsvärdet, för den tid som har sparats in för den försäkrade. Besparingen och ansvaret beräknas sammantaget för alla reparationer som utförs samtidigt.

§ 12-9. Reparation av kondemnabelt fartyg

Om fartyget repareras trots att villkoren för kondemnation/konstruktiv totalförlust är uppfyllda är försäkringsgivarens ansvar begränsat till försäkringsbeloppet med eventuella tillägg enligt § 4-19, men reducerat med vrakets värde.

§ 12-10. Besiktning av skadorna

Innan skadorna repareras ska de besiktigas av en representant för den försäkrade och en representant för försäkringsgivaren.

Representanterna ska avge besiktningsrapporter i vilka de beskriver skadorna och uttalar sig om den troliga orsaken till de olika skadorna, tidpunkten när de inträffade och kostnaderna för att reparera dem.

Om en av parterna så kräver ska representanterna, innan skadan repareras, avge preliminära rapporter där de ungefärligt uppskattar reparationskostnaderna.

Om det råder oenighet mellan den försäkrades och försäkringsgivarens representant kan parterna tillkalla en skiljeman som ska lämna ett motiverat uttalande om de frågor som **denne** får. Om parterna inte kan enas om val av skiljeman, utses denne av en nordisk dispaschör.

Varken den försäkrade eller försäkringsgivaren kan begära rättslig värdering av skadorna om inte detta krävs enligt respektive lands lagstiftning.

Om den försäkrade utan tvingande orsak låter reparera fartyget utan att låta besiktiga det eller utan att kalla försäkringsgivaren till besiktningen, bär **denne**, utöver den bevisbördan som åvilar **den försäkrade** enligt § 2-12, också bevisbördan att skadan inte beror på orsaker som inte omfattas av försäkringen.

§ 12-11. Inhämtande av anbud

Försäkringsgivaren kan kräva att anbud på reparationsarbetet inhämtas från de verkstäder **denne** väljer. Om den försäkrade inte inhämtar sådana anbud kan försäkringsgivaren göra det.

Om inhämtande av anbud medför längre tidsförlust än tio dagar räknat från det att anbudsinbjudan sänds ut, ersätter försäkringsgivaren tidsförlusten med 20 % per år av det avtalade kaskoförsäkringsvärdet under överskjutande tid.

§ 12-12. Val av reparationsverkstad

De inhämtade anbuden ska, för att kunna jämföras, korrigeras genom att kostnader för förflyttning läggs till anbudssumman.

Den försäkrade bestämmer vilken verkstad som ska användas men försäkringsgivarens ansvar för kostnaderna vid reparationen och förflyttningen begränsas till ett belopp som motsvarar det belopp som skulle ha blivit ersatt om det lägsta korrigerade anbudet hade antagits, **med ett tillägg av 20 %** per år av det avtalade kaskoförsäkringsvärdet för den tid den försäkrade sparar genom att inte välja det anbudet. **För det fall att bränsleförbrukningen för förflyttning minskas genom att inte välja det lägsta anbudet, skall försäkringsgivarens**

maximala ansvar höjas med upp till USD 40 (eller motsvarande enligt försäkringspolicyns valuta) per ton CO2 som därmed sparas.

Om den försäkrade på grund av särskilda omständigheter har skälig orsak att motsätta sig att reparationen utförs vid en av de verkstäder som har lämnat anbud, kan **denne** kräva att anbudet från den verkstaden inte beaktas.

§ 12-13. Förflyttning av fartyget

Med den begränsning som följer av § 12-12, är försäkringsgivaren ansvarig för kostnader vid förflyttning av fartyget till verkstad, inklusive kost och hyra för nödvändigt manskap, bunkerolja och liknande direkta kostnader för driften av fartyget under den tid som krävs. Om förflyttningen medför besparingar för den försäkrade, görs avdrag för ett motsvarande belopp.

Om en annan försäkringsgivare i enlighet med § 3-20 uttryckligen har av sagt sig ansvaret under förflyttningen, är den försäkringsgivare som är ansvarig för fartygets skador också ansvarig för förlust som uppstår under eller till följd av förflyttningen, och som annars skulle ha ersatts av den andra försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren kan avsäga sig allt ansvar under förflyttningen i enlighet med § 3-20.

§ 12-14. Fördelning av gemensamma kostnader

Om det har uppstått kostnader som är gemensamma för reparationsarbeten som försäkringsgivaren är ansvarig för och arbeten som inte omfattas av försäkringen ska dessa kostnader fördelas baserat på vad var kategori har kostat. Dockningskostnader och kajhyra ska dock fördelas med hänsyn till den tid de ersättningsmässiga och de icke ersättningsmässiga arbetena skulle ha tagit om de respektive kategorierna av arbeten hade utförts var för sig.

§ 12-15. Isavdrag

Skada som beror på sammanstötning med is eller kontakt med is - med undantag av sammanstötning med isberg i rum sjö - ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet. I tillägg ska även självrisken dras av i enlighet med § 12-18, första stycket.

§ 12-16. Maskinavdrag

Skada på maskineriet med tillbehör **berörande framdrivningen eller fartygets operationer** ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet. Därtill kommer den självrisk som anges i § 12-18 första stycket.

Inget sådant maskinavdrag görs dock om skadan är en följd av:

- (a) att fartyget har utsatts för grundstötning, kollision eller kontakt,
- (b) **vatteninträngning och översvämning av det utrymme i vilket skadat maskineri eller tillbehör är installerat, eller**
- (c) brand eller explosion, **om det har ursprung i det utrymme som innehåller det skadade maskineriet.**

§ 12-17. Ersättning utan avdrag

Följande ersätts utan avdrag enligt § 12-15 och § 12-16:

- (a) förlust som omfattas av § 12-1 fjärde stycket, § 12-11 andra stycket samt § 12-13,
- (b) oanvända reservdelar som skadas eller förloras,
- (c) temporär reparation.

§ 12-18. Självrisk

För varje enskilt haveri avdras det belopp som framgår av försäkringsavtalet.

Skada som beror på hårt väder eller gång i is och som har uppstått under tidsperioden från fartygets avgång från en hamn till dess det anlöper nästa hamn, räknas som ett haveri.

Kostnader i samband med ersättningsberäkningen, jfr. § 4-5, och förlust vid räddningsåtgärder, jfr. § 4-7 till § 4-12, ersätts utan självriskavdrag.

§ 12-19. Grund för beräkning av avdrag enligt § 12-15 till § 12-18 och § 3-15

Avdrag enligt § 3-15 andra stycket, § 12-15, § 12-16 och § 12-18 beräknas på full ersättning enligt Planen och försäkringsvillkoren innan avdrag enligt någon av nämnda paragrafer har gjorts.

Avdrag görs också när skada på fartyget ersätts enligt § 4-7 jfr. § 4-12 första stycket.

Kapitel 13

Den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt

§ 13-1. Omfattningen av försäkringsgivarens ansvar

Försäkringsgivaren håller den försäkrade skadelös för det ansvar som den försäkrade åläggs genom förlust som fartyget med tillbehör, utrustning och last, eller av bogserbåt som nyttjas av fartyget, orsakar genom kollision eller kontakt.

Försäkringsgivaren ersätter inte:

- (a) ansvar som uppstår när fartyget genomför bogsering, eller som förorsakas av bogseringen, såvida inte denna sker i samband med bärgning enligt § 3-12, andra stycket,
- (b) ansvar för personskada eller förlust av liv,
- (c) annan förlust som vållats passagerare och manskap på det försäkrade fartyget,
- (d) ansvar för skada på eller förlust av last, andra föremål ombord det försäkrade fartyget, eller utrustning som fartyget använder,
- (e) ansvar gentemot befraktare eller andra vars intressen är knutna till det försäkrade fartyget,
- (f) ansvar för föroreningskador och skador vid brand eller explosion som beror på olja eller andra flytande eller flyktiga ämnen, kontamineringskador som förorsakats av radioaktiva ämnen och skador på korallrev och andra miljöskador. Försäkringsgivaren är dock ansvarig om den försäkrade vid kollision med annat fartyg åläggs ansvar för sådana skador på detta fartyg med tillbehör och last,
- (g) ansvar för förlust som last eller bunker förorsakar efter grundstötning eller kontakt med is,

- (h) ansvar för förlust som beror på fartygets användning av ankare, förtöjnings- och bogsergods, lastnings- och lossningsanordningar, landgångar o. dyl. samt ansvar för skada på eller förlust av dessa föremål,
- (i) ansvar för att vraket av det försäkrade fartyget avlägsnas och för hinder för fart som skapats av det försäkrade fartyget,
- (j) återbetalning av belopp som tredje **part** har betalat som ersättning för förlust som avses i punkt (a) till (i).

§ 13-2. Ansvarsbegränsning på grund av tonnage eller värde för flera fartyg

Om den försäkrades ansvar begränsas på grund av tonnage eller värde för flera fartyg, och dessa fartyg är försäkrade hos olika försäkringsgivare, är varje enskild försäkringsgivare ansvarig för den del av ansvaret som motsvarar respektive fartygs tonnage eller värde.

§ 13-3. Gränsen för försäkringsgivarens ansvar vid ett enskilt haveri

Försäkringsgivaren är ansvarig upp till ett belopp motsvarande försäkringsbeloppet för ersättningsansvar som följd av ett enskilt haveri.

§ 13-4. Självrisk

För varje haveri görs avdrag med det belopp som anges i försäkringsavtalet.

Rättegångskostnader, jfr. § 4-4, kostnader i samband med ersättningsuppgörelsen, jfr. § 4-5, samt förlust vid räddningsåtgärder jfr. § 4-7 till § 4-12, ersätts utan avdrag av självrisk.

Del III

ANDRA FÖRSÄKRINGAR FÖR OCEANGÅENDE FARTYG

Kapitel 14

Särskilda försäkringar mot totalförlust

§ 14-1. Försäkring mot totalförlust och överskjutande kollisionsansvar (kaskointresseförsäkring)

Om försäkring mot totalförlust och överskjutande kollisionsansvar (kaskointresseförsäkring) har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig med det belopp som anges i försäkringsavtalet:

- (a) för totalförlust enligt bestämmelserna i kapitel 11 och § 15-10, och
- (b) särskilt för den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt enligt bestämmelserna i § 13-1 till § 13-3, när kaskoförsäkringsgivaren inte ersätter ansvaret därför att det överskrider ett försäkringsbelopp som motsvarar hela det avtalade kaskoförsäkringsvärdet.

§ 14-2. Försäkring mot förlust av långsiktiga fraktintäkter (fraktintresseförsäkring)

Om en försäkring har tecknats mot förlust av långsiktiga fraktintäkter (fraktintresseförsäkring), är försäkringsgivaren ansvarig för totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11 med det belopp som anges i försäkringsavtalet.

§ 14-3. Gemensamma regler för särskilda försäkringar mot totalförlust

Försäkringsgivarens ansvar för totalförlust villkoras av att den försäkrade kräver ersättning för totalförlust av kaskoförsäkringsgivaren. Om kaskoförsäkringsgivaren har utbetalat försäkringsbeloppet enligt § 4-21, kan den försäkrade kräva ersättning av försäkringsgivaren mot att överlåta vraket till **denne**. Om både kaskointresseförsäkring och fraktintresseförsäkring har tecknats, har kaskointresseförsäkringsgivaren företrädesrätt till vraket.

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust vid räddningsåtgärder, jfr. § 4-7 till § 4-12.

Bestämmelserna i kapitel 10 och 11 tillämpas på motsvarande sätt.

Bestämmelserna i § 1-4A, § 9-4, § 9-5 första punkten, § 9-6 och § 9-8, jfr. § 9-2, får motsvarande användning beträffande förhållandet mellan försäkringsgivarna för de särskilda försäkringarna mot totalförlust m.m. och huvudförsäkringsgivaren under kaskoförsäkringen.

§ 14-4. Begränsning av möjligheten att teckna särskilda försäkringar mot totalförlust

Om en kaskointresseförsäkring har tecknats för ett belopp som överstiger 25 % av det avtalade försäkringsvärdet mot samma risk, är den överskjutande delen av kaskointresseförsäkringen ogiltig. Samma sak gäller vid täckning av fraktintresseförsäkring.

Om flera kaskointresseförsäkringar eller flera fraktintresseförsäkringar har tecknats minskas försäkringsgivarens ansvar proportionerligt.

Bestämmelserna i första stycket hindrar inte att den försäkrade förutom kaskointresseförsäkring och fraktintresseförsäkring tecknar försäkring med öppet försäkringsvärde mot förlust av ett befintligt tidscerteparti eller ett kontrakt om en serie resor. Får den försäkrade ersättning utbetalad enligt en sådan försäkring, minskas fraktintresseförsäkringsgivarens ansvar enligt § 14-2 motsvarande.

Kapitel 15

Krigsförsäkring

Avsnitt I

Allmänna bestämmelser om krigsförsäkringens omfattning

§ 15-1. Riskfältet

Försäkringen omfattar krigsrisk, jfr. § 2-9.

Om försäkringen mot sjörisk har upphävts under förhållanden som anges i § 3-19, omfattar försäkringen också sjörisk, jfr. § 2-8.

§ 15-2. Försäkrade intressen

Beroende på § 15-3 så täcker försäkringen:

- (a) totalförlust och skada, jfr. kapitel 10-12 och avsnitt 4 och 5 nedan,
- (b) kollisionansvar, jfr. kapitel 13,
- (c) kaskointresse/fraktintresse, jfr. kapitel 14,
- (d) tidsförlust, jfr. kapitel 16 och avsnitt 6 nedan,
- (e) redaransvar (P&I), jfr. avsnitt 7 nedan inkluderande yrkesskadeförsäkring etc. jfr. avsnitt 8 nedan.

§ 15-3. Försäkringsbelopp

Täckning för vart av intressena uppräknade i § 15-2 är beroende på om parterna har överenskommit om separata försäkringsbelopp för vart och ett av de olika intressena. Angående tidsförlustförsäkring så måste dagsbeloppet också framgå i försäkringsavtalet, jfr. § 16-5 och § 16-6, samt självrisk perioden, jfr. § 16-7, och antalet dagar försäkrade per haveri och totalt, jfr. § 16-1 tredje stycket.

Om inget annat avtalats, så ska de följande försäkringsbeloppen tillämpas:

- (a) Försäkringsbeloppet för § 15-2 (e) P&I och yrkesskadeförsäkringen är det totala beloppet som försäkras enligt § 15-2 (a) och (c). Inom detta kombinerade belopp, täcks kostnader som ålagts för att förhindra förluster enligt avsnitt 7 och 8. § 4-18 är inte tillämplig.
- (b) Försäkringsbeloppet för § 15-2 (b) kollisionsansvar ska vara likvärdigt med försäkringsbeloppet för § 15-2 (a) med tillägg av försäkringsbeloppet för § 15-2 (c) kaskointresse, jfr. § 14-1 (b).

§ 15-4. Säkerhetsföreskrifter

Försäkringsgivaren kan under försäkringstiden i särskilda säkerhetsföreskrifter (jfr. § 3-22) ställa krav på bl.a. följande:

- (a) att fartyget inte ska starta en planerad resa eller fullfölja en pågående resa,
- (b) att fartyget ska eller inte ska följa en viss rutt,
- (c) att fartyget ska deviera, förflyttas från en hamn till en annan, eller bli liggande i en viss hamn,
- (d) att fartyget inte ska föra last av en viss typ eller vissa passagerare,
- (e) att fartyget ska eller inte ska följa främmande statsmakts myndighetsbeslut,
- (f) att den försäkrade utan oskäligt dröjsmål ska lämna information om fartygets position, om resor som fartyget genomför eller ska genomföra, om avgångs- och ankomsttider, lastens art, resrutt, befraktningsförhållanden m.m., och om eventuella ändringar av information som lämnats tidigare om sådana förhållanden.

Vid brott mot fastställda säkerhetsföreskrifter gäller § 3-25, andra stycket, på motsvarande sätt.

Avsnitt 2

Försäkringens upphörande

§ 15-5. Stormaktskrig

Om det uppstår krig eller krigsliknande förhållande mellan några av följande stater:

Storbritannien, USA, Frankrike, Den ryska federationen samt Folkrepubliken Kina, upphör en försäkring mot krigsrisk omedelbart.

§ 15-6. Användning av atomvapen i krigssyfte

Vid vilken som helst användning av atomvapen i krigssyfte upphör försäkringen per automatik.

§ 15-7. Bareboat-charter

Om fartyget hyrs ut, upphör försäkringen per automatik.

§ 15-8. Uppsägning

Vid ändrade förhållanden har både försäkringstagaren och försäkringsgivaren rätt att säga upp försäkringen med sju dagars varsel (sådan uppsägning träder i kraft på utgången av 7 dagar från midnatt den dagen som försäkrings-tagaren eller försäkringsgivaren meddelat om uppsägning). En uppsägning får också verkan i förhållande till panthavaren, men försäkringsgivaren ska omedelbart meddela honom om uppsägningen.

Försäkringsgivaren ska, så långt det är praktiskt och kommersiellt möjligt, sträva efter att lämna ett förslag till förlängning av försäkringen med bästa möjliga villkor under de ändrade förhållandena.

Avsnitt 3 Fartområde

§ 15-9. Uteslutna och villkorade fartområden

Förutom § 3-15 gäller följande:

Försäkringsgivaren kan när som helst fastställa eller ändra försäkringens fartområde. **Denne** kan i detta sammanhang bestämma följande:

- (a) Vissa områden ska ha status som villkorade områden. I sådana områden kan fartyget fortsätta segla, men tilläggspremie ska erläggas.
- (b) Vissa områden ska ha status som uteslutna områden. Sådana områden ligger utanför försäkringens fartområde.

Avsnitt 4

Totalförlust

§ 15-10. Förhållandet till kapitel 11

Bestämmelserna i detta avsnitt gäller i tillägg till bestämmelserna i kapitel 11.

§ 15-11. Ingripande av främmande statsmakt, sjöröveri

Om fartyget har fräntagits den försäkrade genom ingripande av en främmande statsmakt, vilket försäkringsgivaren är ansvarig för enligt § 2-9, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust om fartyget inte frigges inom **tolv** månader fr.o.m. den dag ingripandet ägde rum.

Om fartyget tagits av pirater eller fräntagits den försäkrade genom liknande rättsstridiga ingripanden, vilket försäkringsgivaren är ansvarig för enligt § 2-9, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust om fartyget inte har kommit till rätta inom **tolv** månader fr.o.m. den dag ingripandet ägde rum.

Om det innan utgången av de tidsfrister som nämns i första och andra stycket står klart att den försäkrade inte kommer att återfå fartyget, kan **denne** kräva ersättning för totalförlust omedelbart.

Om den försäkrade har krävt ersättning för totalförlust och de fastställda tidsfristerna har löpt ut, har det ingen betydelse för den försäkrades krav att fartyget senare frigges.

§ 11-8 och § 11-9 gäller på motsvarande sätt.

§ 15-12. Instängning

Om fartyget till följd av instängning förhindras att lämna en hamn eller ett liknande avgränsat område, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust, om hindret inte har upphört inom tolv månader fr.o.m. den dag det inträffade.

Bestämmelserna i § 15-11 tredje, fjärde och femte stycket gäller på motsvarande sätt.

§ 15-13. Påtvingat uppehåll m.m.

Har fartyget hållits utanför intäktsgivande verksamhet i mer än sex månader till följd av försäkringsgivarens krav, jfr. § 15-4, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust.

Avsnitt 5

Skada

§ 15-14. Förhållandet till kapitel 12

Bestämmelserna i kapitel 12 gäller med följande undantag:

- (a) Försäkringen omfattar inte kostnader som anges i § 12-8 och § 12-11 andra stycket. Försäkringen omfattar inte heller hyra och kost och liknande kostnader för driften av fartyget som följer av § 4-11 eller § 12-13 första stycket.

- (b) I stället för § 12-12 gäller följande:

De inhämtade anbudena ska för jämförelsens skull korrigeras genom att förflyttningskostnaderna läggs till anbudssumman. Till de korrigerade anbudena läggs ett belopp som motsvarar produkten av dagsbeloppet enligt tidsförlustsförsäkringen och det antal dygn fartyget totalt kommer att vara förhindrat från intäktsgivande verksamhet om reparationen sker vid den aktuella verkstaden. Det resulterande totalbeloppet betecknas som totala kostnader för reparationen.

Om den försäkrade på grund av speciella omständigheter har rimliga skäl att motsätta sig att reparationen utförs vid en av de verkstäder som har lämnat anbud, kan **denne** kräva att anbudet från den verkstaden inte beaktas. Den försäkrade bestämmer vilken verkstad som ska användas, men försäkringsgivarens ansvar begränsas till de belopp som anges i föregående stycken.

§ 15-15. Självrisk

Om bestämmelse om självrisk ingår i försäkringsavtalet, jfr. § 12-18, gäller följande:

Om fartyget har varit beslagtaget av främmande statsmakt, och det lämnas tillbaka utan att den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust, ska förlust som har uppstått under ingripandet i sin helhet anses förorsakad vid ett enskilt haveri.

Avsnitt 6

Tidsförlust

§ 15-16. Förhållandet till kapitel 16

Bestämmelserna i detta avsnitt gäller i tillägg till bestämmelserna i kapitel 16.

I stället för § 16-1 andra stycket punkt (b) ska följande gälla:

Försäkringsgivaren är ansvarig för förlust som beror på att fartyget helt eller delvis inte har intäktsgivande verksamhet därför att det till följd av instängning förhindrats att lämna en hamn eller ett liknande avgränsat område.

§ 15-17. Förlust vid anlop av visitationshamn, tillfälligt uppehåll m.m.

Försäkringsgivaren täcker också tidsförlust där fartyget förs till hamn av främmande statsmakt för:

- (a) visitation av last m.m.,
- (b) uppbringande och tillfälligt kvarhållande.

Om den försäkrade har anspråk på totalförlustersättning enligt § 15-11 eller § 15-12, har **denne** inte rätt till ersättning enligt detta avsnitt bortsett från den första månaden av tidsförlusten. Har ersättning redan utbetalats, ska den dras av från totalförlustersättningen.

§ 15-18. Förlust vid beslut om uppehåll m.m.

Försäkringsgivaren täcker också tidsförlust som beror på försäkringsgivarens beslut, jfr. § 15-4. Detta gäller dock inte i samband med krigsutbrott.

Om den försäkrade har anspråk på totalförlusttäckning enligt § 15-13, gäller § 15-17 andra stycket på motsvarande sätt.

§ 15-19. Val av reparationsplats

§ 16-9 gäller inte.

Avsnitt 7

Redaransvar m.m. (P&I)

§ 15-20. Täckning

Försäkringsgivaren täcker ansvar och kostnader som omfattas av fartygets P&I-försäkring om ansvaret/kostnaderna beror på en krigsrisk såsom den definieras i:

- (a) § 2-9, eller
- (b) International Group of P&I Clubs Pooling Agreement Appendix IV som det löd när försäkringsavtalet slöts.

Om det inte har tecknats P&I-försäkring mot sjörisk för fartyget i en av föreningarna som är part i International Group of P&I Clubs Pooling Agreement, ska försäkringsgivarens ansvar enligt första stycket fastställas som om P&I-försäkringen hade tecknats i Assuranceforeningen Gard (Gjensidige).

§ 15-21. (struken)

§ 15-22. Begränsningar i täckningen

Om ansvar och kostnader som avses i § 15-20 omfattas av en annan försäkring som den försäkrade har tecknat, är täckningen enligt det här avsnittet subsidiär i förhållande till den försäkringen. Detta ska inte gälla ansvar och kostnader som täckningsmässigt hänförs till fartygets P&I-försäkring och också täcks enligt § 15-20, om P&I-försäkringen har tecknats i en P&I-förening som är part i International Group of P&I Clubs Pooling Agreement.

Avsnitt 8

Yrkesskadeförsäkring m.m.

§ 15-23. Täckning

Om den försäkrade enligt lag eller tariffavtal är skyldig att teckna dödsfalls- och invaliditetsförsäkring för fartygets besättningsmedlemmar, täcker försäkringsgivaren de anspråk besättningsmedlemmarna har i det sammanhanget.

Om anspråk som nämnts i första stycket omfattas av täckningen i en annan försäkring som den försäkrade har tecknat, är täckningen enligt den här bestämmelsen subsidiär i förhållande till den försäkringen.

Kapitel 16

Tidsförlustförsäkring

§ 16-1. Huvudregler beträffande försäkringsgivarens ansvar

Försäkringen omfattar **försäkringstagarens** förlust av **inkomst** som beror på att fartyget helt eller delvis har varit **utom** intäktsgivande verksamhet på grund av skada på fartyget, såvida skadan är ersättningsmässig enligt Planen, eller skulle ha varit det om självrisk inte hade avtalats, jfr. § 12-18. Om kaskoförsäkringen tecknats på andra villkor än Planen, och dessa villkor skriftligen har accepteras av försäkringsgivaren, ska bestämmelserna i Planens kapitel 10-12 ersättas med de korresponderande villkoren i berörd försäkring vid bedömningen av om skadan är ersättningsmässig.

Försäkringen omfattar också **försäkringstagarens** förlust av **inkomst** som beror på att fartyget helt eller delvis är ute från intäktsgivande verksamhet:

- (a) därför att fartyget har gått på grund,
- (b) därför att **fartyget** som följd av fysiskt **hinder** (bortsett från **hinder** på grund av is) förhindras från att lämna en hamn eller ett liknande avgränsat område, eller
- (c) som följd av åtgärd för att bärga eller avlägsna skadad last, eller
- (d) som följd av en händelse som täcks av York-Antwerpen reglerna 2016 vid Gemensamt Haveri.

Försäkringsgivarens ansvar som följd av ett enskilt haveri och som följd av haverier som har inträffat under försäkringstiden begränsas till försäkringsbeloppet per dygn multiplicerat med antalet ersättningsdagar **så som försäkrade** enligt försäkringsavtalet.

Efterföljande ett försäkringsärende, skall försäkringsavtalets ansvarsgräns automatiskt återställas till den ursprungliga ansvarsgränsen. **Premien som skall betalas för ett sådant återställande skall** motsvara 100 % av den avtalade premien för det berörda fartyget, beräknat proportionerligt på beloppet som återställs oberoende av återstående tid på försäkringsperioden.

§ 16-2. Totalförlust

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för **inkomstförlust** som beror på ett haveri som **berättigar försäkringstagaren** till totalförlustersättning enligt **den gällande kaskoförsäkringen**. Om ingen kaskoförsäkring är gällande skall bedömningen baseras på kapitel 11 i Planen.

§ 16-3. Huvudregel för ersättningsberäkningen

Ersättningen fastställs på grundval av den tid fartyget har varit ute från intäktsgivande verksamhet (tidsförlusten) och intäktsförlusten per dygn (dagsbeloppet). Tidsförlust som har inträtt före händelser som anges i § 16-1 har inträffat, ersätts inte.

§ 16-4. Beräkning av tidsförlusten

Tidsförlusten anges i dagar, timmar och minuter. Tid där **försäkringstagaren** bara delvis har varit ute från intäktsgivande verksamhet, omräknas till motsvarande tid med fullt driftsstopp.

§ 16-5. Dagsbelopp

Dagsbeloppet **skall** fastställs till ett belopp som är lika stort som frakten per dygn enligt gällande fraktavtal, med avdrag för kostnader som den försäkrade har eller borde ha sparat in till följd av att fartyget inte har varit i reguljär drift.

Om fartyget inte är kontrakterat, beräknas dagsbeloppet på grundval av genomsnittliga fraktrater för fartyg av vederbörande typ och storlek i den tidsperiod som fartyget är ute från intäktsgivande verksamhet.

§ 16-6. Avtalat dagsbelopp

Det i försäkringsavtalet enligt § 16-1, stycke 3 angivna dagliga försäkringsbeloppet ska anses som ett avtalat dagsbelopp (**försäkringsvärde**), såvida inte något annat klart framgår av förhållandena.

§ 16-7. Självriskperiod

För varje enskilt haveri fastställs en självriskperiod som räknas fr.o.m. tidsförlustens början och fortgår till dess tidsförlusten till följd av haveriet har nått den självriskperiod som anges i försäkringsavtalet, beräknat enligt regeln i § 16-4. Försäkringsgivaren ersätter inte tidsförlust under självriskperioden.

Skada som har orsakats av hårt väder eller gång i is, och som har uppstått under tidsperioden från avgång från en hamn till anlop av nästa, räknas som ett enskilt haveri.

Om avtal har slutits om en särskild självriskperiod för maskinskada gäller § 12-16 på motsvarande sätt.

§ 16-8. Besiktning av skadorna

Bestämmelsen i § 12-10 gäller på motsvarande sätt.

§ 16-9. Val av reparationsplats

Försäkringsgivaren kan kräva att anbud på reparationsarbetet inhämtas från de verkstäder **denne** väljer. Om den försäkrade inte inhämtar sådana anbud, kan försäkringsgivaren göra det.

I jämförande syfte, skall reparationstiden för inkomna anbud, omvandlat i monetära kostnader baserat på det applicerbara dagsbeloppet, justeras genom att lägga till:

- uppskattad ytterligare återbäringsbar tid under § 16-10 och/eller § 16-13 efter omvandling enligt ovan.
- reparationskostnader ej återbäringsbara under kaskoförsäkringen endast som följd av att reparationskostnaden varit dyrare än det billigaste alternativet.

Den försäkrade bestämmer vilken verkstad som ska användas. Försäkringsgivarens ansvar är dock begränsat till det **lägst justerade** anbudet. Väljer den försäkrade denna verkstad, ska ersättningsuppgörelsen bygga på den faktiska tidsförlusten, även om den är större än vad anbudet förutsatte.

Om **försäkringstagaren**, på grund av särskilda omständigheter, har **godtagbara skäl** att motsätta sig att reparationen utförs av en verkstad som har **inkommit** anbud, kan **denne** kräva att anbudet från den verkstaden **bortses ifrån**.

§ 16-10. Förflyttning till verkstad o. dyl.

Tidsförlust vid förflyttning till verkstad debiteras den kategori av arbeten som har nödvändiggjort förflyttningen.

Om förflyttning till verkstaden var nödvändig p.g.a. mer än en kategori arbeten, fördelas restiden i förhållande till den tid varje kategori av arbeten skulle ha krävt om de hade utförts separat. Förflyttning i självriskperioden fördelas inte.

Reglerna i första och andra stycket gäller också för tidsförlust vid besiktningar, inhämtande av anbud, tankrengöring, väntetid för själva reparationen och liknande förhållanden som är nödvändiga för att arbetet ska kunna utföras.

§ 16-11. Extrakostnader för att undgå eller minimera förlust

Försäkringsgivaren svarar för extrakostnader vid temporära reparationer och vid extraordinära åtgärder som vidtas för att avvärja eller begränsa förlust som försäkringen omfattar, i den utsträckning dessa extrakostnader inte täcks av fartygets **gällande** kaskoförsäkring. **Kapitel 4, stycke 2 skall ej tillämpas.**

Ansaret för sådana kostnader är begränsat till den summa försäkringsgivaren **hade fått** betala **utifall** åtgärderna inte hade vidtagits.

Om **förlust undgås eller minimeras till fördel för flera intressenter**, är **försäkringsgivaren endast ansvarig för sådan del** av **de extra kostnaderna** som står i **proportion** till **det försäkrade intresset**.

§ 16-12. Samtidiga reparationer

Om reparationer **hänförliga till ett haveri** som omfattas av **denna tidsförlustförsäkring**, utförs **parallellt med**:

1. **reparationer på grund av annan skada täckt under denna eller någon annan tidsförlustförsäkring, och/eller**
2. arbeten som inte omfattas av någon tidsförlustförsäkring, men som
 - (a) utförs för att uppfylla klassällskapets begäran, eller

(b) är nödvändiga av hänsyn till fartygets förmåga att uppfylla kraven till teknisk och operativ säkerhet eller dess kontraktsåtaganden eller
(c) gäller ombyggnad,
så skall gemensam tid för de två kategorierna av arbete som faller utanför självriskperioden fördelas på följande sätt:

- (I) Där gemensam tid faller utom självriskperioden för samtliga skador, och inget arbete som hänvisas till i stycke 1, punkt 2 utförs parallellt, så skall den gemensamma tiden fördelas lika mellan samtliga skador.**
- (II) Där gemensam tid faller utom självriskperioden för samtliga skador, men reparationsarbetet utförs parallellt med arbete som hänvisas till i stycke 1, punkt 2 så skall hälften av sådan gemensam tid fördelas lika mellan samtliga skador.**
- (III) Där gemensam tid faller inom självriskperioden för en eller flera skador, men utom självriskperioden för andra skador, så skall hälften av sådan gemensam tid fördelas lika mellan de skador där självriskperioden har löpt ut, oavsett huruvida arbete som hänvisas till i stycke 1, punkt 2 har utförts parallellt.**

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket ska varje kategori arbeten anses ha pågått i det antal dagar arbetena skulle ha krävt om de hade utförts var för sig, räknat från den tidpunkt arbetena påbörjades. Om inte förhållandena klart utpekar en annan tidpunkt antas alla kategorier arbeten för att ha påbörjats vid fartygets ankomst till verkstaden. Den försening som eventuellt uppstår därför att flera kategorier arbeten utförts samtidigt, ska fördelas på alla kategorier i förhållande till det antal dagar arbetena skulle ha krävt om de hade utförts separat, räknat från den tidpunkt arbetena påbörjades. Försäkringsgivarens ansvar ska dock inte överskrida den summa som hade varit betalningsbar om den kategori av arbeten som **denne** ansvar för hade utförts separat.

§ 16-13. Tidsförlust efter avslutad reparation

Försäkringsgivaren är ej ansvarig för tidsförlust efter färdigställande av reparation, med undantag för tidsförlust:

- (a) innan fartyget kan återuppta **tjänst** enligt det fraktavtal som gällde vid haveritidpunkten,

- (b) innan fartyg, som används i linjeverksamhet eller följer en fast rutt eller som opererar i ett bestämt geografiskt område, kan återuppta verksamheten,
- (c) vid förflyttning av fartyget till den första lastplatsen enligt fraktavtal som hade ingåtts innan haveriet ägde rum,
- (d) innan passagerarfartyg kan återuppta verksamheten, men **begränsat till fjorton dagar**.

För tidsförlust efter avslutad reparation gäller § 16-10 på motsvarande sätt.

§ 16-14. Reparationer efter försäkringstidens utgång

Tidsförlust som påbörjas efter försäkringstidens utgång ersätts enligt bestämmelserna i § 16-5, även om dagsbeloppet enligt § 16-6 är avtalat, om detta leder till en lägre ersättning.

Försäkringsgivaren skall ej hållas ansvarig för tidsförlust som påbörjas mer än två år efter utgången av försäkringsperioden.

§ 16-15. Försäkringsgivarens ansvar när fartyget överlåts till ny ägare

Då överlåtelse till ny ägare, har skjutits upp på grund av en skada eller händelse återbäringsbar under § 16-1, ersätter försäkringsgivaren den försäkrades ränteförlust med hänsyn till försäljningsmänden baserat på räntan i § 5-4, stycke 3, likväl som för lön och underhåll av besättningen även då fartyget ej hade haft intäkt under förseningen. Försäkringsgivaren skall dock ej vara ansvarig för tid som i vilket fall som helst hade varit förlorad i samband med överlåtelsen.

Ersättning enligt första stycket ska inte vara högre än ersättning beräknad på grundval av försäkringsbeloppet per dygn och den tid leveransen uppskjutits med, med avdrag för överenskommen självriskperiod. Självriskperioden räknas i löpande dagar även om ränteförlust och försäkringsbelopp per dygn inte är lika stora. **Ingen ersättning kan krävas för tidsförlust efter färdigställande av reparationer, med undantag för tidsförlust under förflyttning efter reparationer. Om förflyttningen resulterar i tidsbesparingar för den försäkrade skall en motsvarande tid frändragas.**

Den försäkrades krav mot försäkringsgivaren kan inte överlåtas till ny ägare.

§ 16-16. Förhållande till andra försäkringsgivare och gemensamt haveri

Bestämmelserna om krav i § 5-13 ska tillämpas på motsvarande sätt för:

- (a) den försäkrades krav på ersättning vid tidsförlust och ersättning av driftskostnader under förflyttning till verkstad enligt § 12-11 eller § 12-13, eller motsvarande bestämmelser i sådana andra villkor som fartygets kaskoförsäkring baseras på, och
- (b) de krav den försäkrade i övrigt skulle kunna ställa på att få förlusten ersatt av en annan försäkringsgivare eller i gemensamt haveri.

Del IV

ANDRA FÖRSÄKRINGAR

Kapitel 17

Försäkring för fiskefartyg

Avsnitt I

Allmänna bestämmelser

§ 17-1. Tillämpning

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas bara om detta anges i försäkringsavtalet.

§ 17-2. Förlängning av försäkringen, ref. § 1-5

Vid försäkringstidens utgång förlängs försäkringen automatiskt i tolv månader för samma premie och på samma villkor.

Om försäkringsgivaren inte vill förlänga försäkringen, eller om **denne** bara vill förlänga den med en annan premie eller på andra villkor, måste **denne** underrätta försäkringstagaren om detta senast en månad före försäkringstidens utgång.

Om försäkringstagaren vill säga upp försäkringen eller inte vill acceptera en förlängning med en ny premie eller med nya villkor, måste **denne** underrätta försäkringsgivaren om detta senast fjorton dagar före försäkringstidens utgång.

§ 17-3. Fartområde för fiskefartyg, ref. § 3-15

Om inte annat framgår av försäkringsavtalets bestämmelser gäller de begränsningar för försäkring av fiskefartyg som framgår av punkt III i Planens bilaga. Uteslutna fartområden vid försäkring av fiskefartyg anges i kapitel 17.

Vid överskridande av fartområdet enligt första stycket gäller § 3-15, femte stycket, på motsvarande sätt.

§ 17-4. Klassning och tillsyn, ref. § 3-14 och § 3-8

Om fartyget vid försäkringstidens början är klassat av ett klassifikations-sällskap som är godkänt av försäkringsgivaren, gäller § 3-14 och § 3-8 andra stycket.

Fartyg som inte har klassats, ska vid försäkringstidens början ha giltigt certifikat i enlighet med fartygets flaggstats regler. Bortfall av giltigt certifikat likställs med förlust av klass jfr. § 3-14.

§ 17-5. Säkerhetsföreskrifter, ref. § 3-22 och § 3-25

Särskilda säkerhetsföreskrifter gäller enligt följande, jfr. § 3-25 andra stycket:

- (a) Fartyget ska inte forcera is.
- (b) Om fartyget har fartcertifikat, utgör certifikatbestämmelserna särskilda säkerhetsföreskrifter.
- (c) Vid landuppehåll och när fartyget ligger upplagt ska den försäkrade säkra fartyg och utrustning, och ombesörja daglig tillsyn av fartyget och dess förtöjningar. Tillbehör, utrustning, fångst eller last ska vara inlåst, fastlåst vid eller fastbultad till fartyget, så att man måste använda verktyg för att avlägsna detta.

§ 17-6. Den försäkrades besparing

Om den försäkrade som följd av haveri eller ansvar som täcks av försäkringen har uppburit extra intäkter, sparat kostnader eller avvärjt ansvar som annars skulle ha uppstått och som inte skulle ha varit täckt av försäkringsgivaren, kan denne göra avdrag i ersättningen med ett belopp som motsvarar den fördel som har uppnåtts.

Avsnitt 2

Kaskoförsäkring

§ 17-7. Förhållandet till kapitel 10-13

Bestämmelserna i kapitel 10-13 gäller med de ändringar som följer av § 17-7A och § 17-10 till § 17-17.

§ 17-7A. Fast utrustning som temporärt avlägsnas från fartyget

När fast utrustning för fiskefartyg tillfälligt tas iland, ska det lagras i låst förrådsbyggnad eller rum. Försäkringsgivaren är ansvarig för förlust genom brand och stöld med yttre våld till en låst förvaringsbyggnad eller rum.

Vid totalförlust av fartyget, jfr. § 11, ska avdrag göras från totalförlustersättningen med värdet av utrustningen som täckts enligt första stycket.

§ 17-8. Ändring av det öppna eller avtalade försäkringsvärdet, ref. § 2-2 och § 2-3

Förutom § 2-2 och § 2-3 gäller följande:

Den försäkrade ska underrätta försäkringsgivaren om ändringar av villkor som meddelas av myndigheter och avser fartygets fiskerättigheter, eller om **denne** accepterar ett erbjudande om ett statligt kondemnationsbidrag som är lägre än det öppna eller avtalade försäkringsvärdet. Försäkringsgivaren kan i sådana fall kräva att det öppna eller avtalade försäkringsvärdet sänks.

§ 17-9. Skada på båtar, fångstredskap och fångst, ref. § 4-7 till § 4-12 och § 4-16

Försäkringsgivarens ansvar för räddningskostnader, jfr. § 4-7 till § 4-12, innefattar inte förlust av eller skada på fiskefartygets båtar, fångstredskap eller fångst som sker när dessa föremål befinner sig utanför fartyget.

§ 17-10. Kasko- och fraktintresseförsäkring, ref. § 10-12

I stället för § 10-12 gäller följande:

Om den försäkrade betalas ersättning enligt en intresseförsäkring, reduceras kaskoförsäkringsgivarens ansvar på motsvarande sätt, om inte kaskoförsäkringsgivaren på förhand har samtyckt till att en sådan försäkring tecknas.

§ 17-11. Kondemnation/konstruktiv totalförlust, ref. § 11-3

I stället för § 11-3 andra stycket första punkten gäller följande:

Fartyget kan kondemneras när det har så omfattande haveriskador att kostnaderna för att reparera det kommer att utgöra minst 90 % av försäkringsvärdet, eller av fartygets värde i reparerat skick, om detta är högre än försäkringsvärdet.

§ 17-12. Skrovsador på fartyg som inte är byggda i stål, ref. § 12-1

Vid skrovsador på fartyg som inte är byggda i stål är försäkringsgivaren inte ansvarig för:

- (a) deformation av kölen eller skador på kölen till följd av deformation. Det samma gäller vid reducering av värdet när reparation inte äger rum,
- (b) skada till följd av sammanstötning med eller kontakt med is,
- (c) drevning av skrov och däck.

§ 17-13. Begränsad maskinskadetäckning

Med mindre än att det är särskilt överenskommet i försäkringsavtalet så är försäkringsgivaren bara ansvarig för skada på:

- (a) maskineri med tillbehör,
- (b) fabriksmaskineri som används för bearbetning eller fångstförädling o. dyl.
- (c) notvinsch, linspel, trålvinsch eller annan hävanordning för fiskeredskap, sillpumpar o. dyl.,
- (d) rörledningar och elektriska ledningar utanför maskineriet, och
- (e) elektronisk utrustning

om skadan är en följd av att fartyget har varit med om kollision, kontakt, jordbävning, explosion **som ej har sitt ursprung i utrymme innehållandes maskineri eller batterier**, brand, eller att fartyget har sjunkit eller kantrat, eller att fartyget har fyllts med vatten som följd av att en slang eller rör har sprungit läck förutsatt att läckaget inte har orsakats av korrosion eller ålder. Skador på elektronisk utrustning som beror på hårt väder ska dock ersättas när det vid samma haveri uppstått skador på skrov eller överbyggnad.

§ 17-14. Kostnader för att spara tid, ref. § 12-7, § 12-8, § 12-11 och § 12-12

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för kostnader för:

- (a) en temporärreparation enligt § 12-7 andra stycket förutom den besparing **denne** uppnår genom att den permanenta reparationen skjuts upp,
- (b) att den försäkrade enligt § 12-8 påskyndar reparationsarbetet genom extraordinära åtgärder för att begränsa sin tidsförlust,
- (c) reparation och förflyttning enligt § 12-12 andra stycket utöver det belopp som skulle ha ersatts om det lägsta korrigerade anbudet hade valts, eller för tidsförluster enligt § 12-11 andra stycket.

§ 17-15. Avdrag, ref. § 12-15, § 12-16 och § 12-18

- (a) Isavdrag, jfr. § 12-15:
Skada som beror på sammanstötning eller kontakt med is ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet.
- (b) Elektroniskt utrustningsavdrag:
Skada på elektronisk utrustning ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet.
- (c) Maskinavdrag, jfr. § 12-16:
Skada på maskin etc. ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet.
- (d) Självrisk, jfr. § 12-18:
För varje enskilt haveri avdrages det belopp som anges i försäkringsavtalet.

§ 17-16. Kollisionsansvar för fiskefartyg , ref. § 13-1

Förutom begränsningarna i § 13-1 andra stycket gäller följande:

- (a) Vid kollision med eller kontakt med annat fartyg är försäkringsgivarens ansvar enligt § 13-1 begränsat till skador som påförs fartyget med fast tillbehör.
- (b) Försäkringsgivaren svarar inte för ansvar som uppstår genom sammanstötning med eller kontakt med fiske- och fångstredskap i havet.
- (c) Försäkringsgivaren täcker inte ansvar som eventuellt uppstår mellan deltagare i samma fiskelag eller mellan par-trälare.

§ 17-17. Kollisionsansvar, ref. § 13-1

Förutom begränsningar i § 13-1 andra stycket gäller följande:

Försäkringsgivaren täcker inte ansvar enligt § 13-1 för skada på eller förlust av fisk eller anordning för förvaring av levande fisk, när skadan eller förlusten sker i samband med anlop till eller vid vederbörande anordning. Med anlop menas även ankomst, ankring, arbete, lastning , lossning samt avresa.

Avsnitt 3

Kaskoförsäkring – utvidgad täckning

§ 17-18. Utvidgad maskinskadetäckning

Reglerna i kapitel 12 ska med de ändringar som anges i § 17-14 och § 17-15 tillämpas för täckning av skador på maskineri, elektronisk utrustning m.m.

Skada på fabriksmaskineri för bearbetning eller förädling av fångst o. dyl. täcks dock inte, om inte skadan är en följd av att fartyget har varit utsatt för kollision, kontakt, jordbävning, explosion utanför maskineriet eller brand, eller att fartyget har sjunkit eller kantrat.

Förflyttningskostnader i samband med skada på notvinsch, linspel, trålvinsch eller annan hävanordning för fiskeredskap, sillpumpar o. dyl. täcks inte, om skadan är föremål för avdrag enligt § 17-15 punkt (c).

Avsnitt 4

Fångst- och utrustningsförsäkring - normaltäckning

§ 17-19. Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar:

- (a) fångst som befinner sig ombord i fartyget som led i fartygets fiske- och fångstverksamhet. Om fångsten har anmälts till försäljare och dirigerats till närmare bestämd lossningsplats före ett eventuellt haveri, omfattas också frakt,
- (b) ombordvarande fiskeredskap med tillbehör som tillhör den försäkrade,
- (c) ombordvarande proviant, maskin- och däckrekvisita och andra föremål avsedda för förbrukning,
- (d) ombordvarande emballage och annan utrustning för att bevara och säkra fångst, och annan utrustning i samband med fiske, när föremålen eller utrustningen inte innefattas i fartygets kaskoförsäkring enligt § 10-1.

§ 17-20. Försäkringsvärde

När annat inte har avtalats utgör fångstens försäkringsvärde dess marknadspris på inlastningsplatsen vid inlastningstidpunkten, eventuellt med tillägg

för frakt såsom anges i § 17-19 punkt (a).

Försäkringsvärdet för föremål enligt § 17-19 punkt (b), (c) och (d) utgör föremålets återanskaffningsvärde vid försäkringens början.

§ 17-21. Extraordinära hanteringskostnader

Försäkringsgivaren täcker extraordinära kostnader i samband med lossning, borttagning och destruktion av skadad fångst upp till ett belopp som motsvarar försäkringsbeloppet.

§ 17-22. Risker som inte täcks, ref. § 2-8

Förutom § 2-8 gäller att försäkringsgivaren inte täcker förlust som beror på:

- (a) fångstens egenskaper eller dess tillstånd när den tagits ombord,
- (b) bristfällig förpackning eller konservering av fångsten,
- (c) normalt svinn av fångsten,
- (d) för hög temperatur på nedkyld eller fryst fångst, om inte fartygets kylmaskineri har varit ur funktion till följd av haveri,
- (e) **nedbrytning eller kontaminering av fångsten som följd av bristande rutiner i fråga om att hantera fångsten ombord.**

§ 17-23. Däckslast

När det gäller föremål som befinner sig på däck är försäkringsgivare inte ansvarig för förlust till följd av:

- (a) nederbörd eller havsvatten,
- (b) smuts eller gnistor som inte förorsakar brand,
- (c) stötar vid förskjutning,
- (d) att fångsten går överbord,
- (e) läckage från övriga föremål ombord.

§ 17-24. Totalförlust

Totalförlust anses föreligga när de försäkrade föremålen:

- (a) är förstörda,
- (b) har frångåtits den försäkrade utan att det finns möjlighet för **denne** att få dem tillbaka,
- (c) som anges i § 17-19 punkt (b) är så starkt skadade att förlusten utgör 100 % av värdet,

- (d) som anges i § 17-19 punkt (a), (c) och (d) är så starkt skadade att förlusten utgör minst 90 % av värdet.

Vid totalförlust ersätter försäkringsgivaren försäkringsbeloppet för ifrågasvarande föremål, dock inte utöver försäkringsvärdet. I ersättningen görs inget avdrag för eventuella skador som har uppstått under försäkringstiden, oavsett om dessa omfattas av försäkringen eller inte.

§ 17-25. Skada på eller förlust av fångst

Om fångst, jfr. § 17-19 punkt (a), har skadats eller gått förlorad utan att bestämmelserna i § 17-24 är tillämpliga, ersätter försäkringsgivaren så många procent av försäkringsvärdet som motsvarar den slutliga reduktionen av fångstens värde (skadeprocenten).

§ 17-26. Skada på andra föremål

Om föremål som anges i § 17-19 punkt (b), (c) eller (d) har skadats, kan försäkringsgivaren kräva att skada repareras mot att ersätta kostnaderna för reparationen efter hand som de uppstår. Reparation kan inte krävas om den leder till orimlig förlust eller besvär för den försäkrade.

Om försäkringsgivaren inte kräver eller kan kräva att skadan repareras eller om reparationen inte är fullständig, ersätter försäkringsgivaren det antal procentenheter av försäkringsvärdet för de skadade föremålen som motsvarar den slutliga reduktionen av deras värde (skadeprocenten).

Vid skada på eller förlust av ett föremål som består av flera delar, ersätts bara kostnaderna för att reparera eller förnya den delen som är skadad eller har gått förlorad. Detta gäller även om det är av väsentlig betydelse att föremålet är komplett.

§ 17-27. Besiktning av skadorna

Bestämmelsen i § 12-10 gäller på motsvarande sätt för försäkring i enlighet med detta avsnitt.

§ 17-28. Självrisk

För varje enskilt haveri avdrages det belopp som framgår av försäkringsavtalet.

Avsnitt 5**Tilläggsäckning för nät och notar i havet****§ 17-29. Försäkringens omfattning**

Försäringen omfattar drivnät och ringnotar med nödvändigt tillbehör, som befinner sig i havet, och som tillhör den försäkrade. Försäringen omfattar dock inte sensorer o. dyl.

§ 17-30. Risker som inte täcks, ref. § 2-8

Förutom § 2-8 gäller att försäkringsgivaren inte täcker förlust som beror på:

- (a) att försäkringsföremålet fastnar i havsbotten, om inte detta beror på ett okänt vrak eller okända vrakföremål,
- (b) brister i försäkringsföremålet,
- (c) att fartyget, dess tillbehör eller utrustning inte var i försvarbart skick till följd av slitage, frätning, röta, otillräckligt underhåll eller liknande orsaker,
- (d) att försäkringsföremålet har varit i kontakt med is, eller
- (e) normal bruk av försäkringsföremålet.

Den försäkrade har bevisbördan för att förlusten inte beror på risker som nämns i punkt (a) - (e).

§ 17-31. Självrisk

För varje enskilt haveri avdrages det belopp som framgår av försäkringsavtalet.

§ 17-32. Den försäkrades skyldigheter vid haveri, ref. § 3-29

Förutom § 3-29 gäller följande:

Den försäkrade ska underrätta fiskeriverket om haveriet med uppgift om var och när förlusten ägde rum, märken och ålder samt andra upplysningar som kan ha betydelse för att identifiera de förlorade redskapen.

Avsnitt 6

Tidsförlustförsäkring för fiskefartyg

§ 17-33. Förhållandet till kapitel 16

Bestämmelserna i kapitel 16 gäller med de ändringar som följer av § 17-34 till § 17-38.

§ 17-34. Försäkringsgivarens ansvar – i stället för § 16-1 gäller

Försäkringen omfattar **den försäkrades inkomstförlust** som beror på att fartyget helt eller delvis har varit ute från intäktsgivande verksamhet på grund av skada på fartyget, såvida skadan är ersättningsgill enligt kapitel 17 avsnitt 2, eller skulle ha varit det om självrisk inte hade avtalats, jfr. § 12-18. Om kaskoförsäkringen har tecknats på andra villkor än i Planen, och dessa villkor skriftligen har accepterats av försäkringsgivaren, ska bestämmelserna i kapitel 17 avsnitt 2 ersättas med de motsvarande villkoren i ifrågavarande försäkring vid bedömningen av om skadan är ersättningsgill. Om kaskoförsäkringen omfattar utvidgad täckning enligt kapitel 17 avsnitt 3, gäller bestämmelserna i första och andra punkten på motsvarande sätt i förhållande till avsnitt 3.

Försäkringsgivarens ansvar för vilken som helst enskild skada, samt för samtliga skador som uppstår under försäkringsperioden, skall vara begränsad till försäkringsbeloppet per dag multiplicerat med respektive antal försäkrade dagar så som statueras i försäkringsavtalet.

Efterföljande en skada, skall försäkringsavtalet automatiskt återställas till de ursprungliga ansvarsbegränsningsnivåerna. Premien som skall betalas för sådan återställning skall vara 100% av den överenskomna premien relaterad till det involverade fartyget, beräknad pro rata på den återställda summan oberoende av tid.

§ 17-35. Totalförlust – i stället för § 16-2 gäller

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för **intäktsförlust** som beror **en skada** som ger den försäkrade rätt till totalförlustersättning **under den gällande kaskoförsäkringen. Om ingen kaskoförsäkring är gällande, så skall utvärderingen baseras på kapitel 11 i Planen** med § 11-3 andra stycket ändrat

enligt § 17-11 eller enligt de korresponderande villkoren i den kaskoförsäkring som gäller för fartyget enligt § 17-34, **första stycket** andra punkten.

§ 17-36. Ersättningsberäkning för fiskefartyg , ref. § 16-3

Ersättning skall bestämmas baserat på den tid under vilken fartyget har varit utan intäktsgivande verksamhet (tidsförlust) och intäktsförlust per dag (dagsbeloppet). Tidsförlust som uppstått innan de händelser som beskrivs i § 16-1 skall ej vara återbäringsbara.

Försäkringen omfattar inte förlust som beror på att fartyget inte har kunnat genomföra intäktsgivande fiske på grund av myndighetsregleringar eller att myndigheterna har stoppat fisket.

Kvoter som inte har fiskats i kvotåret på grund av skada på fartyget, jfr. § 17-34 och som av myndigheterna godkänns överförda till nytt kvotår, ska räknas som kvoter som fiskats i det ursprungliga kvotåret, såvida kvoten fiskas under det nya kvotåret. Detsamma gäller kvot som fartyget överför till andra fartyg under kvotåret.

Ersättningsberäkningen ska redovisas snarast möjligt efter utgången av kvotåret, men i de fall där kvoter överförs till nytt kvotår ska ersättningsberäkningen redovisas snarast möjligt efter utgången av det nya kvotåret, jfr. § 5-2 och § 5-6.

§ 17-37. Dagsbelopp för fiskefartyg – i stället för § 16-5 gäller

Dagsbeloppet ska **bestämmas** på grundval av de genomsnittliga intäkterna per dygn av fiske för fartyg av vederbörande typ och storlek och geografiskt område där det är naturligt för fartyget att leverera fisk under den tidsperiod fartyget är ute från intäkts-givande verksamhet, med avdrag för kostnader som den försäkrade har eller borde ha sparat in till följd av att fartyget inte har varit i reguljär drift.

§ 17-38. Avtalat dagsbelopp för fiskefartyg – i stället för § 16-6 gäller

Om det i försäkringsbrevet anges att intäktsförlusten ska ersättas med ett visst belopp per dygn, utgör detta belopp den maximala ersättning som kan

utbetalas per dygn i enlighet med § 17-37, såvida det inte klart framgår av försäkringsbrevet att beloppet är ett avtalat dagsbelopp.

Kapitel 18

Försäkring av mobile offshore-inrättningar (mobile offshore units = MOUs)

Avsnitt I

Allmänna regler för omfattningen av försäkringen

§ 18-1. Användningsområde och vilka regler som gäller

Bestämmelserna i Del I tillämpas med följande tillägg:

- (a) Försäkringsvärde/Försäkringsbelopp ref. § 2-2 och § 2-3
MOU som kan koppla loss offshore fält utrustning kan noteras i försäkringsavtalet med skilda försäkringsbelopp för MOUen och den avskiljbara utrustningen.

När MOUen är losskopplad och avlägsnad från positionen på offshore fältet, så fungerar försäkringen som separata försäkringar för varje försäkrad del med skilda försäkringsvärden som noterats i försäkringsavtalet.

När MOUen är inom offshore fältet där den ska verka eller är kopplad till fältutrustningen, så utgör de kollektivt en försäkrad enhet med de kombinerade avtalade försäkringsbeloppen som det försäkrades värde.

- (b) Risker/ref. § 2-8 and § 2-9.
Försäkringen täcker inte förlust som en följd av att MOUen används för att borra en avlastningsbrunn i syfte att begränsa en brand, en utblåsning eller kraterbildning vid en annan MOU eller offshore fält installation.

För MOUer under konstruktion eller ombyggnad, ref. avsnitt 6 nedan, täcker försäkringen risker enligt definitionen i § 2-8, samt strejker och lock-outs.

- (c) Riskändring/ref. § 3-8
Lagring och användande av sprängämnen eller radioaktiva medel ombord på MOU i samband med dess normala drift ska inte räknas som en riskändring enligt § 3-8.
- (d) Förlust av huvudklassen/ref. § 3-14
När försäkringen börjar löpa ska MOUen vara klassad i ett sällskap som är godkänt av försäkringsgivaren.

Försäkringen upphör vid förlust av MOUens huvudklass, såvida inte försäkringsgivaren uttryckligen accepterar en fortsättning av försäkringskontraktet. Om MOUen tjänstgör i normal drift offshore eller är på väg när huvudklassen är förlorad, ska försäkringen icke desto mindre fortsätta att gälla tills MOUen avslutar pågående verksamhet i enlighet med tillämpliga regler och samtycke från operatören av fältet och anländer till närmaste säkra hamn i enlighet med försäkringsgivarens instruktioner.

Förlust av huvudklassen inträffar när den försäkrade, eller någon å **dennes** vägnar, begär att huvudklassen ska upphöra, eller när klassen är tillfälligt upphävd eller återkallad av annan anledning än ett haveri.

§ 3-8 andra stycket, andra punkten är tillämplig vid byte av klassifikations-sällskap.

- (e) Säkerhetsföreskrifter/ref. § 3-22 och § 3-25
 - (1) Borrålet(hålen)/brunnen ska vara utrustat med blow-out preventers (BOPs) eller annan standard utrustning för att kontrollera trycket i brunnen, installerat och testat i enligt vanlig praxis.
 - (2) För MOUer som ska flyttas ska en egen flyttplan godkännas av huvudförsäkringsgivaren när:
 - (a) MOUen flyttas utan egen maskin, eller

(b) MOUen flyttas med riser och BOP upphängda.

Flytt av MOUen ska genomföras i enlighet med godkänd flyttplan.

- (3) För MOUer under konstruktion eller ombyggnad, ref. avsnitt 6 nedan, så ska en av huvudförsäkringsgivaren godkänd besiktningsman utses för att granska projektplanering och förfarande av flytt och lyft, och när så är tillämpligt offshore-installationer av komponenter och moduler, samt framarbete en initial riskbedömning. Baserat på den initiala riskbedömningen ska huvudförsäkringsgivaren godkänna omfattningen av besiktningsbehov som behövs för den identifierade risknivån.

När det inom ramen för besiktningen så krävs av huvudförsäkringsgivaren för vissa operationer, ska besiktningsmannen utfärda ett intyg om godkännande då **denne** är tillfreds med förberedelserna för operationen. Den berörda operationen kan påbörjas när besiktningsmannens underskrivna intyg är tillhanda.

Föreskrifterna i (1) och (2) anses vara speciella säkerhetsföreskrifter i förhållande till § 3-25, andra stycket, och föreskrifterna i (3) anses vara säkerhetsföreskrifter i förhållande till § 3-25, första stycket.

- (f) Åtgärder för att förhindra utblåsning, etc./ref. § 4-7 till 4-12

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust orsakad av åtgärder för undvika eller minimera utblåsning, kraterbildning eller brand i samband med en utblåsning.

Förlust eller skada på den försäkrade MOUen är icke desto mindre täckt.

- (g) Försäkringsgivarens ansvarsgräns/ref. § 4-18

Kaskoförsäkringsgivaren är ansvarig intill försäkringsbeloppet för förluster orsakade av ett haveri. Kaskoförsäkringsgivaren är också ansvarig för samma belopp, icke överstigande USD 500.000.000 för kostnader av åtgärder för att undvika eller minimera förlust uppstående i samband med haveriet. Om kostnader av sådana åtgärder överstiger detta belopp så är kaskoförsäkringsgivaren också ansvarig med den del av försäkrings-

beloppet som inte har använts för att täcka förlust av eller skada på MOUen.

Kaskoförsäkringsgivaren har ett separat ansvar i enlighet med § 18-35 till § 18-37 för ansvar gentemot tredje man orsakade av kollision eller stöt.

(h) Driftsområdet/ref. § 3-15

Driftområdet för MOUen är begränsat i enlighet med de ordinarie fartområdena i § 3-15, första stycket, om det inte annars är definierat i försäkringsavtalet. All verksamhet i det exkluderade eller villkorade fartområdet är föremål för § 3-15. Det maximala avdraget i § 3-15, tredje stycket, ska vara USD 1.000.000. Bestämmelsen i § 18-34 ska tillämpas på motsvarande sätt.

Om MOUen ska ändra driftområdet som är definierat i försäkringsavtalet, ska försäkringsgivaren underrättas snarast möjligt. Bägge parterna kan då kräva en justering av premien. Meddelande om premiehöjning ska ges till försäkringstagaren inom 14 dagar från mottagandet av underrettelsen.

(i) Avstående från regressrätt och medförsäkring av tredje **part**/ref. § 8-1
Försäkringsgivaren kan inte återopa regress mot en person som enligt kontraktsvillkoren har tillförsäkrats regresskydd, såvida sådana kontraktsbestämmelser kan anses sedvanliga för den verksamhetsgren som MOUen används inom.

Försäkringen har tecknats till förmån för vem som helst som enligt försäkringsavtalet har rätt att vara medförsäkrad i försäkringen, såvida sådana bestämmelser kan anses sedvanliga för den verksamhetsgren som MOUen används inom. Om den medförsäkrades krav omfattas av annan försäkring som **denne** har tecknat, är täckningen enligt den här bestämmelsen subsidiär i förhållande till den försäkringen.

Under inga omständigheter ska avståendet från regressrätt och/eller medförsäkring beviljad enligt detta avsnitt överstiga personens eller partens rättighet eller ersättning enligt kontraktet.

Avsnitt 2

Kaskoförsäkring

Avsnitt 2-1

Allmänna bestämmelser om kaskoförsäkringens omfattning

§ 18-2. Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar:

- (a) MOUens skrov och överbyggnad,
- (b) alla dess maskiner, utrustning, anläggning och reservdelar som
 - (1) tillhör den försäkrade eller har lånats, hyrts eller köpts med äganderättsförbehåll eller liknande villkor, och
 - (2) befinner sig ombord, över vattenytan, i vattnet eller i brunnen,
- (c) ombordvarande bunkerolja och smörjolja.

Försäkringen omfattar inte:

- (a) proviant, maskin- och däckrekvisita samt andra föremål avsedda för förbrukning,
- (b) helikoptrar,
- (c) ritningar, planer, specifikationer, journaler o. dyl,
- (d) miniubåtar och fjärrstyrd undervattensutrustning under drift.

§ 18-3. Föremål som tillfälligt avlägsnats eller skiljts etc. från MOUen

Försäkringen omfattar:

- (a) Föremål som avses under § 18-2 första stycket punkt (b) som:
 - (1) befinner sig ombord i fartyg, inrättning eller fast installation, som är förtöjt till eller befinner sig i närheten av den försäkrade MOUen och har använts i samband med denna, eller
 - (2) temporärt har avlägsnats från MOUen för reparation, ombyggnad, lagring eller liknande,
 - (3) är under lagring, eller på väg till eller från lagringsplatser utan att omfattas av punkt (2).

Försäkringsbeloppet för sådana föremål utgör 10 % av MOUens kaskoförsäkringsbelopp. § 2-4 gäller inte. Självrisk beräknas separat.

- (b) Förtöjnings/ankar system och liknande på den försäkrade enheten som har installerats på driftsplatsen.
- (c) BOPs som lämnas på brunnen eller på havsbotten i närhet av brunnen på grund av:
 - (1) ett haveri som omfattas av försäkringen, eller
 - (2) åtgärder för att undvika ett sådant haveri.
- (d) Bojar, risers, umbilicals och därvid förbunden utrustning som har installerats på driftsstället och ägs av den försäkrade, eller den som den försäkrade är kontraktuellt bunden att försäkra.

§ 18-4. Förlust som beror på normalt bruk

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust som är en följd av normalt bruk av MOUen och dess utrustning.

§ 18-5. Förlängning av försäkringen

Om, vid försäkringsperiodens slut, MOUen har erhållit skada för vilket försäkringsgivaren ansvarar och som är av sådan art att reparationer är nödvändiga för att uppfylla kraven på teknisk och operativ säkerhet för MOUen, så förlängs försäkringen tills MOU har anlänt till en plats där permanenta reparationer kan utföras. Om reparationer utförs där så förlängs försäkringen tills dessa är färdiga.

§ 18-6. Försäkringsgivarens ansvar om MOUen bärgas av den försäkrade

Om den försäkrade MOUen är bärgad av ett fartyg eller annan enhet tillhörande den försäkrade, är försäkringsgivaren ansvarig som om bärgningen utförts av tredje **part**.

§ 18-7. Reducerat ansvar på grund av intresseförsäkring

Om den försäkrade får ersättning utbetald från en kaskointresseförsäkring eller en fraktintresseförsäkring, och det utbetalda beloppet enligt de respektive försäkringarna överstiger 25 % av det avtalade kaskoförsäkringsvärdet enligt § 18-1, mot samma risk, reduceras kaskoförsäkringsgivarens ansvar motsvarande.

Avsnitt 2-2

Totalförlust

§ 18-8. Totalförlust

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när han har förlorat MOUen utan utsikt att få det tillbaka, eller när MOUen är så kraftigt skadat att det inte kan repareras.

När ersättning ska beräknas görs inget avdrag för icke reparerad skada som MOUen har fått vid tidigare haveri.

§ 18-9. Bärgningsförsök

Försäkringsgivaren har rätt att på egen bekostnad och på eget ansvar försöka bärga MOUen. Den försäkrade ska i så fall göra det **denne** kan för att sätta försäkringsgivaren i stånd att genomföra bärgningen.

Om bärgningen inte har slutförts inom sex månader från den dag försäkringsgivaren fick meddelande om haveriet kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust. Om bärgningen försenas på grund av isproblem, förlängs fristen motsvarande, dock längst med sex månader.

§ 18-10. Kondemnation/Konstruktiv totalförlust

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när MOUen är kondemnabelt.

MOUen kan kondemneras när den har så omfattande haveriskador att kostnaderna för att reparera den kommer att utgöra minst 80 % av försäkringsvärdet eller av MOUens värde i reparerat skick, om detta är högre än försäkringsvärdet. Om flera kaskoförsäkringsgivare har tecknats mot samma risk med olika taxerat försäkringsvärde, ska det högst taxerade värdet användas vid beräkningen.

Värdet i reparerat skick på MOUen ska baseras på marknadsvärdena vid den tidpunkt när den försäkrade begär kondemnation/konstruktiv totalförlust.

Som haveriskador räknas bara skador som har anmälts till berörd försäkringsgivare och besiktigats av denne under de tre år som direkt föregår det haveri som föranleder begäran om kondemnation/konstruktiv totalförlust. Som reparationskostnader räknas alla kostnader vid förflyttning och reparation som vid den tidpunkt då begäran framställs kan antas uppkomma om MOUen ska repareras, dock inte bärgarlön eller ersättning för värdeminskning enligt § 18-17 fjärde stycket.

§ 18-11. Kondemnation/Konstruktiv totalförlust när flera risker samverkar

Om det haveri som utlöser kondemnationen också beror på risker som inte omfattas av försäkringen ska ersättningen minskas motsvarande, jfr. § 2-13, § 2-14 och § 2-16.

Om haveriet beror på samverkan mellan sjörisk och krigsrisk som avses i § 2-14 andra stycket, jfr. § 2-16, ska beslut om MOUen är kondemnabelt baseras på det taxerade försäkringsvärdet i försäkringen mot sjörisk.

§ 18-12. Begäran om kondemnation/konstruktiv totalförlust

Om den försäkrade vill att MOUen ska kondemneras, ska **den försäkrade** lägga fram en begäran till försäkringsgivaren utan oskäligt dröjsmål efter det att MOUen har bärgats och den försäkrade har haft möjlighet att besiktiga skadorna. Begäran kan dras tillbaka så länge den inte har accepterats av försäkringsgivaren.

Att den försäkrade eller försäkringsgivaren bärgar eller underlåter att bärga MOUen innebär inte ett godkännande eller uppgivande av rätten till kondemnation.

§ 18-13. Förflyttning av MOU

Om den försäkrade har begärt att MOUen ska kondemneras kan försäkringsgivaren kräva att den förflyttas till ett ställe där skadan kan besiktigas ordentligt. Kravet ska läggas fram utan oskäligt dröjsmål efter det att MOUen har bärgats.

Försäkringsgivaren ska bära kostnaderna vid förflyttningen och ansvaret för all förlust som uppstår under eller till följd av förflyttningen och som inte täcks av andra försäkringsgivare.

§ 18-14. Försvunnet eller övergivet MOU

Om MOUen har försvunnit kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust när det har gått tre månader från den dag MOUen senast hördes ifrån. Om MOUen har försvunnit under förhållanden som ger anledning att anta att den har frusit inne och senare kommer att komma till rätta, är tidsfristen tolv månader.

Om besättningen har övergivet MOUen i öppen sjö utan att man känner till dess vidare öde, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust när det har gått tre månader från den dag MOUen övergavs. Om MOUen övergavs för att den frusit inne är fristen tolv månader. Om MOUen har iakttagits efter det att den övergavs löper fristen från den dag den sågs senast.

Om det redan före utgången av tidsfristerna i första och andra stycket ovan är uppenbart att den försäkrade inte kommer att få MOUen tillbaka kan **denne** begära ersättning för totalförlust omedelbart. Om fristen har löpt ut och den försäkrade har ställt krav på ersättning för totalförlust kan försäkringsgivaren inte avslå kravet för att MOUen senare kommer till rätta.

§ 18-15. Förlängning av försäkringen när MOUen har försvunnit eller övergivits

Om det, när försäkringstiden löper ut, föreligger förhållanden som avses i § 18-14, och MOUen senare kommer till rätta utan att den försäkrade har rätt till ersättning för totalförlust, förlängs försäkringen tills MOUen har anlänt och har ankrats/förtöjts på säker plats. Om MOUen är skadat ska bestämmelserna i § 18-5 därefter tillämpas.

Försäkringen förlängs dock inte under några omständigheter längre än två år efter utgången av försäkringstiden.

§ 18-16. Försäkringsgivarens ansvar under utredningsperioden

Om den försäkrade har rätt till ersättning för totalförlust enligt § 18-9 andra stycket, § 18-10 och § 18-14, är en försäkringsgivare som inte är ansvarig för totalförlusten inte heller ansvarig för nya haverier som inträffar efter det haveri som medförde totalförlusten.

Den försäkringsgivare som är ansvarig för totalförlusten, är ansvarig för den försäkrades ersättningsansvar i enlighet med § 18-35 till § 18-38, oavsett om ansvaret har uppstått till följd av sjörisk eller krigsrisk, under förutsättning att ansvaret uppstod efter det haveri som medförde totalförlusten, men innan ersättningen utbetalades, och senast inom två år efter utgången av försäkringstiden.

Avsnitt 2-3

Skada

§ 18-17. Huvudregel om försäkringsgivarens ansvar

Om MOUen har skadats utan att bestämmelserna om totalförlust är tillämpliga, är försäkringsgivaren ansvarig för kostnader för att reparera skadan så att MOUen återställs till det skick den var i innan skadan inträffade.

Ansvaret inträder allteftersom reparationskostnaderna uppkommer.

Om reparationen har medfört speciella fördelar för den försäkrade genom att MOUen har förstärkts eller utrustning har förbättrats, ska avdrag på ersättningen göras, begränsat till de merkostnader som förstärkningen eller förbättringen har föranlett.

Om fullständiga reparationer av skadorna inte är möjligt men MOUen uppfyller kraven på teknisk och operativ säkerhet och kan göras tjänlig sitt syfte genom en mindre omfattande reparation, är försäkringsgivaren, utöver reparationskostnaderna, ansvarig för värdeminskningen. Om fullständiga reparationer av skadorna medför orimliga kostnader kan försäkringsgivaren kräva att **dennes** ansvar begränsas till den mindre omfattande reparationen skulle kosta, med tillägg av värdeminskningen.

§ 18-18. Ersättning för oreparerad skada

Även om reparationer inte har utförts kan den försäkrade kräva att skadan ersätts när försäkringsperioden löper ut.

Ersättningen beräknas baserat på en ungefärlig uppskattning av den minskning

av MOUens marknadsvärde som beror på skadan och gäller vid tidpunkten då försäkringen upphör, men inte utöver de ungefärligt uppskattade reparationskostnaderna. Beräknade gemensamma kostnader ersätts inte, med undantag av 50 % av de beräknade dock- och kajhyra.

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för oreparerad skada om MOUen är föremål för totalförlust eller är kondemnerad enligt § 18-10 innan försäkringen upphör. Detta gäller också om totalförlusten inte är täckt enligt denna försäkringen.

Om MOUen ska överlåtas kan den försäkrade överföra ersättningskrav för kända skador till köparen.

§ 18-19. Bristande underhåll m.m.

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för kostnader för att förnya eller reparera den eller de delar av skrovet, maskineriet, anläggningen eller utrustning som på grund av slitage, frätning, förruttnelse, bristande underhåll eller liknande orsaker inte var i försvarbart skick.

§ 18-20. Konstruktionsfel m.m.

Om skadan beror på konstruktionsfel eller materialfel är försäkringsgivaren inte ansvarig för kostnaderna för att förnya eller reparera den eller de delar av MOUen, maskineriet, anläggningen eller utrustningen som inte var i försvarbart skick, om inte den berörda delen eller delarna var godkända av klassifikationssällskapet.

§ 18-21. Förlust som inte ersätts

Försäkringsgivaren ersätter inte:

- (a) besättningens hyra och kost, förutom till besättning som är engagerad i reparationer,
- (b) normala kostnader för driften av MOUen under den tid reparationen varar,
- (c) kostnader för flänsning, lagring och borttagande av last,
- (d) kost och logi för utomstående personal och besökande.

§ 18-22. Skada på borrhsträngen

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust av eller skada på borrhsträngen:

- (a) när den befinner sig nere i brunnen eller i vattnet, med mindre förlusten eller skadan är en följd av yttre förhållanden som borrentreprenören står ansvarig för enligt kontraktsbestämmelser som kan anses sedvanliga inom relevant verksamhetsområdet, eller
- (b) när den lämnats kvar i brunnen för ett annat syfte än borrhning.

§ 18-23. Uppskjuten reparation

Om reparation inte har utförts inom fem år efter det att skadan upptäcktes, är försäkringsgivaren inte ansvarig för de ökade kostnader för arbetet som senare inträder.

§ 18-24. Temporär reparation

Försäkringsgivaren svarar för kostnader vid en nödvändig temporär reparation när permanent reparation inte kan utföras på det ställe där MOUen befinner sig.

Om en temporär reparation av det skadade föremålet utföres vid annat tillfälle är försäkringsgivaren ansvarig för kostnader upp till den besparing **denne** uppnår genom att den permanenta reparationen skjuts upp, eller upp till 20 % per år av kaskovärdet enligt § 18-1(a) för den tid den försäkrade sparar om detta belopp är större.

§ 18-25. Kostnader för att påskynda reparationsarbetet

Om den försäkrade för att begränsa sin tidsförlust påskyndar reparationen av det skadade föremålet genom extraordinära åtgärder, är försäkringsgivarens ansvar för de kostnader som dessa åtgärder medför, begränsat till 20 % per år av kaskovärdet enligt § 18-1(a) för den tid som har sparats in för den försäkrade. Den försäkrades besparing och ansvaret för försäkringsgivaren beräknas sammantaget för alla reparationer som utförs samtidigt.

§ 18-26. Reparationer av en kondemnabel MOU

Om MOUen repareras trots att villkoren för kondemnation/konstruktiv totalförlust är uppfyllda är försäkringsgivarens ansvar begränsat till försäkringsbeloppet med eventuella tillägg enligt § 4-19, men reducerat med vrakets värde.

§ 18-27. Besiktning av skadorna

Innan skadorna repareras ska de besiktigas av en representant för den försäkrade och en representant för försäkringsgivaren.

Representanterna ska avge besiktningsrapporter i vilka de beskriver skadorna och uttalar sig om den troliga orsaken till de olika skadorna, tidpunkten när de inträffade och kostnaderna för att reparera dem.

Om en av parterna så kräver ska representanterna, innan skadan repareras, avge preliminära rapporter där de ungefärligt uppskattar reparationskostnaderna.

Om det råder oenighet mellan den försäkrades och försäkringsgivarens representant kan parterna tillkalla en skiljeman som ska lämna ett motiverat uttalande om de frågor som **denne** får. Om parterna inte kan enas om val av skiljeman, utses denne av en nordisk dispaschör.

Varken den försäkrade eller försäkringsgivaren kan begära rättslig värdering av skadorna om inte detta krävs enligt respektive lands lagstiftning.

Om den försäkrade utan tvingande orsak låter reparera MOUen utan att låta besiktiga den eller utan att kalla försäkringsgivaren till besiktning, bär **den försäkrade**, utöver den bevisbörda enligt § 2-12, också bevisbördan att skadan inte beror på orsaker som inte omfattas av försäkringen.

§ 18-28. Inhämtande av anbud

Försäkringsgivaren kan kräva att anbud på reparationsarbetet inhämtas från de verkstäder **denne** väljer. Om den försäkrade inte inhämtar sådana anbud kan försäkringsgivaren göra det.

Om inhämtandet av anbud medför längre tidsförlust än 10 dagar räknat från det att anbudinbjudan sänts ut, ersätter försäkringsgivaren tidsförlusten med 20 % per år av kaskovärdet enligt § 18-1 (a) under överskjutande tid.

§ 18-29. Val av reparationsverkstad

De inhämtade anbuden ska, för att kunna jämföras, korrigeras genom att kostnader för förflyttning läggs till anbudssumman.

Den försäkrade bestämmer vilken verkstad som ska användas, men försäkringsgivarens ansvar för kostnader vid reparationen och förflyttningen begränsas till ett belopp som motsvarar det belopp som skulle ha blivit ersatt om det lägsta korrigerade anbudet hade antagits, **med ett tillägg av 20 % per år av kaskovärdet, enligt § 18-1(a), för den tid den försäkrade sparar genom att inte välja det anbudet. För det fall att bränsleförbrukningen för förflyttning minskas genom att inte välja det lägsta anbudet, skall försäkringsgivarens maximala ansvar höjas med upp till USD 40 (eller motsvarande enligt försäkringspolicyns valuta) per ton CO2 som därmed sparas.**

Om den försäkrade på grund av särskild omständigheter har skälig orsak att motsätta sig att reparationerna utförs vid en av verkstäderna som har lämnat anbud, kan **denne** kräva att anbudet från den verkstaden inte beaktas.

§ 18-30. Förflyttning för reparation

Med den begränsning som följer av § 18-29, är försäkringsgivaren ansvarig för kostnader vid förflyttning av MOUen till verkstad, inklusive kost och hyra för nödvändigt manskap, bunkerolja och liknande direkta kostnader för driften av MOUen under den tid som krävs. Om förflyttningen medför besparingar för den försäkrade, görs avdrag för ett motsvarande belopp.

Om en annan försäkringsgivare i enlighet med § 3-20 uttryckligen har av sagt sig ansvaret under förflyttningen, är den försäkringsgivare som är ansvarig för skadorna på MOUen också ansvarig för förlust som uppstår under eller till följd av förflyttningen, och som annars skulle ha ersatts av den andra försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren kan avsäga sig allt ansvar under förflyttningen i enlighet med § 3-20.

§ 18-31. Fördelning av gemensamma kostnader

Är det uppstått kostnader som är gemensamma för reparationsarbeten som försäkringsgivaren är ansvarig för och annat arbete som inte omfattas av försäkringen, ska dessa kostnader fördelas baserat på vad var kategori har kostat. De gemensamma kostnader som beror på reparationstidens längd ska dock fördelas med hänsyn till den tid de ersättningsmässiga och de icke

ersättningsmässiga arbetena skulle ha tagit om vardera grupp av arbeten hade utförts var för sig.

§ 18-32. Isavdrag

Skada som beror på sammanstötning med is eller kontakt med is, med undantag för sammanstötning med isberg i rum sjö, ersätts med eventuellt avdrag enligt försäkringsavtalet. Till detta ska självrisken som hänvisas till i § 18-33, första stycket, läggas till.

Följande ersätts utan avdrag:

- (a) förlust ersatt enligt § 18-17 fjärde stycket, § 18-28 andra stycket och § 18-30,
- (b) oanvända reservdelar som har skadats eller förlorats,
- (c) temporära reparationer.

§ 18-33. Självrisk

För varje enskilt haveri avdras det belopp som framgår av försäkringsavtalet.

Skador som beror på hårt väder orsakade av en och samma atmosfäriska störning, räknas som ett haveri.

Kostnader i samband med ersättningsberäkningen, jfr. § 4-5, och förlust vid räddningsåtgärder, jfr. § 4-7 till § 4-12, ersätts utan självriskavdrag.

§ 18-34. Grund för beräkning av avdrag enligt § 18-32, § 18-33 och § 3-15

Avdrag enligt § 3-15 tredje stycket, § 18-32 och § 18-33 beräknas på full ersättning enligt Planen och försäkringsvillkoren innan avdrag enligt någon av nämnda paragrafer har gjorts.

Avdrag görs också när skada på MOUen ersätts enligt § 4-7 jfr. § 4-12 första stycket.

Avsnitt 2-4

Den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt

§ 18-35. Omfattningen av försäkringsgivarens ansvar

Försäkringsgivaren håller den försäkrade skadelös för det ansvar som den försäkrade åläggs genom förlust som MOUen med tillbehör, utrustning och last, eller av bogserbåt som nyttjas av MOUen, orsakar genom kollision eller kontakt.

Försäkringsgivaren ersätter inte:

- (a) ansvar som uppstår när MOUen genomför bogsering, eller som förorsakas av bogseringen, såvida inte denna sker i samband med bärgning enligt § 3-12, andra stycket,
- (b) ansvar för personskada eller förlust av liv,
- (c) annan förlust som vållats utomstående personal, besökande eller manskap på den försäkrade MOUen,
- (d) ansvar för skada på eller förlust av last, utomstående parts utrustning, proviant eller andra föremål ombord den försäkrade MOU, eller utrustning som MOUen använder,
- (e) ansvar gentemot befraktare eller andra vars intressen är knutna till den försäkrade MOUen,
- (f) ansvar för föroreningsskador och skador vid brand eller explosion som beror på olja eller andra flytande eller flyktiga ämnen, kontaminerings-skador som förorsakats av radioaktiva ämnen och skador på korallrev och andra miljöskador. Försäkringsgivaren är dock ansvarig om den försäkrade vid kollision med annan MOU, fartyg eller annan manövrerbar enhet åläggs ansvar för sådana skador på den andra MOUen, fartyg eller enhet med tillbehör och last,
- (g) ansvar för förlust som last eller bunker förorsakar efter grundstötning eller kontakt med is,
- (h) ansvar för förlust som beror på användning av ankare, undervattens utrustning, förtöjnings- och bogsergoods, lastnings- och lossnings-anordningar, landgångar o. dyl. samt ansvar för skada på eller förlust av dessa föremål,
- (i) ansvar för att vraket av den försäkrade MOUen avlägsnas och för hinder

- för fart som skapats av den försäkrade MOUen,
- (j) återbetalning av belopp som tredje **part** har betalat som ersättning för förlust som avses i punkt (a) till (i).

§ 18-36. Ansvarsbegränsning på grund av tonnage eller värde för flera MOUer

Om den försäkrades ansvar begränsas på grund av tonnage eller värde för flera MOUer, och dessa MOUer är försäkrade hos olika försäkringsgivare, är varje enskild försäkringsgivare ansvarig för den del av ansvaret som motsvarar respektive MOUens tonnage eller värde.

§ 18-37. Gränsen för försäkringsgivarens ansvar vid ett enskilt haveri

Försäkringsgivaren är ansvarig upp till ett belopp motsvarande försäkringsbeloppet, ej överstigande USD 500.000.000 eller 50 % av försäkringsbeloppet om detta är högre, för ersättningsansvar som följd av ett enskilt haveri.

§ 18-38. Självrisk

För varje haveri görs avdrag med det belopp som anges i försäkringsavtalet. Rättegångskostnader, jfr. § 4-4, kostnader i samband med ersättningsuppgörelsen, jfr. § 4-5, samt förlust vid räddningsåtgärder jfr. § 4-7 till § 4-12, ersätts utan avdrag av självrisk.

Avsnitt 3

Särskilda försäkringar mot totalförlust

§ 18-39. Försäkring mot totalförlust och överskjutande kollisionsansvar (kaskointresseförsäkring)

Om försäkring mot totalförlust och överskjutande kollisionsansvar (kaskointresseförsäkring) har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig med det belopp som anges i försäkringsavtalet:

- (a) för totalförlust enligt bestämmelserna i § 18-8 till § 18-16, och
- (b) särskilt för den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt enligt bestämmelserna i § 18-35 till § 18-37, när kaskoförsäkringsgivaren inte

ersätter ansvaret därför att det överskrider det maximala ansvaret enligt § 18-37.

§ 18-40. Försäkring mot förlust av långsiktiga fraktintäkter (fraktintresseförsäkring)

Om en försäkring har tecknats mot förlust av långsiktiga fraktintäkter (fraktintresseförsäkring), är försäkringsgivaren ansvarig för totalförlust i enlighet med bestämmelserna i § 18-8 till § 18-16 med det belopp som anges i försäkringsavtalet.

§ 18-41. Gemensamma regler för särskilda försäkringar mot totalförlust

Försäkringsgivarens ansvar för totalförlust villkoras av att den försäkrade kräver ersättning för totalförlust av kaskoförsäkringsgivaren. Om kaskoförsäkringsgivaren har utbetalat försäkringsbeloppet enligt § 4-21, kan den försäkrade kräva ersättning av försäkringsgivaren mot att överlåta vraket till **denne**. Om både kaskointresseförsäkring och fraktintresseförsäkring har tecknats, har kaskointresseförsäkringsgivaren företrädesrätt till vraket.

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust vid räddningsåtgärder, jfr. § 4-7 till § 4-12.

Bestämmelserna i § 18-2 till § 18-16 tillämpas på motsvarande sätt.

Bestämmelserna i § 1-4A, § 9-4, § 9-5 första punkten, § 9-6 och § 9-8, jfr. § 9-2, får motsvarande användning beträffande förhållandet mellan försäkringsgivarna för de särskilda försäkringarna mot totalförlust m.m. och huvudförsäkringsgivaren under kaskoförsäkringen.

§ 18-42. Begränsning av möjligheten att teckna särskilda försäkringar mot totalförlust

Om en kaskointresseförsäkring har tecknats för ett belopp som överstiger 25 % av det avtalade värdet för kaskoförsäkringen mot samma risk, är den överskjutande delen av kaskointresseförsäkringen ogiltig. Samma sak gäller vid täckning av fraktintresseförsäkring.

Om flera kaskointresseförsäkringar eller flera fraktintresseförsäkringar har tecknats minskas försäkringsgivarens ansvar proportionerligt.

Bestämmelserna i första stycket hindrar inte att den försäkrade förutom kaskointresseförsäkring och fraktintresseförsäkring tecknar försäkring med öppet försäkringsvärde mot förlust av ett befintligt tidscerteparti eller ett kontrakt för en serie uppdrag. Får den försäkrade ersättning utbetalad enligt en sådan försäkring, minskas fraktintresseförsäkringsgivarens ansvar enligt § 18-40 motsvarande.

Avsnitt 4 Tidsförlust

§ 18-43. Huvudregel beträffande försäkringsgivarens ansvar

Försäkringen omfattar **den försäkrades intäktsförlust** som beror på att MOUen helt eller delvis har varit ute från intäktsgivande verksamhet på grund av skada på MOUen, såvida skadan är ersättningsmässig enligt Planen, eller skulle ha varit det om självrisk inte hade avtalats, jfr. § 18-33. Om kaskoförsäkringen tecknats på andra villkor än Planen, och dessa villkor skriftligen har accepteras av försäkringsgivaren, ska bestämmelserna i Planens kapitel 18 avsnitt 2 ersättas med de korresponderande villkoren i berörd försäkring vid bedömningen av om skadan är ersättningsmässig.

Försäkringen omfattar också **den försäkrades intäktsförlust** som beror på att MOUen helt eller delvis är ute från intäktsgivande verksamhet:

- (a) därför att **MOUen** har gått på grund,
- (b) därför att **MOUen** som följd av fysisk instängning (bortsett från instängning på grund av is) förhindras från att lämna en hamn eller ett liknande avgränsat område, eller
- (c) som följd av åtgärd för att bärga eller avlägsna skadad last, eller
- (d) som följd av en händelse som täcks av York-Antwerpen reglerna 2016 vid Gemensamt Haveri.

Försäkringsgivarens ansvar som följd av ett enskilt haveri och haverier som har inträffat under försäkringstiden begränsas till försäkringsbeloppet per

dygn multiplicerat med **respektive** antal ersättningsdagar **försäkrade** enligt försäkringsavtalet.

Efterföljande ett haveri, ska försäkringsavtalets ansvarsgräns automatiskt återställas till den ursprungliga ansvarsgränsen. Tilläggspremien som **ska betalas för ett sådant återställande ska vara** 100 % av den avtalade premien för det berörda MOUen, beräknat proportionerligt på beloppet som återställs oberoende av **kvarvarande tid på försäkringsperioden.**

§ 18-44. Totalförlust

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för **intäktsförlust** som beror på ett haveri som ger den försäkrade rätt till totalförlustersättning enligt **gällande kaskoförsäkring. Om ingen kaskoförsäkring gäller, ska bedömningen baseras på** kapitel 18, avsnitt 2-2 i Planen.

§ 18-45. Huvudregel för ersättningsberäkningen

Ersättningen fastställs på grundval av den tid MOUen har varit ute från intäktsgivande verksamhet (tidsförlusten) och intäktsförlusten per dygn (dagsbeloppet). Tidsförlust som har inträtt före händelser som anges i § 18-43 har inträffat, ersätts inte.

§ 18-46. Beräkning av tidsförlusten

Tidsförlusten anges i dagar, timmar och minuter. Tid där **den försäkrade** bara delvis har varit ute från intäktsgivande verksamhet, omräknas till motsvarande tid med fullt driftsstopp.

§ 18-47. Dagsbelopp

Dagsbeloppet **ska bestämmas** till ett belopp som är lika stort som hyran per dygn enligt gällande kontrakt, med avdrag för kostnader som den försäkrade har eller borde ha sparat in till följd av att MOUen inte har varit i reguljär drift.

Om MOU inte är kontrakterat, beräknas dagsbeloppet på grundval av genomsnittliga hyror för MOUer av vederbörande typ och storlek och driftområde i den tidsperiod som MOUen är ute från intäktsgivande verksamhet.

§ 18-48. Avtalat dagsbelopp

Det dagliga försäkringsbeloppet som statuerat enligt § 18-43, stycke 3 i försäkringsavtalet ska anses konstituera ett överenskommet dagsbelopp (försäkringsvärde) om inte omständigheterna tydligt indikerar något annat.

§ 18-49. Självriskperiod

För varje enskilt haveri fastställs en självriskperiod som räknas fr.o.m. tidsförlustens början och fortgår till dess **den förlorade tiden** har nått den självriskperiod som anges i försäkringsavtalet, **beräknad i enlighet med regeln i § 18-46**. Tidsförlust under självriskperioden ersätts inte.

Skada som har orsakats av hårt väder eller gång i is, och som har uppstått under tidsperioden från avgång från en hamn eller plats till anlop av nästa hamn eller plats, räknas som ett enskilt haveri.

Skada, orsakad av hårt väder beroende på samma atmosfäriska störningar medan MOUen är stationärt vid en plats, räknas som ett haveri.

§ 18-50. Besiktning av skadorna

Bestämmelsen i § 18-27 gäller på motsvarande sätt.

§ 18-51. Val av reparationsplats

Försäkringsgivaren kan kräva att anbud på reparationsarbetet inhämtas från de verkstäder **denna** väljer. Om den försäkrade inte inhämtar sådana anbud, kan försäkringsgivaren göra det.

I jämförande syfte ska reparationstiden för inkomna anbud, omvandlat i monetära kostnader baserat på det applicerbara dagsbeloppet, justeras genom att lägga till:

- uppskattad ytterligare återbäringsbar tid under § 18-52 och/eller § 18-55 efter omvandling enligt ovan.
- reparationskostnader ej återbäringsbara under kaskoförsäkringen endast som följd av att reparationskostnaden varit dyrare än det billigaste alternativet.

Den försäkrade bestämmer vilken verkstad som ska användas. Försäkringsgivarens ansvar är dock begränsat till **det lägsta justerade anbudet**. Väljer den försäkrade denna verkstad, ska ersättningsuppgörelsen bygga på den faktiska tidsförlusten, även om den är större än vad anbudet förutsatte.

Om den försäkrade på grund av särskilda omständigheter, har **godtagbara skäl** att motsätta sig att reparation utförs av en verkstad som har **inkommit med** anbud, kan **denne** kräva att anbudet från den verkstaden **bortses ifrån**.

§ 18-52. Förflyttning till reparationsplats o. dyl.

Tidsförlust vid förflyttning till reparationsplats debiteras den kategori av arbeten som har nödvändiggjort förflyttningen.

Om förflyttning till reparationsplatsen var nödvändig p.g.a. mer än en kategori arbeten, fördelas restiden i förhållande till den tid varje kategori av arbeten skulle ha krävt om de hade utförts separat. Förflyttning i självriskperioden fördelas inte.

Reglerna i första och andra stycket gäller också för tidsförlust vid besiktningar, inhämtande av anbud, tankrengöring, väntetid för själva reparationen och liknande förhållanden som är nödvändiga för att arbetet ska kunna utföras.

§ 18-53. Extrakostnader för att undgå eller minimera förlust

Försäkringsgivaren svarar för extrakostnader vid temporära reparationer och vid extraordinära åtgärder som vidtas för att avvärja eller begränsa förlust som försäkringen omfattar, i den utsträckning dessa extrakostnader inte täcks av **fartygets gällande kaskoförsäkring. Kapitel 4, stycke 2 skall ej tillämpas.**

Ansaret för sådana kostnader er begränsat till den summa försäkringsgivaren **hade fått** betala **utifall** åtgärderna inte hade vidtagits.

Om **förlust undgås eller minimeras till fördel för flera intressenter, är försäkringsgivaren endast ansvarig för sådan del av de extrakostnaderna som står i proportion till det försäkrade intresset.**

§ 18-54. Samtida reparationer

Om reparationer hänförliga till ett haveri som omfattas av denna tidsförlustförsäkring utförs **parallellt** med:

- (1) reparationer på grund av annan skada täckt under denna eller någon annan tidsförlustförsäkring, och/eller
- (2) arbeten som inte omfattas av någon tidsförlustförsäkring, men som
 - (a) utförs för att uppfylla klassällskapets begäran, eller
 - (b) är nödvändiga av hänsyn till MOUens förmåga att uppfylla kraven till teknisk och operativ säkerhet eller dess kontraktsåtaganden eller
 - (c) gäller ombyggnad,

så skall gemensam tid för de två kategorierna av arbete som faller utanför självriskperioden **fördelas på följande sätt:**

- I. Där gemensam tid faller utom självriskperioden för samtliga skador, och inget arbete som hänvisas till i stycke 1, punkt 2 utförs parallellt, så skall den gemensamma tiden fördelas lika mellan samtliga skador.
- II. Där gemensam tid faller utom självriskperioden för samtliga skador, men reparationsarbetet utförs parallellt med arbete som hänvisas till i stycke 1, punkt 2 så skall hälften av sådan gemensam tid fördelas lika mellan samtliga skador.
- III. Där gemensam tid faller inom självriskperioden för en eller flera skador, men utom självriskperioden för andra skador, så skall hälften av sådan gemensam tid fördelas lika mellan de skador där självriskperioden har löpt ut, oavsett huruvida arbete som hänvisas till i stycke 1, punkt 2 har utförts parallellt.

Arbeten under **stycke 1, punkt 2, (a) - (c)** som inte skulle ha medfört att MOUen varit ute från intäktsgivande verksamhet, om utförda separat och som inte har försenat haveri reparationerna ska inte beaktas. Om haveri skada upptäckts eller inträffar under tiden som MOUen skulle ha varit ute från intäktsgivande verksamhet om arbeten under **stycke 1, punkt 2, (a) - (c)** hade utförts separat, tiden för reparationer utförda samtidigt med planerade arbeten under (a) - (c) ska inte ersättas.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket ska varje kategori arbeten anses ha pågått i det antal dagar arbetena skulle ha krävt om de hade utförts var för sig, räknat från den tidpunkt arbetena påbörjades. Om inte

förhållandena klart utpekar en annan tidpunkt antas alla kategorier arbeten för att ha påbörjats vid MOUens ankomst till reparationsplatsen. Den försening som eventuellt uppstår därför att flera kategorier arbeten utförts samtidigt, ska fördelas på alla kategorier i förhållande till det antal dagar arbetena skulle ha krävt om de hade utförts separat, räknat från den tidpunkt arbetena påbörjades.

§ 18-55. Tidsförlust efter avslutad reparation

Försäkringsgivaren är ej ansvarig för tidsförlust efter färdigställande av reparation, med undantag för tidsförlust:

- (a) innan MOUen kan återuppta **tjänstgöring** enligt det kontrakt som gällde vid haveritidpunkten, eller
- (b) under tiden som MOUen förflyttas tillbaka till en position på samma avstånd som, förutom haveriet, där man hade börjat förflyttningen till sin nästa plats under ett bindande arbetskontrakt som ingåtts innan början av förflyttningen till reparationsplatsen.

För tidsförlust efter avslutad reparation gäller § 18-52 på motsvarande sätt.

§ 18-56. Reparationer efter försäkringstidens utgång

Tidsförlust som påbörjas efter försäkringstidens utgång ersätts enligt bestämmelserna i § 18-47, även om dagsbeloppet enligt § 18-48 är avtalat, om detta leder till en lägre ersättning.

Försäkringsgivaren ska ej hållas ansvarig för tidsförlust som påbörjas mer än två år efter utgången av försäkringsperioden.

§ 18-57. Försäkringsgivarens ansvar när MOUen överläts till ny ägare

Då överlåtelse till ny ägare har skjutits upp på grund av skada eller händelse återbäringsbar under § 18-43, så ersätter försäkringsgivaren den försäkrades ränteförlust på försäljningssumman baserad på räntesatsen i § 5-4, stycke 3, samt lön och uppehälle för besättningen, även om MOUen inte skulle haft intäkt under förseningen. **Försäkringsgivaren skall dock ej vara ansvarig för tid som i vilket fall som helst hade varit förlorad i samband med överlåtelsen.**

Ersättning enligt första stycket ska inte vara högre än ersättning beräknad på grundval av försäkringsbeloppet per dygn och den tid leveransen uppskjutits med, med avdrag för den avtalade självriskperioden. Självriskperioden räknas i löpande dagar även om ränteförlust och försäkringsbelopp per dygn inte är lika stora. Ersättning kan inte krävas **för tidsförlust efter avslutade reparationer, med undantag för tidsförlust under förflyttning efter reparationer. Om förflyttningen resulterar i tidsbesparingar för den försäkrade skall en motsvarande tid fråndragas.**

Den försäkrades krav mot försäkringsgivaren kan inte överlåtas till ny ägare.

§ 18-58. Förhållande till andra försäkringar och gemensamt haveri

Bestämmelserna om subrogation i § 5-13 ska tillämpas på motsvarande sätt för:

- (a) den försäkrades krav på ersättning vid tidsförlust och ersättning av driftskostnader under förflyttning till reparationsplats enligt § 18-28 eller § 18-30, eller motsvarande bestämmelser i sådana andra villkor som MOUens kaskoförsäkring baseras på, och
- (b) de krav den försäkrade i övrigt skulle kunna ställa på att få förlusten ersatt av en annan försäkringsgivare eller i gemensamt haveri.

Avsnitt 5 Krigsförsäkring

Avsnitt 5-1

Allmänna bestämmelser om krigsförsäkringens omfattning

§ 18-59. Täckta risker

Försäkringen omfattar krigsrisk, jmf. § 2-9.

Om försäkringen mot sjörisk har upphävts under förhållanden som anges i § 3-19, omfattar försäkringen också sjörisk, jfr. § 2-8.

Denna försäkring mot krigsrisk täcker ej föremål i förvar på land enligt § 18-3. För föremål som har flyttats från MOUen, suspenderas försäkringen vid avslutad lossning av föremålet i hamn. Försäkringsgivarens ansvar återupptas vid påbörjande av lastningsoperation av föremål från hamn ombord en MOU eller ett fartyg.

§ 18-60. Försäkrade intressen

Beroende på § 18-61 så täcker försäkringen:

- (a) totalförlust och skada, jfr. avsnitt 2-1 till 2-3 ovan samt 5-4 och 5-5 nedan,
- (b) kollisionansvar, jfr. avsnitt 2-4 ovan,
- (c) kaskointresse/fraktintresse, jfr. avsnitt 3 ovan,
- (d) tidsförlust, jfr. avsnitt 4 ovan samt 5-6 nedan,
- (e) redaransvar (P&I), jfr. avsnitt 5-7 nedan inkluderande yrkesskadeförsäkring etc., jfr. avsnitt 5-8 nedan.

§ 18-61. Försäkringsbelopp

Täckning för vart av intressena uppräknade i § 18-60 är beroende på om parterna har överenskommit om separata försäkringsbelopp för vart och ett av de olika intressena. Angående tidsförlustförsäkring så måste dagsbeloppet också framgå i försäkringsavtalet, jfr. § 18-47 och § 18-48, samt självrisk perioden, jfr. § 18-49, och antalet dagar försäkrade per haveri och totalt, jfr. § 18-43, tredje stycket.

Om inget annat avtalats, så ska de följande försäkringsbeloppen tillämpas:

- (a) Försäkringsbeloppet för § 18-60 (e) P&I och yrkesskadeförsäkringen är det totala beloppet som försäkras enligt § 18-60 (a) och (c). Inom detta kombinerade belopp, täcks kostnader som ålagts för att förhindra förluster enligt avsnitt 5-7 och 5-8. § 4-18 är inte tillämplig.
- (b) Försäkringsbeloppet för § 18-60 (b) kollisionansvar ska vara likvärdigt med försäkringsbeloppet för § 18-60 (a) med tillägg av försäkringsbeloppet för § 18-60 (c) kaskointresse, jfr. § 18-39 (b).

§ 18-62. Säkerhetsföreskrifter

Försäkringsgivaren kan under försäkringstiden i särskilda säkerhetsföreskrifter (jfr. § 3-22) ställa krav på bl.a. följande:

- (a) att MOUen inte ska starta en planerad flytt eller verksamhet, eller fullfölja en pågående flytt eller verksamhet,
- (b) att MOUen ska eller inte ska följa en viss rutt,
- (c) att MOUen ska deviera, förflyttas från en hamn till en annan, eller bli liggande i en viss hamn,
- (d) att MOUen inte ska föra last av en viss typ eller vissa passagerare,
- (e) att MOUen ska eller inte ska följa främmande statsmakts myndighetsbeslut,
- (f) att den försäkrade utan oskäligt dröjsmål ska lämna information om MOUens position, om resor som MOUen genomför eller ska genomföra, om avgångs- och ankomsttider, lastens art, resrutt, kontraktsförhållanden m.m., och om eventuella ändringar av information som lämnats tidigare om sådana förhållanden.

Vid brott mot fastställda säkerhetsföreskrifter gäller § 3-25, andra stycket, på motsvarande sätt.

Avsnitt 5-2

Försäkringens upphörande

§ 18-63. Stormaktskrig

Om det uppstår krig eller krigsliknande förhållande mellan några av följande stater:

Storbritannien, USA, Frankrike, Den ryska federationen samt Folkrepubliken Kina, upphör en försäkring mot krigsrisk omedelbart.

§ 18-64. Användning av atomvapen i krigssyfte

Vid vilken som helst användning av atomvapen i krigssyfte upphör försäkringen automatiskt.

§ 18-65. Bareboat-charter

Om MOUen hyrs ut upphör försäkringen automatiskt.

§ 18-66. Uppsägning

Vid ändrade förhållanden har både försäkringstagaren och försäkrings-

givaren rätt att säga upp försäkringen med sju dagars varsel (sådan uppsägning träder i kraft på utgången av 7 dagar från midnatt den dagen som försäkringstagaren eller försäkringsgivaren meddelat om uppsägning). En uppsägning får också verkan i förhållande till panthavaren, men försäkringsgivaren ska omedelbart meddela honom om uppsägningen.

Försäkringsgivaren ska, så långt det är praktiskt och kommersiellt möjligt, sträva efter att lämna ett förslag till förlängning av försäkringen med bästa möjliga villkor under de förändrade förhållandena.

Avsnitt 5-3

Verksamhetsområden

§ 18-67. Uteslutna och villkorade områden

Försäkringsgivaren kan när som helst fastställa eller ändra försäkringens verksamhetsområde. **Försäkringsgivaren** kan i detta sammanhang bestämma följande:

- (a) vissa områden ska ha status som villkorade områden. I sådana områden kan MOUen fortsätta att utöva verksamhet eller förflyttas till, men tilläggspremie ska erläggas,
- (b) vissa områden ska ha status som uteslutna områden. Sådana områden ligger utanför försäkringens verksamhetsområde.

Avsnitt 5-4

Totalförlust

§ 18-68. Förhållandet till avsnitt 2-2 ovan

Bestämmelserna i detta avsnitt gäller i tillägg till bestämmelserna i avsnitt 2-2 ovan.

§ 18-69. Ingripande av främmande statsmakt, sjöröveri

Om MOUen har fräntagits den försäkrade genom ingripande av en främmande statsmakt, vilket försäkringsgivaren är ansvarig för enligt § 2-9, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust om MOUen inte frigges inom **tolv** månader fr.o.m. den dag ingripandet ägde rum.

Om MOUen tagits av pirater eller fräntagits den försäkrade genom liknande rättsstridiga ingripanden, vilket försäkringsgivaren är ansvarig för enligt § 2-9, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust om MOUen inte har kommit till rätta inom **tolv** månader fr.o.m. den dag ingripandet ägde rum.

Om det innan utgången av de tidsfrister som nämns i första och andra stycket står klart att den försäkrade inte kommer att återfå MOUen, kan **denne** kräva ersättning för totalförlust omedelbart.

Om den försäkrade har krävt ersättning för totalförlust och de fastställda tidsfristerna har löpt ut, har det ingen betydelse för den försäkrades krav att MOUen senare frigges.

§ 18-15 och § 18-16 gäller på motsvarande sätt.

§ 18-70. Instängning

Om MOUen till följd av instängning förhindras att lämna en hamn eller ett liknande avgränsat område, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust om hindret inte har upphört inom tolv månader fr.o.m. den dag det inträffade.

Bestämmelserna i § 18-69 tredje, fjärde och femte stycket gäller på motsvarande sätt.

§ 18-71. Påtvingat uppehåll m.m.

Har MOUen hållits utanför intäktsgivande verksamhet i mer än sex månader till följd av försäkringsgivarens krav, jfr. § 18-62, kan den försäkrade kräva ersättning för totalförlust.

Avsnitt 5-5

Skada

§ 18-72. Förhållandet till avsnitt 2-3 ovan

Bestämmelserna i avsnitt 2-3 ovan gäller med följande undantag:

- (a) Försäkringen omfattar inte kostnader som anges i § 18-25 och § 18-28

andra stycket. Försäkringen omfattar inte heller hyra och kost och liknande kostnader för driften av MOUen som följer av § 4-11 eller § 18-30 första stycket.

(b) I stället för § 18-29 gäller följande:

De inhämtade anbudena ska för jämförelsens skull korrigeras genom att förflyttningskostnaderna läggs till anbudssumman. Till de korrigerade anbudena läggs ett belopp som motsvarar produkten av dagsbeloppet enligt tidsförlustsförsäkringen och det antal dygn MOUen totalt kommer att vara förhindrat från intäktsgivande verksamhet om reparationen sker vid den aktuella verkstaden. Det resulterande totalbeloppet betecknas som totala kostnader för reparationen. Om den försäkrade på grund av speciella omständigheter har rimliga skäl att motsätta sig att reparationen utförs vid en av de verkstäder som har lämnat anbud, kan **denne** kräva att anbudet från den verkstaden inte beaktas. Den försäkrade bestämmer vilken verkstad som ska användas, men försäkringsgivarens ansvar begränsas till de belopp som anges i föregående stycken.

§ 18-73. Självrisk

Förutom § 18-33 gäller följande:

Om MOUen har **blivit** beslagtaget av främmande statsmakt, och det lämnas tillbaka utan att den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust, ska förlust som har uppstått under ingripandet i sin helhet anses förorsakad vid ett enskilt haveri.

Avsnitt 5-6

Tidsförlust

§ 18-74. Förhållandet till avsnitt 4 ovan

Bestämmelserna i detta avsnitt gäller i tillägg till bestämmelserna i avsnitt 4 ovan.

I stället för § 18-43 andra stycket punkt (b) ska följande gälla:

Försäkringsgivaren är ansvarig för förlust som beror på att MOUen helt eller

delvis inte har intäktsgivande verksamhet därför att det till följd av instängning förhindrats att lämna en hamn eller ett liknande avgränsat område.

§ 18-75. Förlust vid anlop av visitationshamn, tillfälligt uppehåll m.m.

Försäkringsgivaren täcker också tidsförlust där MOUen förs till hamn av främmande statsmakt för:

- (a) visitation av last m.m.,
- (b) uppbringande och tillfälligt kvarhållande.

Om den försäkrade har anspråk på totalförlustersättning enligt § 18-69 eller § 18-70, har **denne** inte rätt till ersättning enligt detta avsnitt bortsett från den första månaden av tidsförlusten. Har ersättning redan utbetalats, ska den dras av från totalförlustersättningen.

§ 18-76. Förlust vid beslut om uppehåll m.m.

Försäkringsgivaren täcker också tidsförlust som beror på försäkringsgivarens beslut, jfr. § 18-62. Detta gäller dock inte i samband med krigsutbrott.

Om den försäkrade har anspråk på totalförlusttäckning enligt § 18-61, gäller § 18-75 andra stycket på motsvarande sätt.

§ 18-77. Val av reparationsplats

§ 18-51 gäller inte.

Avsnitt 5-7 **Redaransvar m.m. (P&I)**

§ 18-78. Täckning

Försäkringsgivaren täcker ansvar och kostnader som omfattas av MOUens P&I-försäkring om ansvaret/kostnaderna beror på en krigsrisk såsom den definieras i § 2-9 och/eller enligt definitionen i International Group of P&I Clubs Pooling Agreement såsom det löd när försäkringsavtalet slöts.

Om det inte har tecknats P&I-försäkring mot sjörisk för MOUen ska försäkringsgivarens ansvar enligt första stycket fastställas som om P&I-försäkringen hade tecknats i Gard.

§ 18-79. Begränsningar i täckningen

Om ansvar och kostnader som avses i § 18-78 omfattas av en annan försäkring som den försäkrade har tecknat, är täckningen enligt det här avsnittet subsidiär i förhållande till den försäkringen. Detta ska inte gälla för sjöroveri-risker.

Avsnitt 5-8

Yrkesskadeförsäkring m.m.

§ 18-80. Täckning

Om den försäkrade enligt lag eller tariffavtal är skyldig att teckna dödsfalls- och invaliditetsförsäkring för MOUens besättningsmedlemmar, täcker försäkringsgivaren de anspråk besättningsmedlemmarna har i det sammanhanget.

Om anspråk som nämnts i första stycket omfattas av täckningen i en annan försäkring som den försäkrade har tecknat, är täckningen enligt den här bestämmelsen subsidiär i förhållande till den försäkringen.

Avsnitt 6

Konstruktionsriskförsäkring

Avsnitt 6-1

Allmänna bestämmelser om konstruktionsriskförsäkringens omfattning

§ 18-81. Tillämpning

Bestämmelserna i avsnitt 6 tillämpas för konstruktion, ombyggnad och större uppgraderingar av MOUer, inkluderat när så är tillämpningsbart även off-shore-installation, koppling samt idrifttagning – s.k. "Projektet".

§ 18-82. Försäkringstid, ref. § 1-5

Försäkringstiden ska börja löpa från den tidpunkt som angivits i försäkringsavtalet. Försäkringen gäller i förhållande till varje del, utrustning och material som framställts eller anskaffats för MOUen, från den tidpunkt risken övertas av den försäkrade

Försäkringen gäller fram till den tidpunkt som är angivet då Projektet ska ha blivit fullbordat. Om den faktiska fullbordan sker senare än denna tidpunkt, förlängs försäkringen automatiskt, mot en tilläggspremie pro rata, eller enligt överenskommelse i försäkringsavtalet, till dess Projektet faktiskt har fullbordats, dock ej längre än nio månader.

§ 18-83. Försäkringsplatsen - projektplatsen

Försäkringen gäller överallt i världen.

Alla platser för varv, verkstäder, och/eller arbetsplatser för konstruktion och montering av huvuddelar ska avtalas med försäkringsgivaren. Förändring av sådana platser ska meddelas till och accepteras av försäkringsgivaren.

Provturer är täckta inom områden godkända av MOUens certifikat.

När det är avtalat att försäkringen täcker offshore-installation, koppling och idrifttagning ska den anvisade offshore-platsen vara angivet i försäkringsavtalet.

§ 18-84. Ökning av försäkringsbeloppet

Om värdet av Projektet överstiger försäkringsbeloppet ska den försäkrade meddela försäkringsgivaren så snart som möjligt om detta. Den försäkrade ska betala en premie för värdeökningen och försäkringsgivaren ska acceptera ökningen.

Under inga omständigheter ska försäkringsbeloppet överstiga 110 % av det ursprungliga försäkringsbeloppet såvida inte försäkringsgivaren har givit sitt tidigare tillstånd till ökningen och överenskommelse har nåtts angående villkoren för en sådan ökning.

§ 18-85. Självrisk

För varje haveri avdrages det belopp som anges i försäkringsbrevet. Ger samma haveri rätt till ersättning enligt avsnitt 6-2 och/eller 6-3, ska endast ett självrisabelopp dras av.

Ersättning för totalförlust, jfr. § 18-89 och § 18-90, kostnader i samband med ersättningsberäkningen, jfr. § 4-5, och förlust vid räddningsåtgärder, jfr. § 4-7 till § 4-12, ersätts utan självrisk.

§ 18-86. Premien vid totalförlust

Om försäkringsgivaren lämnar ersättning för totalförlust enligt § 18-89, jfr. § 18-88 första stycket, eller betalar ut försäkringssumman enligt § 4-21, så är **denne** berättigad till hela den avtalade premien.

Om försäkringsgivaren lämnar ersättning för totalförlust enligt § 18-89, jfr. § 18-88 andra stycket så är han enbart berättigad till den del av den avtalade premien som motsvarar förhållandet mellan den utbetalda ersättningen och försäkringssumman.

Avsnitt 6-2**Förlust av eller skada på MOUen****§ 18-87. Försäkringens omfattning, ref. § 18-2**

Försäkringen omfattar:

- (a) MOUen och delar, utrustning och material framställt eller anskaffats för projektet,
- (b) kostnader i anslutning till design, ritningar och annan planering av projektet, och
- (c) ombordvarande bunkerolja och smörjolja.

§ 18-88. Försäkringsvärde

Försäkringsvärdet vid fullbordandet av Projektet utgör följande:

- (a) den ursprungliga kontraktsmässiga projektsumman med senare avtalade avdrag,
- (b) senare avtalade tillägg som anges i försäkringsavtalet,

- (c) värdet av ägarens leveranser, och
- (d) värdet av det existerande fartyget eller MOUen vid ombyggnad- och uppgraderingsprojekt.

Innan fullbordandet av Projektet utgörs försäkringsvärdet av värdet enligt första stycket med avdrag för:

- (a) värdet av det projektarbete som inte har utförts, och
- (b) värdet av delar, utrustning och material som inte har tillverkats eller anskaffats.

§ 18-89. Ersättning vid totalförlust, ref. § 4-1

Vid totalförlust täcker försäkringsgivaren försäkringsbeloppet, dock inte utöver försäkringsvärdet, jfr. § 18-88.

§ 18-90. Totalförlust, ref. avsnitt 2-2

Bestämmelserna i avsnitt 2-2 ovan gäller § 18-10, andra och tredje stycket ersätts med följande:

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när Projektet har så omfattande skador att omkostnaderna för att reparera den utgör mer än 100 % av försäkringsvärdet enligt § 18-88, eller 80 % av försäkringsbeloppet, om detta är lägre.

§ 18-91. Skada, ref. avsnitt 2-3

Om MOUen eller dess delar har skadats utan att § 18-90 är tillämplig, gäller bestämmelserna i avsnitt 2-3 med ändringarna i § 18-92 och § 18-93.

§ 18-92. Konstruktionsfel m.m.

Om skadan beror på konstruktionsfel, fel utförande eller materialfel är försäkringsgivaren inte ansvarig för kostnaderna för att förnya eller reparera den eller de delar av skrovet, maskineriet eller utrustningen som inte var i försvarbart skick.

För delar som är färdigställda gäller § 18-20.

§ 18-93. Kostnader för att spara tid, ref. §§ 18-24, 18-28 och 18-29

För skada på projektet vilken inträffar och upptäcks under varvsvistelse eller på landbaserad projektplats, är försäkringsgivaren inte ansvarig för kostnaderna för:

- (a) en temporär reparation enligt § 18-24 andra stycket utöver den besparing **försäkringsgivaren** uppnår genom att den permanenta reparationen uppskjuts,
- (b) reparation och förflyttningen enligt § 18-29 andra stycket utöver det belopp som skulle ha ersatts om det lägsta korrigerade anbudet hade valts, eller
- (c) för tidsförlust enligt § 18-28 andra stycket.

Avsnitt 6-3

Tilläggstäckning

§ 18-94. Gällande bestämmelser

Om det har avtalats tilläggstäckningar enligt § 18-95 till § 18-99, gäller bestämmelserna i avsnitt 6-1 till 6-2, om inte annat är bestämt i avsnitt 6-3.

Täckning för vart av intressena försäkrade härunder är beroende på om parterna har överenskommit om separata försäkringsbelopp, självrisker och premier för vart och en av de olika intressena.

§ 18-95. Extra kostnader vid misslyckad sjösättning

Vid en misslyckad sjösättning av MOUen täcker försäkringsgivaren den försäkrades ansvar för extra kostnader som uppkommer för att fullborda sjösättningen.

§ 18-96. Kostnader för borttagning av vrak och spillror

Försäkringsgivaren ersätter den försäkrades ansvar för borttagningskostnader för vrak och spillror av MOUen eller delar av den efter en förlust som täcks under avsnitt 6-2.

§ 18-97. Den försäkrades ansvar för kollision eller kontakt

Avsnitt 2-4 gäller på motsvarande sätt.

§ 18-98. Ansvarsförsäkring

Försäkringsgivaren ersätter den försäkrades ansvar till följd av skada på person, eller förlust av liv, skada på eller förlust av föremål som tillhör tredje **part**, om förlusten har uppstått direkt i samband med genomförandet av Projektet.

§ 4-16 tillämpas på motsvarande sätt efter att MOUen har sjösatts, såvida skadan på eller förlusten av ifrågavarande föremål beror på kollision eller kontakt.

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för utsläpp av bunkers i enlighet med nationell lagstiftning som bygger på bestämmelserna i 2001 års internationella konvention om ersättning för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (bunkerkonventionen).

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för skada på miljön om skadan inträffade direkt i samband med genomförandet av Projektet.

Försäkringsgivaren täcker inte:

- (a) ansvar för skada på person eller förlust av liv hos den försäkrades, en leverantörs eller en underleverantörs personal,
- (b) ansvar för skada på eller förlust av föremål som tillhör den försäkrades, en leverantörs eller en underleverantörs personal,
- (c) förlust eller ansvar som är av sådan art att den kan försäkras enligt bestämmelserna i kapitel 18 avsnitt 6-1, 6-2 och andra paragrafer i 6-3,
- (d) förlust eller ansvar som täcks av annan ansvarsförsäkring som den försäkrade, en leverantör eller en underleverantör har tecknat, och
- (e) förlust eller ansvar som enbart har sin grund i ett kontrakt.

Vid ansvar för personskada täcker försäkringsgivaren inte

- (a) förlust som täcks genom sociala försäkringar eller pension genom arbetsförhållande eller yrke,
- (b) förlust som är av sådan art att den omfattas av obligatoriska försäkringar i kollektivavtal och finansieras av den ersättningsansvarige arbetsgivaren, och

- (c) förlust som täcks i enlighet med tillämplig lagstiftning om yrkesskadeförsäkring i det land det relevanta Projektets arbetsplats är beläget.

§ 18-99. Försenad leverans

Reglerna i avsnitt 4 gäller på motsvarande sätt för försenad leverans på grund av skada som är ersättningsbar enligt avsnitt 6-2.

Kapitel 19

Byggrisikförsäkring

Avsnitt I

Gemensamma bestämmelser

§ 19-1. Riskfältet, ref. § 2-8 jfr. § 2-10

Försäkringen gäller mot sjörisk, jfr. § 2-8, samt mot strejk och lockout.

§ 19-2. Försäkringstid, ref. § 1-5

Försäkringen gäller fram till leveransdagen enligt byggkontraktet. Om leveransen sker senare än denna tidpunkt, förlängs försäkringen automatiskt, mot den tilläggspremie som anges i försäkringsavtalet, till dess beställaren har faktiskt tagit leverans av det försäkrade objektet.

Om beställaren inte har tagit över det försäkrade objektet, förlängs försäkringen automatiskt mot den tilläggspremie som anges i försäkringsavtalet, till dess annan beställare faktiskt tar leverans av det försäkrade objektet.

Förlängning av försäkringen enligt första och andra stycket gäller inte längre än 9 månader från tidpunkten för övertagandet i byggkontraktet.

§ 19-2A. Premien vid totalförlust

Om försäkringsgivaren lämnar ersättning för totalförlust enligt § 19-13 första stycket, eller betalar ut försäkringssumman enligt § 4-21, så är **denne** berättigad till hela den avtalade premien.

Om försäkringsgivaren lämnar ersättning för totalförlust enligt § 19-13

andra stycket så är **denne** enbart berättigad till den del av den avtalade premien som motsvarar förhållandet mellan den utbetalda ersättningen och försäkringssumman.

§ 19-3. Medförsäkring, ref. § 8-1

Om inte annat har avtalats, är beställaren medförsäkrad i enlighet med § 8-1. Detta gäller dock inte kostnadstäckningen enligt avsnitt 3.

Om ansvar som avses i avsnitt 4 omfattas av en annan försäkring som medförsäkrad har tecknat, är medförsäkrades täckning enligt avsnitt 4 subsidiär i förhållande till den försäkringen.

§ 19-4. Överlåtande av byggkontraktet, ref. § 3-21

Vid överlåtelse av byggkontraktet till ny verkstad bortfaller försäkringen.

§ 19-5. Försäkringsplatsen

Försäkringen gäller:

- (a) inom verkstadens områden i bygghamnen och vid transport mellan dessa områden,
- (b) vid provturer utförda inom området detaljerat i tillståndet, inkluderande fartområdet.

Om det har avtalats särskilt och framgår av försäkringsavtalet gäller försäkringen också vid produktion eller transport utanför verkstadens områden i bygghamnen.

§ 19-6. Försäkringsbeloppet som gräns för försäkringsgivarens ansvar, ref. § 4-18 och § 4-19

I tillägg till försäkringsbeloppet enligt § 4-18 första stycket svarar försäkringsgivaren särskilt upp till ett belopp som motsvarar försäkringsbeloppet för skada, kostnader och ansvar enligt avsnitt 3 och avsnitt 4 som uppstått vid ett enskilt haveri.

§ 19-7. Ökning av försäkringsbeloppet

Om värdet av projektet överstiger försäkringsbeloppet ska den försäkrade meddela försäkringsgivaren så snart som möjligt om detta. Den försäkrade

ska betala en premie för värdeökningen och försäkringsgivaren/(-givarna) ska acceptera sin/deras andel av ökningen.

Under inga omständigheter ska försäkringsbeloppet överstiga 110 % av det ursprungliga försäkringsbeloppet såvida inte försäkringsgivaren har givit sitt tidigare tillstånd till ökningen och överenskommelse har nåtts angående villkoren för en sådan ökning.

§ 19-8. Självrisk

För varje haveri avdrages det belopp som anges i försäkringsavtalet. Ger samma haveri rätt till ersättning enligt avsnitt 2, 3 och/eller 4, ska endast ett självriskbelopp dras av.

Ersättning för totalförlust, jfr. § 19-10 och § 19-11, kostnader i samband med ersättning, jfr. § 4-5, och förlust vid räddningsåtgärder, jfr. § 4-7 till § 4-12, ersätts utan självrisk.

Avsnitt 2

Förlust av eller skada på nybygget

§ 19-9. Försäkringens omfattning, ref. § 10-1

Försäkringen omfattar:

- (a) det försäkrade objektet och delar, utrustning och material framställt eller anskaffats för det försäkrade objektet,
- (b) delar, utrustning och material som har levererats av beställaren omfattas dock bara om detta framgår av försäkringsavtalet eller av förhållandena i övrigt,
- (c) verkstadens kostnader för ritningar och annan planering av det försäkrade objektet, och
- (d) ombordvarande bunkerolja och smörjolja.

§ 19-10. Försäkringsvärde

Försäkringsvärdet när det försäkrade objektet är färdig för leverans utgör följande:

- (a) den ursprungliga kontraktsmässiga byggsumman med senare avtalade avdrag,

- (b) senare avtalade tillägg som anges i försäkringsavtalet, och
- (c) värdet av beställarens leveranser som omfattas av försäkringen.

Innan det försäkrade objektet är färdigt för leverans, utgör försäkringsvärdet värdet enligt första stycket med avdrag för:

- (a) värdet av det arbete som inte har utförts, och
- (b) värdet av delar och material som inte har tillverkats eller anskaffats.

§ 19-11. Totalförlust vid kondemnation/konstruktiv totalförlust

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när det försäkrade objektet har så omfattande skador att omkostnaderna för att reparera den utgör mer än 100 % av försäkringsbeloppet.

§ 19-12. Totalförlust vid bortfall av verkstadens leveransskyldighet

Den försäkrade kan kräva ersättning för totalförlust när verkstadens leveransskyldighet bortfaller som följd av:

- (a) skada på eller förlust av det försäkrade objektet eller delar av denna,
- (b) skada på verkstaden, eller
- (c) skada på en underleverantörs verkstad, såvida arbetet hos denna underleverantör omfattas av försäkringen enligt § 19-5 andra stycket.

§ 19-13. Ersättning vid totalförlust, ref. § 4-1

Vid totalförlust, när det försäkrade objektet är färdig för leverans, täcker försäkringsgivaren försäkringsbeloppet, dock inte utöver försäkringsvärdet.

Vid totalförlust innan det försäkrade objektet är färdig för leverans täcker försäkringsgivaren den andel av försäkringsbeloppet som motsvarar försäkringsvärdet som det beräknas enligt § 19-10 andra stycket.

§ 19-14. Skada, ref. kapitel 12

Om det försäkrade objektet eller delar m.m. har skadats utan att § 19-11 eller § 19-12 är tillämpliga, gäller bestämmelserna i kapitel 12 med undantag av § 12-3, § 12-4, § 12-5 punkt (d) och (e), § 12-6, och § 12-15 till § 12-18. § 12-3 ska gälla för ombyggnad/konversion av det försäkrade objektet.

§ 19-15. Begränsning av försäkringsgivarens ansvar, ref. § 12-1

Om skadan beror på konstruktionsfel, fel utförande eller materialfel är försäkringsgivaren inte ansvarig för kostnaderna för att förnya eller reparera den eller de delar av skrovet, maskineriet eller utrustningen som inte var i försvarbart skick.

§ 19-16. Ersättning för oreparerad skada, ref. § 12-2

Även om reparationen inte är utförd, kan bägge parter kräva att skadan görs upp vid försäkringstidens utgång, jfr. § 19-2.

Ersättningen beräknas på grundval av ungefärligt uppskattade reparationskostnader vid försäkringstidens utgång, men begränsas till det prisavdrag som skadan ger upphov till.

§ 19-17. Kostnader för att spara tid, ref. § 12-7, § 12-11 och § 12-12

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för kostnaderna för

- (a) en temporär reparation enligt § 12-7 andra stycket utöver den besparing **försäkringsgivaren** uppnår genom att den permanenta reparationen uppskjuts,
- (b) reparation och förflyttningen enligt § 12-12 andra stycket utöver det belopp som skulle ha ersatts om det lägsta korrigerade anbudet hade valts, eller
- (c) för tidsförlust enligt § 12-11 andra stycket.

Avsnitt 3**Täckning av extra kostnader vid misslyckad sjösättning
och kostnader för vrakborttagning****§ 19-18. Extra kostnader vid misslyckad sjösättning**

Vid en misslyckad sjösättning täcker försäkringsgivaren den försäkrades extra kostnader för sjösättningens genomförande.

§ 19-19. Kostnader för borttagning av vrak

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades kostnader för nödvändig borttagning av vrak från platser som verkstaden äger eller förfogar över.

Avsnitt 4

Ansvarsförsäkring

§ 19-20. Ansvarsförsäkringens omfattning

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar till följd av skada på person eller förlust av liv, skada på eller förlust av föremål som tillhör tredje **part**, samt ansvar för borttagning av vrak som myndigheterna krävt, om förlusten har uppstått direkt i samband med genomförandet av byggkontraktet.

§ 4-16 tillämpas på motsvarande sätt efter att det försäkrade objektet har sjösatts, såvida skadan på eller förlusten av ifrågavarande föremål beror på kollision eller kontakt.

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för utsläpp av bunkers i enlighet med nationell lagstiftning som bygger på bestämmelserna i 2001 års internationella konvention om ersättning för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (bunkerkonventionen).

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för skada på miljön om skadan inträffade direkt i samband med genomförandet av byggkontraktet.

§ 19-21. Begränsningar i ansvarsförsäkringen

Försäkringsgivaren täcker inte:

- (a) ansvar för skada på person eller förlust av liv hos den försäkrades, en leverantörs eller en underleverantörs personal,
- (b) ansvar för skada på eller förlust av föremål som tillhör den försäkrades, en leverantörs eller en underleverantörs personal,
- (c) förlust eller ansvar som kan försäkras enligt bestämmelserna i kapitel 19 avsnitt 1, 2 och 5,
- (d) förlust eller ansvar som täcks av annan ansvarsförsäkring som den försäkrade, en leverantör eller en underleverantör har tecknat, och
- (e) förlust eller ansvar som enbart har sin grund i ett kontrakt.

Vid ansvar för personskada täcker försäkringsgivaren inte:

- (a) förlust som täcks genom sociala försäkringar eller pension genom arbetsförhållande eller yrke,

- (b) förlust som omfattas av obligatoriska försäkringar i kollektivavtal och finansieras av den ersättningsansvarige arbetsgivaren, och
- (c) förlust som täcks i enlighet med tillämplig lagstiftning om yrkesskadeförsäkring i det land varvet är beläget.

Avsnitt 5

Tilläggstäckning

§ 19-22. Gällande bestämmelser

Om det har avtalats tilläggstäckningar enligt § 19-23 till § 19-27, gäller bestämmelserna i kapitel 19 avsnitt 1 till 4, så länge de inte har frångåtts i avsnitt 5.

§ 19-23. Försäkring av extrakostnader vid återuppbyggnad och/eller byggande av ett nytt försäkrat objekt

Försäkringen omfattar differensen mellan utbetald ersättning genom byggrisikförsäkringen, jfr. avsnitt 1 och 2, och kostnader för återuppbyggnad/byggande av ett nytt försäkrat objekt.

§ 19-24. Försäkring av verkstadens ansvar för beställarens krav på ränta på gjorda inbetalningar

Försäkringen innefattar verkstadens ansvar för beställarens räntekrav enligt bygghandlaget vid bortfall av leveransskyldighet på grund av förlust eller skada som är ersättningsgill enligt § 19-12. Räntan beräknas från inbetalningstidpunkten för respektive inbetalning till tidpunkten för totalförlusten.

§ 19-25. Försäkring av verkstadens ränteförlust vid försenad leverans

Försäkringen omfattar verkstadens ränteförlust som följd av försenad leverans på grund av skador som är ersättningsgilla enligt byggrisikförsäkringen, jfr. avsnitt 1 och 2.

För varje enskilt haveri fastställs en självriskperiod som räknas från haveriets början och fram till dess förseningen som följd av haveriet har nått slutet av den självriskperiod som anges i försäkringsavtalet. Ränteförlust under självriskperioden ersätts inte av försäkringsgivaren.

Försäkringsgivarens ansvar som följd av ett enskilt haveri är begränsat till försäkringsbeloppet per dygn multiplicerat med det antal ersättningsdagar per haveri som anges i försäkringsavtalet.

Om den försäkrade och beställaren gör en överenskommelse om att uppskjuta tidpunkten för leveransen på grund av omständigheter som inte föranleder ersättning genom denna tilläggstäckning, förlängs försäkringen automatiskt mot tilläggspremie enligt försäkringsavtalet till dess beställaren faktiskt tagit leverans av det försäkrade objektet. § 19-2 tredje stycket gäller på motsvarande sätt.

Om försenad leverans har förorsakats genom en samverkan av flera olika risker och en eller flera av dessa risker inte omfattas av försäkringen, ersätter försäkringsgivaren en proportionell del av ränteförlusten och vitena. Beräkningen ska ske på grundval av den försening vardera risken kulle ha medfört utöver självriskperioden om de hade uppstått var för sig.

Om den försäkrade vidtar räddningsåtgärder för att avvärja eller begränsa den försening som försäkringen omfattar, är försäkringsgivaren inte ansvarig utöver det belopp **denne** skulle ha betalat om åtgärderna inte hade vidtagits. Leder åtgärderna till att tid sparas för den försäkrade, ska **denne** bära en andel av räddningskostnaderna som står i relation till den tid som sparas för **dennes** räkning.

§ 19-26. Försäkring av varvets viten vid försenad leverans

Försäkringen täcker varvets viten som är en följd av sen leverans på grund av skada som är ersättningsgill under byggriskförsäkringen jfr. avsnitt 1 och 2.

För varje enskilt haveri fastställs en självriskperiod som räknas från haveriets början och fram till dess förseningen som följd av haveriet har nått slutet av den självriskperiod som anges i försäkringsavtalet. Viten under självriskperioden ersätts inte.

Försäkringsgivarens ansvar som följd av ett enskilt haveri är begränsat till försäkringsbeloppet per dygn multiplicerat med det antal ersättningsdagar per haveri som anges i försäkringsavtalet.

Om den försäkrade och beställaren gör en överenskommelse om att uppskjuta tidpunkten för leveransen på grund av omständigheter som inte föranleder ersättning genom denna tilläggstäckning, förlängs försäkringen automatiskt mot tilläggspremie enligt försäkringsavtalet till dess beställaren faktiskt tagit leverans av det försäkrade objektet. § 19-2 tredje stycket gäller på motsvarande sätt.

Om försenad leverans har förorsakats genom en samverkan av flera olika risker och en eller flera av dessa risker inte omfattas av försäkringen, ersätter försäkringsgivaren en proportionell del av vitena. Beräkningen ska ske på grundval av den försening vardera risken skulle ha medfört utöver självriskperioden om de hade uppstått var för sig.

Om den försäkrade vidtar räddningsåtgärder för att avvärja eller begränsa den försening som försäkringen omfattar, är försäkringsgivaren inte ansvarig utöver det belopp **denne** skulle ha betalat om åtgärderna inte hade vidtagits. Leder åtgärderna till att tid sparas för den försäkrade, ska **denne** bära en andel av räddningskostnaderna som står i relation till den tid som sparas för **dennes** räkning.

§ 19-27. Bogsering och förflyttning av det försäkrade objektet

Försäkringen täcker bogsering eller förflyttning av det försäkrade objektet eller delar därav.

Om bogsering sker på en pråm, täcker försäkringen förlust eller skada på det försäkrade objektet eller delar därav som inträffade vid lossning. Efter överenskommelse, täcker försäkringen även förlust eller skador som inträffat vid lastningen.

Vid bogsering ska följande säkerhetsföreskrifter tillämpas, jfr. § 3-25 första stycket:

- (a) Bogserbåten med släp ska besiktigas och godkännas av en besiktningsman.
- (b) Besiktningsmannen ska vara godkänd i förväg av försäkringsgivaren.
- (c) Besiktningsmannen ska upprätta ett bogser certifikat som ska föreläggas försäkringsgivaren innan bogseringen påbörjas.

- (d) Den försäkrade ska tillse att bogser certifikatet är undertecknat av rederiet innan bogseringen påbörjas.

Om det försäkrade objektet förflyttas på annat sätt än vid bogsering, så är tredje stycket tillämpligt på motsvarande sätt.

Avsnitt 6

Tilläggstäckning för krigsrisk

§ 19-28. Risker

Försäkringen omfattar krigsrisk jfr. § 2-9, bortsett från strejk och lock-out.

§ 19-29. Försäkringstiden

Försäkringsgivarens ansvar börjar löpa när det försäkrade objektet har sjösatts.

För maskineri, delar och material börjar emellertid ansvaret att löpa först när dessa saker är ombord i det sjösatta försäkrade objektet.

§ 19-30. Bestämmelser i övrigt

Bestämmelserna i kapitel 19 avsnitt 1 till 4 tillämpas på motsvarande sätt för denna försäkring.

För försäkringen gäller också § 15-5, § 15-6 och § 15-8.

Kapitel 20

Försäkring för fartyg med *handelscertificat*

Avsnitt I

Allmänna bestämmelser

§ 20-1. Tillämpning

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas bara om detta anges i försäkringsavtalet.

§ 20-2. Förlängning av försäkringen, ref. § 1-5

Vid försäkringstidens utgång förlängs försäkringen automatiskt i tolv månader för samma premie och på samma villkor.

Om försäkringsgivaren inte vill förlänga försäkringen, eller om **denne** bara vill förlänga den med en annan premie eller på andra villkor, måste **försäkringsgivaren** underrätta försäkringstagaren om detta senast en månad före försäkringstidens utgång.

Om försäkringstagaren vill säga upp försäkringen eller han inte vill acceptera en förlängning med en ny premie eller med nya villkor, måste **denne** underrätta försäkringsgivaren om detta senast fjorton dagar före försäkringstidens utgång.

§ 20-3. Klassning och tillsyn, ref. § 3-14 och § 3-8

Om fartyget vid försäkringstidens början är klassat av ett klassifikations-sällskap som är godkänt av försäkringsgivaren, gäller § 3-14 och § 3-8 andra stycket.

Fartyg som inte har klassats, ska vid försäkringstidens början ha giltigt certifikat i enlighet med fartygets flaggstats regler. Bortfall av giltigt certifikat likställs med förlust av klass jfr. § 3-14.

§ 20-4. Säkerhetsföreskrifter, ref. § 3-22 och § 3-25

Särskilda säkerhetsföreskrifter gäller enligt följande, jfr. § 3-25 andra stycket:

- (a) Fartyget ska inte forcera is, **om inte fartyget är tillbörligt is-klassat eller innehar ett certifikat utfärdat relevant myndighet, eller om detta inte är överenskommet i skrift med försäkringsgivaren eller explicit nämnt in policyn.**
- (b) Om fartyget har fartcertifikat, utgör certifikatbestämmelserna särskilda säkerhetsföreskrifter.
- (c) Vid landuppehåll och när fartyget ligger upplagt ska den försäkrade säkra fartyg och utrustning, och ombesörja daglig tillsyn av fartyget och dess förtöjningar. Tillbehör, utrustning, fångst eller last ska vara inlåst, fastlåst vid eller fastbultad till fartyget, så att man måste använda verktyg för att avlägsna detta.

§ 20-5. Den försäkrades besparing

Om den försäkrade som följd av haveri eller ansvar som täcks av försäkringen har uppburit extra intäkter, sparat kostnader eller avvärjt ansvar som annars skulle ha uppstått och som inte skulle ha varit täckt av försäkringsgivaren, kan denne göra avdrag i ersättningen med ett belopp som motsvarar den fördel som har uppnåtts.

Avsnitt 2

Kaskoförsäkring

§ 20-6. Förhållandet till kapitel 10-13

Bestämmelserna i kapitel 10-13 gäller med de ändringar som följer av detta avsnittet.

§ 20-7. Kasko- och fraktintresseförsäkring, ref. § 10-12

I stället för § 10-12 gäller följande:

Om den försäkrade betalas ersättning enligt en intresseförsäkring, reduceras

kaskoförsäkringsgivarens ansvar på motsvarande sätt, om inte kaskoförsäkringsgivaren på förhand har samtyckt till att en sådan försäkring tecknas.

§ 20-8. Kondemnation/konstruktiv totalförlust, ref. § 11-3

I stället för § 11-3 andra stycket första punkten gäller följande:

Fartyget kan kondemneras när det har så omfattande haveriskador att kostnaderna för att reparera det kommer att utgöra minst 90 % av försäkringsvärdet, eller av fartygets värde i reparerat skick, om detta är högre än försäkringsvärdet.

§ 20-9. Skrovskador på fartyg som inte är byggda i stål, ref. § 12-1

Vid skrovskador på fartyg som inte är byggda i stål är försäkringsgivaren inte ansvarig för:

- (a) deformation av kölen eller skador på kölen till följd av deformation. Det samma gäller vid reducering av värdet när reparation inte äger rum,
- (b) skada till följd av sammanstötning med eller kontakt med is, **om inte fartyget är tillbörligt is-klassat eller innehar ett certifikat utfärdat av relevant myndighet, eller om detta inte är överenskommet i skrift med försäkringsgivaren eller explicit nämnt in policyn.**
- (c) drevning av skrov och däck.

§ 20-10. Begränsad maskinskadetäckning

Med mindre än att det är särskilt överenskommet i försäkringsavtalet så är försäkringsgivaren bara ansvarig för skada på:

- (a) maskineri med tillbehör,
- (b) rörledningar och elektriska ledningar utanför maskineriet, och
- (c) elektronisk utrustning

om skadan är en följd av att fartyget har varit med om kollision, kontakt, jordbävning, explosion, **som ej har sitt ursprung i utrymme innehållandes maskineri eller batterier**, brand, eller att fartyget har sjunkit eller kantrat, eller att fartyget har fyllts med vatten som följd av att en slang eller rör har sprungit läck förutsatt att läckaget inte har orsakats av korrosion eller ålder. Skador på elektronisk utrustning som beror på hårt väder ska dock ersättas när det vid samma haveri uppstått skador på skrov eller överbyggnad.

§ 20-11. Kostnader för att spara tid, ref. § 12-7, § 12-8, § 12-11 och § 12-12

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för kostnader för:

- (a) en temporärreparation enligt § 12-7 andra stycket förutom den besparing **denne** uppnår genom att den permanenta reparationen skjuts upp,
- (b) att den försäkrade enligt § 12-8 påskyndar reparationsarbetet genom extraordinära åtgärder för att begränsa sin tidsförlust,
- (c) reparation och förflyttning enligt § 12-12 andra stycket utöver det belopp som skulle ha ersatts om det lägsta korrigerade anbudet hade valts, eller för tidsförluster enligt § 12-11 andra stycket.

§ 20-12. Avdrag, ref. § 12-15, § 12-16 och § 12-18

- (a) Isavdrag, jfr. § 12-15:
Skada som beror på sammanstötning eller kontakt med is ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet.
- (b) Elektroniskt utrustningsavdrag:
Skada på elektronisk utrustning ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet.
- (c) Maskinavdrag, jfr. § 12-16:
Skada på maskin etc. ersätts med avdrag enligt försäkringsavtalet.
- (d) Självrisk, jfr. § 12-18:
För varje enskilt haveri avdrages det belopp som anges i försäkringsavtalet.

§ 20-13. Kollisionsansvar, ref. § 13-1

Förutom begränsningar i § 13-1 andra stycket gäller följande:

Försäkringsgivaren täcker inte ansvar enligt § 13-1 för skada på eller förlust av fisk eller anordning för förvaring av levande fisk, när skadan eller förlusten sker i samband med anlöp till eller vid vederbörande anordning. Med anlöp menas även ankomst, ankring, arbete, lastning, lossning samt avresa.

Avsnitt 3

Kaskoförsäkring – utvidgad täckning

§ 20-14. Utvidgad maskinskadetäckning

Om uttryckligen avtalat i försäkringsavtalet, täcker försäkringen maskinskada i enlighet med bestämmelserna i kapitel 12. De ändringar som anges i § 20-12 och § 20-13 tillämpas för täckning av skador på maskineri, elektronisk utrustning m.m.

Avsnitt 4

Kaskoförsäkring – begränsad täckning

§ 20-15. Försäkring "endast mot totalförlust"

Om försäkring "endast mot totalförlust" har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig för totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11.

§ 20-16. Försäkring "endast mot totalförlust och bidrag till gemensamt haveri".

Om försäkringen är tecknad "endast mot totalförlust och bidrag till gemensamt haveri", är försäkringsgivaren ansvarig för:

- (a) totalförlust i enlighet med reglerna i kapitel 11,
- (b) bidrag till gemensamt haveri och förlust som härleds ur förmodat gemensamt haveri, enligt § 4-7, § 4-8, § 4-9 och § 4-11.

§ 20-17. Försäkring "endast mot totalförlust, bidrag till gemensamt haveri och kollisionsansvar"

Om försäkringen är tecknad "endast mot totalförlust, bidrag till gemensamt haveri och kollisionsansvar", är försäkringsgivaren ansvarig för:

- (a) totalförlust i enlighet med reglerna i kapitel 11,
- (b) bidrag till gemensamt haveri och förlust som härleds ur förmodat gemensamt haveri, enligt § 4-7, § 4-8, § 4-9 och § 4-11,
- (c) ansvar gentemot tredje part i enlighet med reglerna i kapitel 13.

§ 20-18. Försäkring “på strandningsvillkor”

Om försäkring “på strandningsvillkor” har tecknats är försäkringsgivaren ansvarig för följande:

- (a) totalförlust i enlighet med bestämmelserna i kapitel 11,
- (b) gemensamt haveribidrag och förlust vid oegentligt gemensamt haveri, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 och § 4-11,
- (c) ansvar gentemot tredje **part** i enlighet med bestämmelserna i kapitel 13,
- (d) skada på fartyget som är en följd av:
 - att fartyget har grundstött under sådana **omständigheter** att det **måste** komma flott, **antingen med assistans eller för egen maskin**.
 - att fartyget har kantrat så att det ligger med masterna i sjön eller botten upp,
 - att fartyget har kolliderat med ett annat fartyg eller ett isberg,
 - att brand eller explosion har inträffat, dock undantaget skada som vållas i **utrymme med maskinutrustning eller batterier** av brand eller explosion som har uppstått där.

Kapitel 21

Ansvarsförsäkring

§ 21-1. Tillämpning

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas bara om detta anges i försäkringsavtalet.

§ 21-2. Förlängning av försäkringen, ref. § 1-5

Vid försäkringstidens utgång förlängs försäkringen automatiskt i tolv månader för samma premie och på samma villkor.

Om försäkringsgivaren inte vill förlänga försäkringen, eller om **denne** bara vill förlänga den med en annan premie eller på andra villkor, måste **försäkringsgivaren** underrätta försäkringstagaren om detta senast en månad före försäkrings-tidens utgång.

Om försäkringstagaren vill säga upp försäkringen eller **denne** inte vill acceptera en förlängning med en ny premie eller med nya villkor, måste **försäkringsgivaren** underrätta försäkringsgivaren om detta senast fjorton dagar före försäkringstidens utgång.

§ 21-3. Klassning och tillsyn, ref. § 3-14 och § 3-8

Om fartyget vid försäkringstidens början är klassat av ett klassifikationssällskap som är godkänt av försäkringsgivaren, gäller § 3-14 och § 3-8 andra stycket.

Fartyg som inte har klassats, ska vid försäkringstidens början ha giltigt certifikat i enlighet med fartygets flaggstats regler. Bortfall av giltigt certifikat likställs med förlust av klass jfr. § 3-14.

§ 21-4. Den försäkrades besparing

Om den försäkrade som följd av haveri eller ansvar som täcks av försäkringen har uppburit extra intäkter, sparat kostnader eller avvärjt ansvar som annars skulle ha uppstått och som inte skulle ha varit täckt av försäkringsgivaren, kan denne göra avdrag i ersättningen med ett belopp som motsvarar den fördel som har uppnåtts.

§ 21-5. Täckta risker

Försäkringsgivaren täcker ansvar och annan förlust som anges i § 21-6 till § 21-18, om den har uppstått i direkt samband med driften av det fartyg försäkringen gäller. Används fartyg som snörpevadsfartyg, omfattar försäkringen också ansvar som övriga fartyg i samma fiskelag ådrar sig.

Försäkringen omfattar både krigsrisk och sjörisk, jfr. § 2-8 och § 2-9. § 15-5, § 15-6 och § 15-8 gäller på motsvarande sätt.

§ 21-6. Ansvar för personskada

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar som följd av skada på person eller förlust av liv, samt ansvar för bärgarlön vid räddning av liv. Den försäkrades ansvar gentemot manskapet eller deras efterlevande för hyra vid förlisning, dödsfall, sjukdom eller skador är dock inte täckta.

Den försäkrades ansvar för förlust av liv eller skada på passagerare är bara täckt när det framgår av försäkringsavtalet eller av senare skriftligt avtal mellan försäkringsgivaren och försäkringstagaren.

§ 21-7. Ansvar för sakskada

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar som följd av skada på eller förlust av föremål som inte tillhör den försäkrade.

Från detta undantas ansvar för:

- (a) kostnader vid reparation av emballage, omplacering i andra säckar, sortering och liknande åtgärder som måste anses som led i uppfyllelsen av ett transportåtagande,
- (b) skada på eller förlust av fartygsutrustning, fiskeredskap eller annan utrustning som har lånats, hyrts eller köpts med äganderättsförbehåll,

- eller som tillhör fartygets befraktare,
- (c) skada på eller förlust av föremål som tillhör besättningen eller andra personer som följer med fartyget och har sin verksamhet ombord,
 - (d) förlust som har uppstått vid anlop av inrättning för förvaring av levande fiskar. Med anlop menas även ankomst, ankring, arbete, lastning, lossning samt avresa,
 - (e) skada på eller förlust av levande fiskar som fraktas med fartyget,
 - (f) skada på eller förlust av last som beror på läckage i träfartyg.

§ 21-8. Beskrivningsansvar

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för bristande eller in-korrekt beskrivning av godset eller andra oriktiga upplysningar i konossement eller liknande dokument, såvida inte den försäkrade eller fartygets befälhavare känner till att handlingen innehåller en inkorrekt beskrivning av lasten, lastens mängd eller lastens skick.

§ 21-9. Utlämningsansvar

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar vid utlämning av gods till obehörig mottagare.

Försäkringsgivaren svarar dock inte för ansvar, förlust och kostnader som följd av att godset har lämnats ut till en person utan att erforderligt konossement har lagts fram, om inte godset har transporterats av den försäkrade under ett icke-förhandlingsbart dokument och lämnats ut som angivet i handlingen, och den försäkrade kan hållas ansvarig enligt ett förhandlingsbart dokument som har utfärdats av eller på en annans än den försäkrades vägnar för transport av godset dels på den försäkrades fartyg, dels på ett annat fartyg.

§ 21-10. Gemensamt haveribidrag

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades förlust genom att han som följd av brott mot fraktavtalet hindras från att kräva in lastens bidrag i gemensamt haveri.

Försäkringsgivaren täcker också den försäkrades nödvändiga kostnader för indrivning av lastens bidrag.

§ 21-11. Ansvar för borttagning av vrak

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för borttagning av vrak såvida myndigheterna kräver sådan borttagning. Försäkringsgivarens ansvar omfattar den försäkrades ansvar för borttagning och destruktion.

§ 21-12. Ansvar för särskild ersättning vid bärgning

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för särskild ersättning till bärgaren, om ersättningen har fastställts enligt relevanta avsnittet i de nordiska sjölagarna eller har rättsligt stöd i annan lagstiftning eller kontrakt som bygger på artikel 14 i Bärgningskonventionen 1989.

§ 21-13. Ansvar för föroreningskada vid utsläpp av bunker och skada på miljön

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för utsläpp av bunker i enlighet med bestämmelserna i 2001 års internationella konvention om ersättning för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (bunkerkonventionen).

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för skada på miljön.

§ 21-14. Fripassagerare

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar och direkta kostnader till följd av att fartyget har fått ombord fripassagerare, men inte kostnader till kost och logi som har eller kunde ha skaffats dem ombord.

§ 21-15. Ansvar för böter m.m.

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar för:

- (a) immigrations- och tullböter,
- (b) böter som följd av besättningens förhållanden,
- (c) kostnader vid myndighetsbeslut om deportation av besättningen, passagerare eller andra personer som följer med fartyget utan att tillhöra besättningen.

Även om det inte åvilar den försäkrade ett personligt ansvar, täcker försäkringsgivaren sådana böter och kostnader när betalning kan framtvingas genom kvarhållande eller täckning i fartyget.

Försäkringsgivaren täcker dock inte den försäkrades ansvar för böter till följd av:

- (a) överlastning av fartyget,
- (b) att fartyget har fler passagerare än tillåtet,
- (c) olaglig fiskeverksamhet,
- (d) bristande underhåll av fartygets räddnings- eller navigationsutrustning,
- (e) att fartyget inte har föreskrivna certifikat ombord.

§ 21-16. Ansvar för socialtjänster till besättningen

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades ansvar i enlighet med lag eller tariffavtal för:

- (a) vård och underhåll av besättning i land vid sjukdom eller skada,
- (b) kostnader för besättningens hemresa och underhåll vid sjukdom, skada eller förlisning,
- (c) kostnader för begravning och hemtransport av askurna och den bortgångnes ägodelar,
- (d) kostnader för besättningens hemresa och underhåll vid sjukdom eller död i den närmaste familjen.

Det ska inte beräknas självrisk om inte annat har avtalats.

§ 21-17. Resekostnader för avlösare

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades nödvändiga resekostnader för avlösare när befälhavare eller andra befäl är döda eller har mönstrat av på grund av skada eller plötslig sjukdom. Täckningen är dock begränsad till resekostnader till första hamn som angörs efter dödsfallet, eller den hamn där avmönstring ägde rum, även om utresan sker till en mer avlägsen hamn.

§ 21-18. Kostnader för desinfektion och karantän

Försäkringsgivaren täcker den försäkrades nödvändiga kostnader i samband med myndighetsbeslut om karantän eller med desinfektion av fartyg eller besättning på grund av smittsamma sjukdomar ombord. Driftskostnader under uppehållet ersätts inte.

§ 21-19. Begränsning på grund av annan försäkring o. dyl.

Försäkringsgivaren täcker inte:

- (a) förlust som är av sådan art att den kan försäkras enligt bestämmelserna i del II, del III eller del IV kapitel 17 och 20,
- (b) förlust som anges i § 13-1, andra stycket punkt (a). Vid försäkring av fiskefartyg svarar försäkringsgivaren ändå för ansvar som uppstår under bogsering av fartyg som tillhör samma fiskelag, och som inte täcks under de allmänna villkoren för kaskoförsäkring,
- (c) förlust som anges i § 4-16, såvida den kunde ha täckts genom brandförsäkring, varuförsäkring eller annan sedvanlig skadeförsäkring.

Försäkringsgivaren täcker dock förlust som anges i § 13-1, om den överstiger det belopp som enligt § 13-3 kan krävas täckt under en kasko-försäkring med ett försäkringsbelopp som täcker fartygets fulla värde. För förlust som avses i § 4-16 görs också avdrag för det belopp som kunde ha varit täckt genom försäkring som nämns i första stycket punkt (a) och (c).

Vid ansvar för personskada och sociala tjänster till besättningen täcker försäkringsgivaren inte:

- (a) förlust som täcks genom socialförsäkring eller pensionssystem i arbetsförhållande eller yrke,
- (b) förlust som är av sådan art att den omfattas av försäkringstjänster som åläggs i tariffavtal och som finansieras av den ersättningsansvarige arbetsgivaren,
- (c) förlust som är av sådan art att den innefattas i lagstiftning av yrkes-skadeförsäkring.

§ 21-20. Säkerhetsföreskrifter, ref. § 3-22 och § 3-25

Följande särskilda säkerhetsföreskrifter gäller, jfr. § 3-25 andra stycket:

Den försäkrade ska avskriva sig ansvar för skada på och förlust av last och ansvar gentemot passagerare, så långt detta är tillåtet enligt gällande rättsbestämmelser.

§ 21-21. Den försäkrades egna misstag

Försäkringsgivaren täcker inte förlust som den försäkrade har framkallat genom en grovt vårdslös handling eller underlåtelse, eller som beror på att

denne, då en annan rimlig utväg låg öppen för **denne**, har handlat utifrån en förståelse av lagbestämmelser eller kontraktsvillkor **försäkringsgivaren** bort ha vetat var oriktig eller visste var osäker.

Bestämmelserna i första avsnittet gäller inte om den försäkrade är befälhavare på fartyget eller medlem av besättningen, och den försummelsen **denne** har gjort sig skyldig till, är av nautisk art.

§ 21-22. Försäkringsgivarens rättigheter vid ansvar

Om försäkringsgivaren är villig att göra upp i godo eller betala ansvarsbeloppet, är **denne** inte ansvarig för ytterligare kostnader i tvisten.

Försäkringsgivaren har rätt att betala vilken som helst ersättning direkt till den som har lidit skada.

§ 21-23. Ansvar för förlust som har uppstått under annan transport m.m.

Försäkringsgivaren täcker inte ansvar gentemot passagerare och för last som uppstår:

- (a) under tidsperioden före lastning eller efter lossning, eller under transport till och från det fartyg försäkringen gäller, när godset inte är under transportörens tillsyn,
- (b) när godset är under tillsyn hos en undertransportör, om det uttryckligen har avtalats att vederbörande undertransportör ska utföra en viss del av transporten,
- (c) under transport av passagerare som utförs av annan transportör, när denne är namngiven i fraktavtalet och enligt avtalet ska utföra ifrågavarande del av transporten, eller passageraren enligt avtalet har rätt att helt eller delvis använda den andra undertransportören,
- (d) under tidsperioden innan passageraren går ombord och efter att han har kommit i land, bortsett från ansvar under sjötransport mellan fartyget och land som är inkluderat i biljettpriset eller utförs med transportmedel som transportören ställt till förfogande.

§ 21-24. Ansvarsbegränsning för fiskefartyg

Försäkringsgivaren svarar inte för ansvar mellan deltagare i samma fiskelag och mellan par-trålare.

§ 21-25. Begränsning av försäkringsgivarens ansvar för räddningsaktioner

Som förlust vid räddningsaktioner i enlighet med § 4-12 täcks inte under några omständigheter följande:

- (a) kostnader vid lossning, återinlastning, omstuvning, lagring, läktring och liknande åtgärder som följd av att fartyget var överlastat, för tungt lastat för resan eller dåligt trimmat, eller att lasten var felaktigt eller olämpligt stuvad,
- (b) kostnader vid åtgärder som har eller kunde ha genomförts av fartygets manskap eller genom försvarbar användning av fartyget eller dess utrustning,
- (c) den försäkrades ansvar för åsidosatt eller för sent uppfyllt transport-åtagande eller avtal om försäljning av fartyget,
- (d) kostnader för att få fartyget i sjövärdigt skick för att motta lasten.

§ 21-26. Försäkringsbeloppet som gräns för försäkringsgivarens ansvar

Försäkringsgivaren svarar upp till försäkringsbeloppet för ersättningsansvar som har uppstått vid enskilt haveri.

§ 4-19 gäller motsvarande.

§ 21-27. Självrisk

För varje enskilt haveri avdrages det belopp som framgår av försäkringsavtalet.

Bilaga till § 3-15 fartområde

I. Uteslutna fartområden, jfr. § 3-15 (karta I)

I. Det norra halvklotet

I.1. Europeiska-arktiska farvatten

Farvattnen norr om 72° nordlig bredd, området ut till 100 nautiska mil från östra Grönlands baslinje och området ut till 50 nautiska mil från Jan Mayens baslinje. Begränsningen gäller dock inte för resor direkt till Longyearbyen och Sveagruvan på Svalbard, när fartyget passerar 72° nordlig bredd tidigast 15 maj och lämnar dessa platser senast 31 oktober. Vid sådana resor ska man passera minst 20 och maximalt 100 nautiska mil väster om Björnön.

I.2. Euro-asiatiska arktiska farvatten

Farvattnen norr om den euro-asiatiska kontinenten öster om 35 östlig längd.

I.3. Østasiatiske farvande og Beringshavet

Ostasiatiske farvatten och Berings hav norr om 54° 30' nordlig bredd och farvatten som bara kan nås genom passering av denna gräns innefattat resor till de Aleutiska öarna.

På resor mellan platser inom fartområdet måste fartyget i Berings hav passera väster om Buldir Island eller genom Amchitka, Amukta eller Unimak sunden och det förutsätts att fartyget är utrustat med tidsenlig navigationsutrustning för farvattnen.

I.4. Nord- och nordost-amerikanska farvatten samt farvattnen vid västra Grönland

Farvattnen norr om 60° nordlig bredd och farvatten som bara kan nås genom passering av denna gräns. St. Lawrence Seaway och de nordamerikanska sjöarna under den tidsperiod då myndigheterna inte tillåter trafik på kanalerna.

2. Det södra halvklotet

Farvattnen söder om 50° sydlig bredd och områdena ut till 50 nautiska mil från baslinjerna vid Kerguelen, Crozet Islands och Prince Edward Islands. Begränsningen gäller dock inte för resor till Patagonia, Chile eller Falkland Islands och för passering av farvatten söder om 50° sydlig bredd på resa mellan platser norr om denna breddgrad. Sådana resor ska inte genomföras mer än 50 nautiska mil söder om baslinjerna i Chile, Patagonien och Falklandsöarna.

II. Villkorade fartområden, jfr. § 3-15

1. Östersjön (karta 2)

- (a) Bottenviken norr om linjen Umeå - Vasa,
 - (b) Finska viken öster om 25° 45' östlig längd,
 - (c) Farvattnen öster om linjen Dagerort - Lyser Ort, (Kalana - Ovisi)
- under perioden 15 december till 15 maj inklusive dessa båda dagar.

2. Labrador (karta 3)

Farvattnen från Cape St. Charles till 60° nordlig bredd hela året.

3. St. Lawrence-golfen och St. Lawrence-floden (karta 3)

- (a) Farvattnen inom linjer som dragits mellan Port Hastings Svängbro väst (45°38.8'N 061°24.8'W) - Port Hastings Svängbro öst (45°38.9'N 061°24.8'W) (Consosundet), Cape North (47°01.7'N 060°23.5'W) och Cape Ray (47°37.3'N 059°18.2'W) (Cabotsundet), Cape Bauld (51°38.4'N 055°25.6'W) och Cape St. Charles (52°13.1'N 055°37.2'W) (Belle Isle-sundet) och Baie-Comeau (49°13.5'N 068°09.0'W) och Matane (48°50.8'N 067°34.5'W) (St. Lawrence River) under perioden 21 december - 4 april.

- (b) Farvattnen från linjen Baie-Comeau (49°13.5'N 068°09.0'W) - Matane (48°50.8'N 067°34.5'W) till och med hamnen i Montreal vid bro Victoria (45°29.2'N 073°32.2'W till 45°29.4'N 073°31.0'W) under tidsperioden 6 december - 4 april.

4. St. Lawrence Seaway och de nordamerikanska sjöarna (karta 3)

Området ovanför bro Victoria, Montreal från öppningen av kanalerna fram till 30 november.

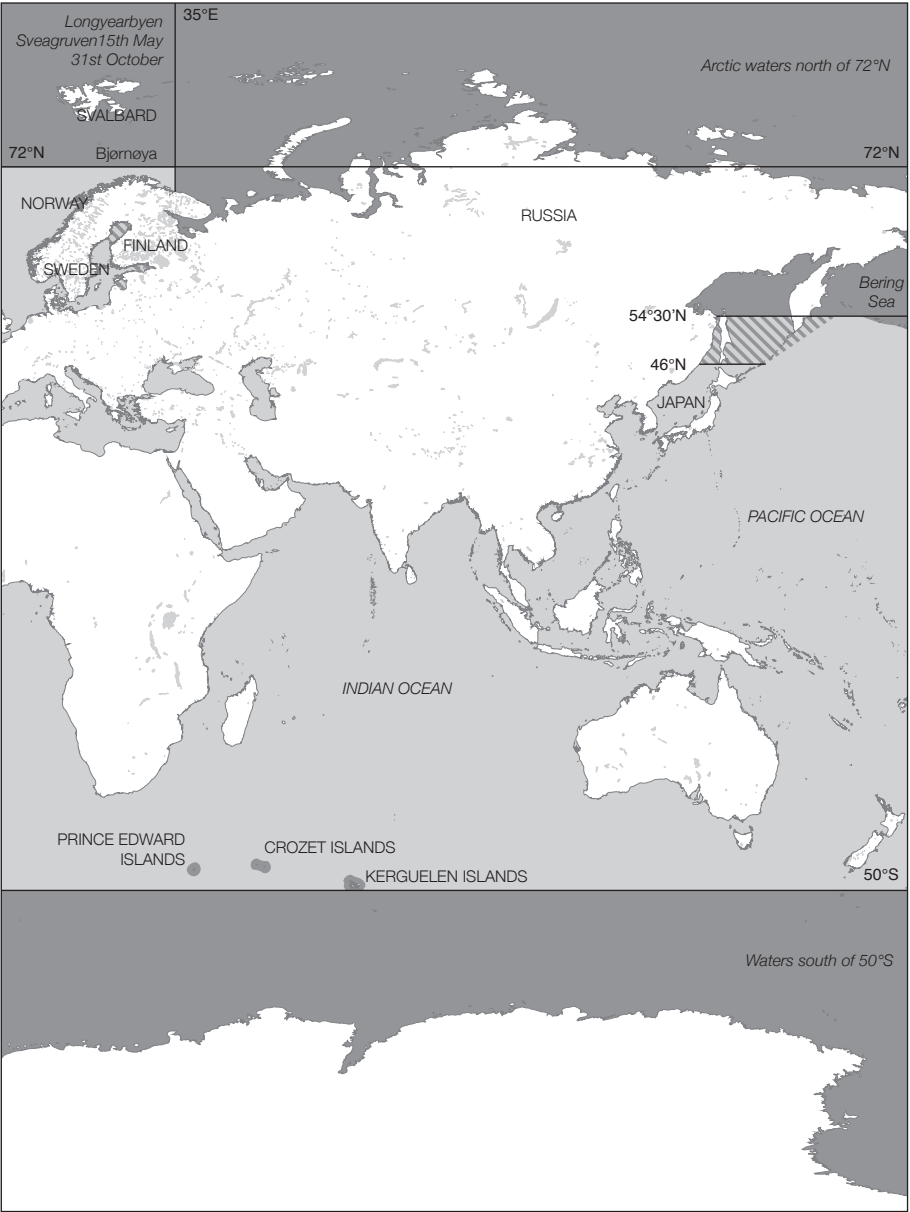
5. Ostasiatiska farvatten (karta 4)

Ostasiatiska farvatten norr om N 46° och söder om 54° 30' till storcirkel-linjen mellan N 46°, E 151° och N 54°30', E 170° perioden 1 november till 1 juni inklusive dessa båda dagar.

Karta I

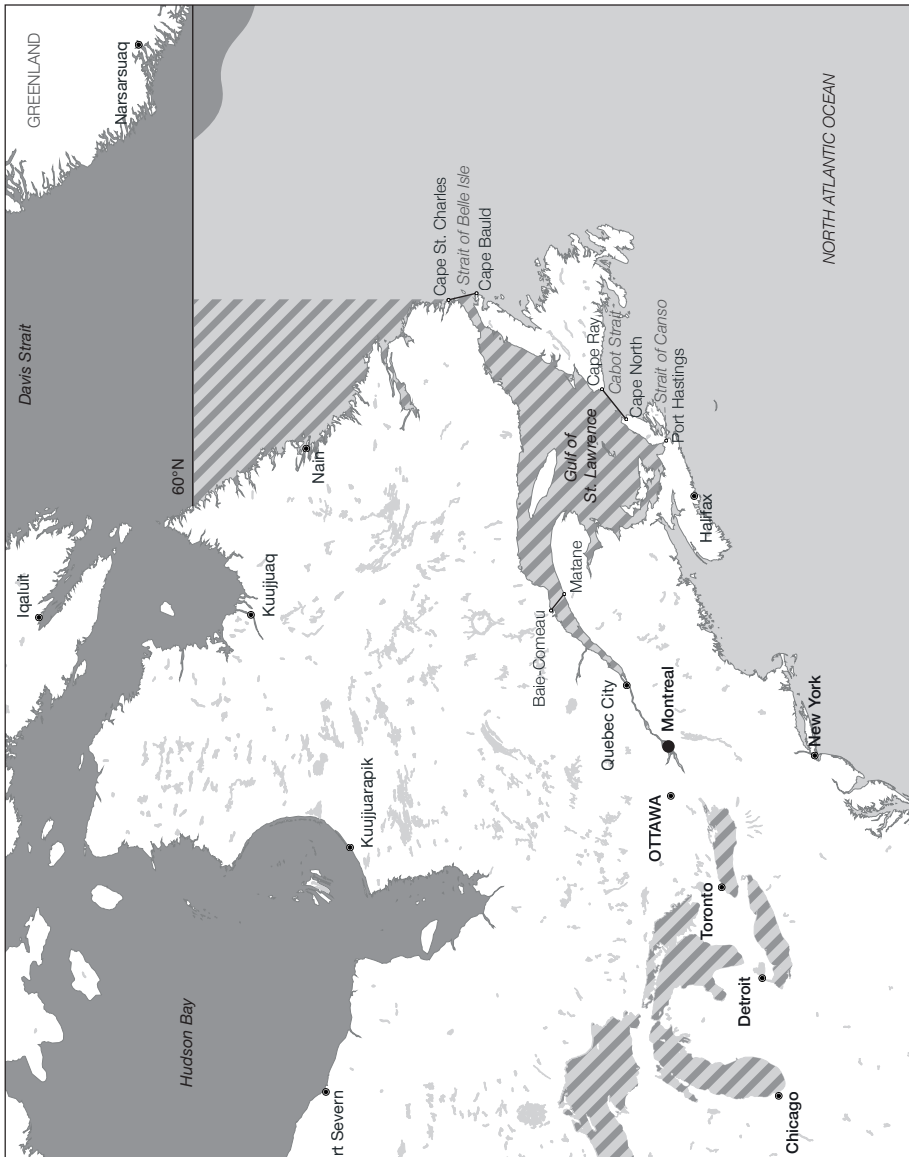

- Excluded Trading Area
- Conditional Trading Area
- Ordinary Trading Area

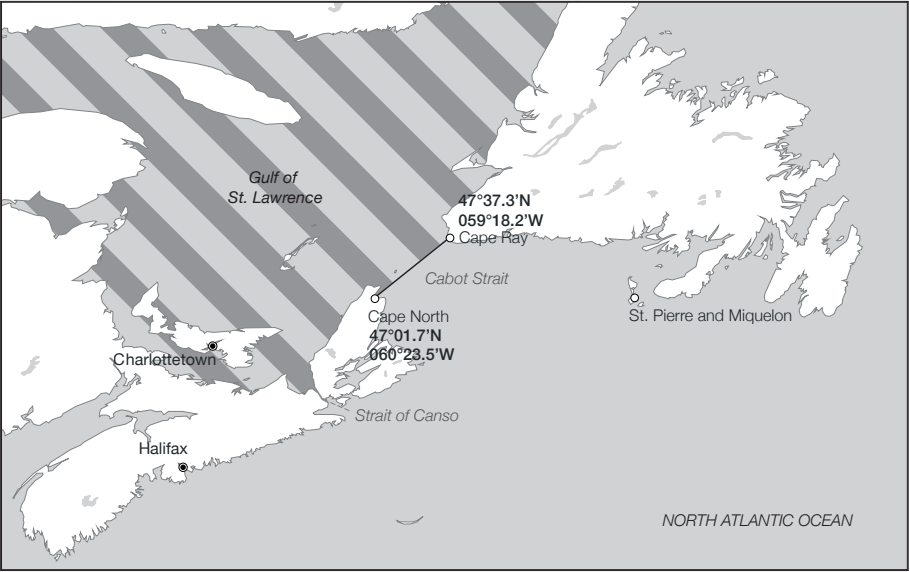
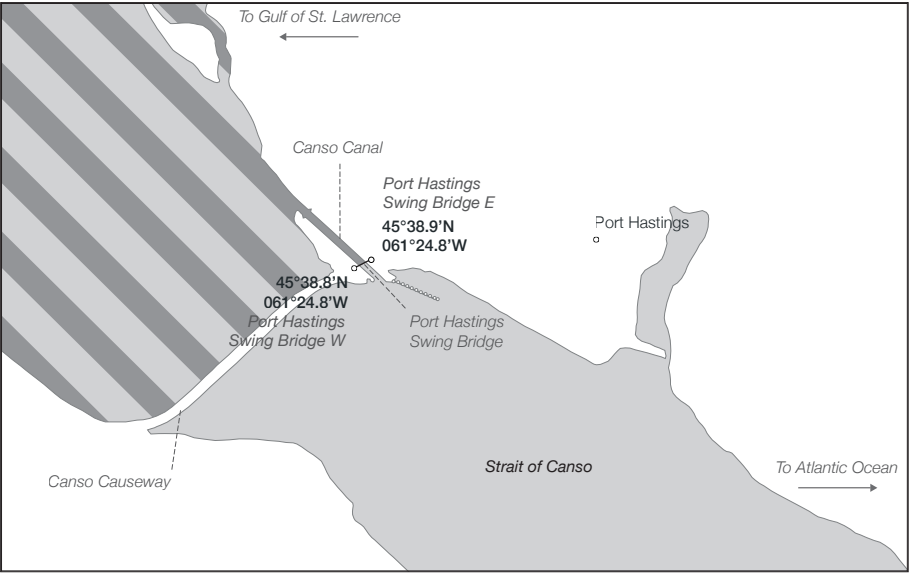

Karta 2

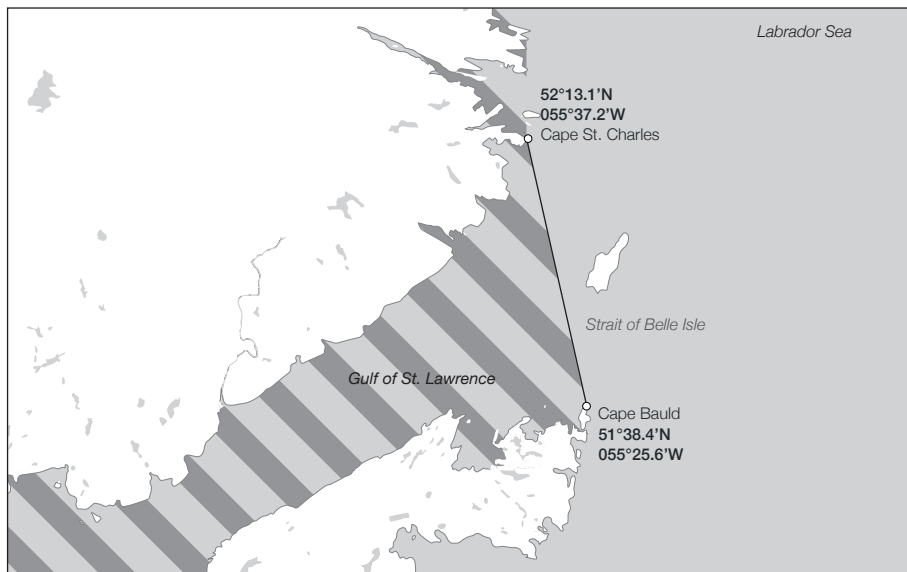

Karta 3 (se detaljkartor 3a till 3e)

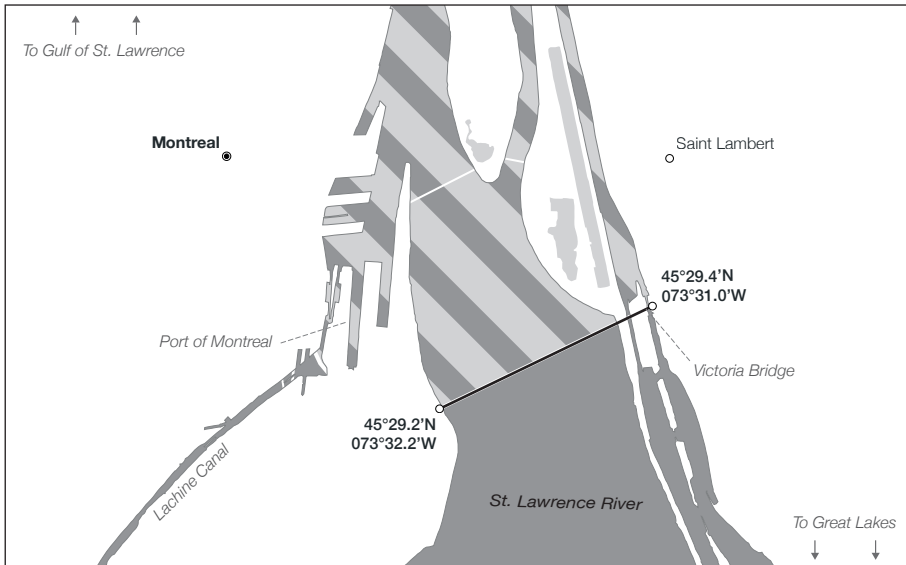
Karta 3a och b

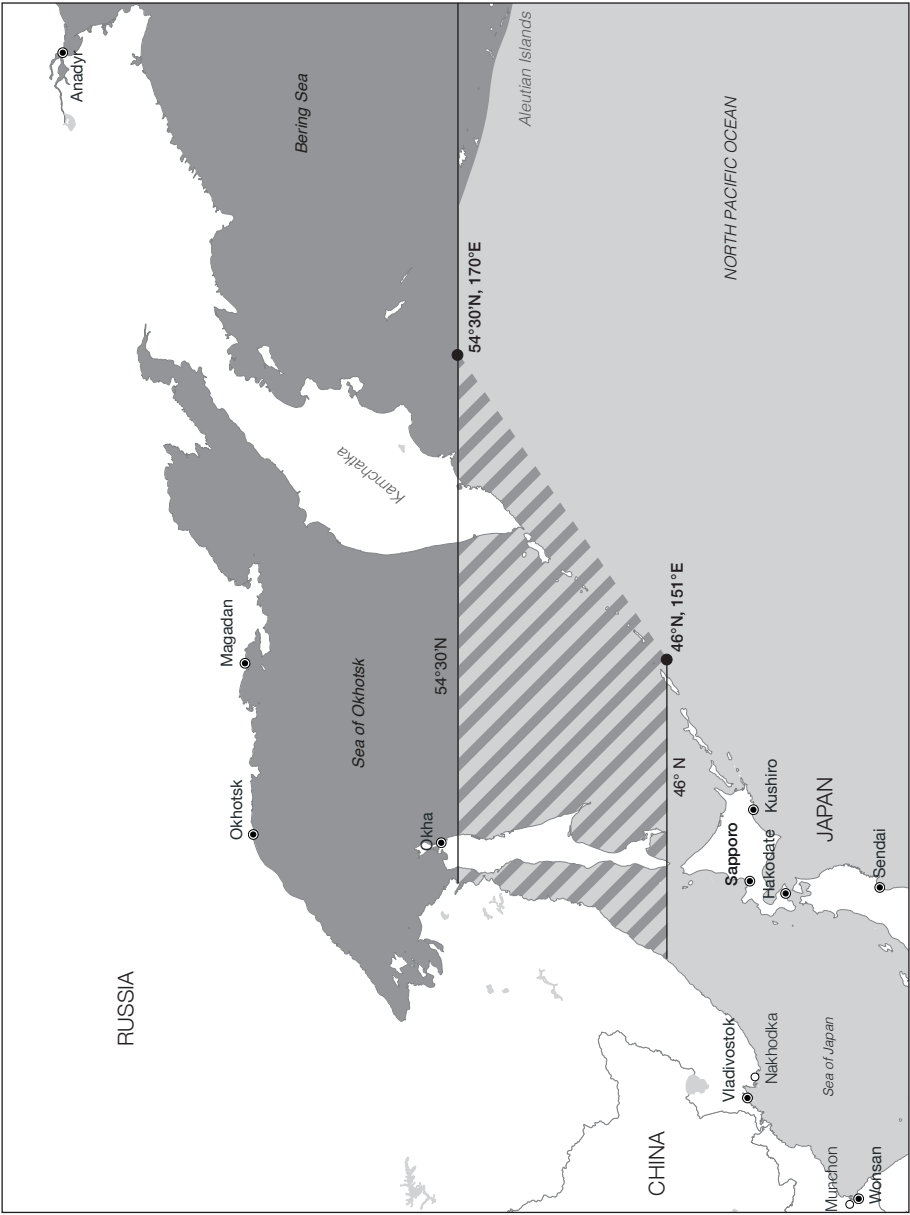
Karta 3c och d

Karta 3e

Karta 4

Bilaga till § 3-15 och § 17-3 om fartområden

III. Uteslutna fartområden vid försäkring av fiskefartyg i enlighet med kapitel 17, jfr. § 17-3 (karta 5, 6 och 7)

Farvatten söder om 40° nordlig bredd (karta 5).

Farvatten öster om 55° östlig längd söder om Novaja Semlja och 65° östlig längd norr om Novaja Semlja (karta 6).

Farvatten väster om 65° västlig längd norr om Saint John och 75° västlig längd söder om Saint John (karta 7).

Farvatten med öppen/spridd driviskoncentration (4/10 - 6/10) eller högre, enligt vid varje tid gällande iskarta utgiven av Det Norske Meteorologiske Institutt (DNMI).

§ 17-3. Fartområde för fiskefartyg – karta 5

§ 17-3. Fartområde för fiskefartyg - Östlig gräns - karta 6

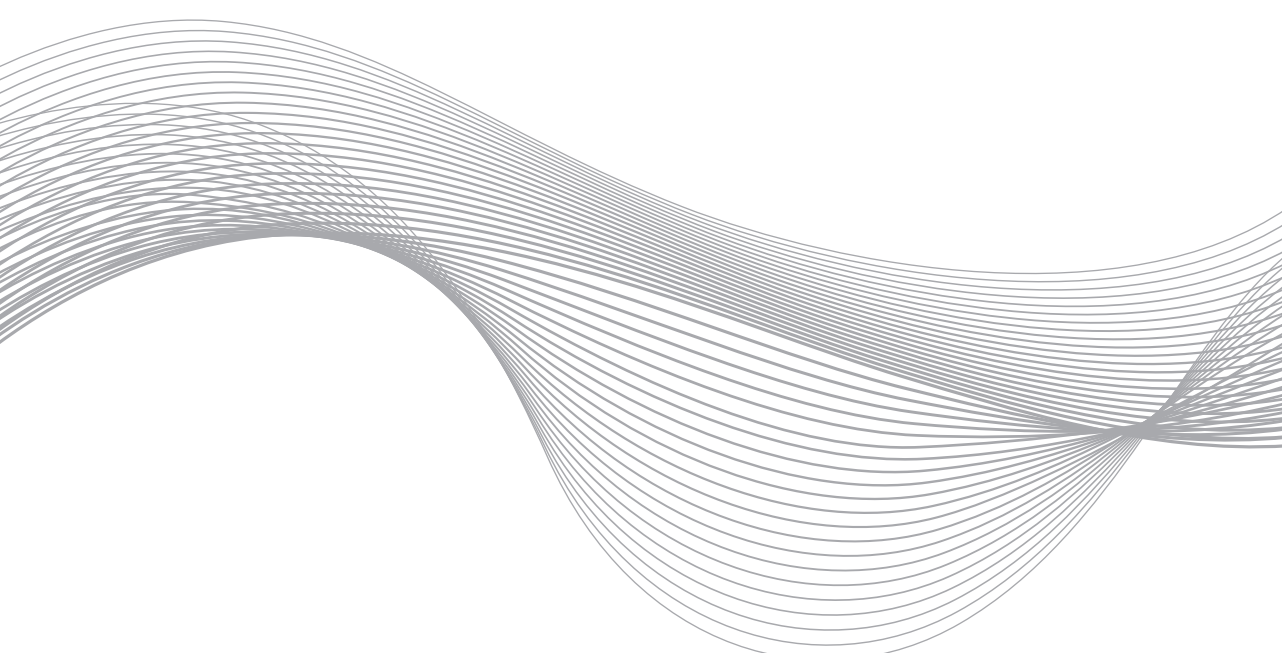

§ 17-3. Fartområde för fiskefartyg - Västlig gräns – karta 7

Cefor

The Nordic Association of Marine Insurers
nordicplan.org